

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

TARTALOM

1848

Megemlékezéssel egybekötött
díszdoktoravató ünnepi szenátusi
ülés a PTE Dr. Halasy-Nagy József
Aulájában

Publikációs díjak átadása

A Doktori Tanács ülése

Nemzetközi és Országos TDK-konferencia

(dr. Balogh Péter, Győrei Eszter)

Új rektor júliustól (UNIV Pécs)

Ferenci József – köszönjük!

(dr. Kovács L. Gábor)

Az egészségügyi reform jogszabályi

háttere (Ripli Ágnes)

Szakmai Fórum

(Ignác Ferenc, Sarmyai Ákos)

Az egészségügyi miniszter közleménye

a törzsképzési keretszámokról

Mess Béla professzor köszöntése

(dr. Józsa Rita)

I. Hámori Artur Belgyógyászati Nap

(dr. Mohás Márton, dr. Markó Lajos)

Pécs–Tübingen Neuroimmunológiai Napok

(dr. Illés Zsolt)

Szakmai út Japánban

(dr. Karádi Zoltán)

5. Grastyán Konferencia

(Rab Virág)

II. Multimédiás képzés

HEFOP

Rendezvények, kongresszusok: Neurotoxicity Society Meeting (Rácz Boglárka), Patient safety at the bed-side (Molnár Béla), The European Association of Hospital Pharmacists (dr. Krucsóné Hornyák Judit), az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi szakosztály ülése (dr. Weninger Csaba), CSAKOSZ (Heim Szilvia)

Utógondolat... (dr. Molnár F. Tamás)

dr. Krompecher Ödönről – dr. Schneider Imre

Pécsi professzorok az UCLA-n

(dr. Süle Tamás)

SPORTOLDALAK – Farkas György

Intézeti, klinikai hírek Pályázatok

Pályázatok

A borítón Rodler Miklós,
középen Gergely Tibor, Sebők Béla és
Barthó Loránd fényképei

Megemlékezéssel egybekötött díszdoktoravató ünnepi szenátusi ülés

Március 15-i ünnepi megemlékezéssel egybekötött díszdoktoravató ünnepi szenátusi ülést tartott egyetemünk 2007. március 14-én, a dr. Halasy-Nagy József Aulában.

Ünnepi köszöntőt Takáts József, a Bölcsészettudományi Kar Klasszikus Irodalomtörténeti és Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékének egyetemi adjunktusa mondott.

Tisztelt Rektor Úr, Hölgyeim és Uraim!

Gondolom, nem kockázatmentes éppen egy kultuszkatát felkérni arra, hogy ünnepi beszédet mondjon egy kultikus eseményen. Ráadásul olyan kultuszkatát, akinek az egyik fő kutatási területe az utóbbi években a 19. századi magyar nemzetkonstruálás kulturális munkája. Kultuszkatáként pontosan tudom, hogyan kell felépülnie egy március 15-i ünnepi beszédnek, ám talán érthető szakmai okokból nem szívesen tartanék ilyet Önök előtt. Inkább arra hívnám fel a figyelmüket, hogy valamennyien, akik e teremben vagyunk, többé-kevésbé jó március 15-i beszédet tudnánk tartani, szinte felkészülés nélkül is. A neveletésünk során ugyanis, tartozunk bármely nemzedékhez vagy szakmához, származunk bármely társadalmi rétegből, sőt, etnikumból, bőségesen elláttak bennünket mindazon jelképek, történetek, hősök, metaforák és kultikus ünneplésminták ismeretével, amelyekből március 15-e évről-évre összeáll. Biztos vagyok benne, hogy Önök közül sokan fel tudják idézni e nevezetes nap történéseinek sorrendjét is – pontosabban azt az eseménysort, amely március 15-e kronológiájaként kanonikussá szilárdult a nemzeti történelem elbeszélésében, maga mögött hagyva az összes többi eseményt, amely szintén megtörtént ugyanezen a naptári napon, ám egyszersmind el is sülyedt a történelembe nem váló események végtelen káoszában.

Az ilyesfajta megemlékezések, mint amelyen most vagyunk, mindenekelőtt a történelemmel való érintkezés lehetőségét nyújtják számunkra; az ábrándot, hogy esetleges létezésünk összekapcsolódhat a történelem maradványával. Amikor a szónok megemléti beszédében a valamennyiünk által ismert jelképeket, történeteket, hősöket és metaforákat – a kokárdát, Landerer nyomdagépének lefoglalását, vagy e sorokat: „hol sírjaink domborulnak, / unokáink leborulnak” stb. –, akkor egy pillanatra érzékelhetővé válik az a jórészt szavakból és szimbólumokból álló szövet, amely összefűzi a nemzetnek mint elképzelt közösségnek a tagjait. A jól ismert vessorok és a felderengő történet valamifajta otthonosságot biztosít számunkra abban a társadalmi térben, amelyben élünk. Ám nem nehéz azt sem elképzelnünk, milyen otthontalanságot érezhet az ünnepségnünkön az az embertársunk, aki nem ismeri e vessort és e történetet. Mindazonáltal nekünk, akik ismerjük, a vessorok és a történet elhosszabb a folytonosság érzését is, hiszen több évtizeddel ezelőtt tanították meg nekünk őket, kisgyermekkorunkban. E strófát és e történetet már anyánk és apánk is ismerte, nagyapánk és nagyanyánk is, és ismeri a gyermekünk is, vagy hamarosan ismerni fogja. Mert bármennyire illékony eszközök is a szavak, képesek létrehozni a történelemmel való

Takáts József

FOTÓ: KALMÁR NAGY SÁNDOR

Felelős szerkesztő Róth Erzsébet, Barthó Loránd

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar, Sajtóiroda, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

érintkezés, az elképzelt közösséghez való odatartozás, az otthonosság és a folytonosság érzetét.

Ami elmúlt, annak nagy része sosem válik történelemmé; ami valaha történelemmé vált valamely jelen látószögének köszönhetően, annak nagy része elfelejtődik; csak nagyon kevés elmúlt esemény tér vissza történelemként az ember színe elé. A történészek manapság gyakran beszélnek „használatos múltról”, azt hangsúlyozva ezáltal, hogy a történelem mennyire a mindenkor jelen látószögeinek és érdekeinek a konstrukciója. Nem kétséges, hogy március 15-e egyike a nemzeti történelem leginkább használható múltjainak. Mivel e beszéd egyetemen hangzik el, tudósok közössége előtt, s nem köztéren vagy politikai színpadon, érdemes talán nyilvánosan elgondolkodni benne arról, mi teszi használható múlttá március 15-ét (amint arról is elgondolkozhatnánk, hogyan használták 1929-ben, 1979-ben és 1989-ben)? Aki beleolvas Petőfi Sándor naplójegyzeteibe, láthatja, mennyire színészi módon gondoltak saját magukra e fiatal emberek, a francia forradalom egyes hőseinek szerepébe képzelve magukat. Az érzés, hogy ők nem egyszerűen költők, katonatisztek, újságírók vagy pénzügyminiszterek, hanem a Történelem, sőt egy születő mítosz szereplői, 1848 majd valamennyi fontos alakját a hatalmába kerítette. 1848 végén, azon a napon, amikor a Pest-Budához közeledő császári sereg elől a magyar országgyűlés Debrecenbe menekült, a vasútállomáson egy hivatalnok gondosan bejegyezte könyvébe mindenkinek a nevét és tisztségét, aki felszállt a kocsikba. Kossuth Lajos neve mellett az olvasható a könyvben: „a magyarok Mózesse”. E kifejezés a bibliai történet analógiájaként láttatja az éppen zajló eseményeket, nemcsak a főszereplőt övezve kultikus fénnel, hanem a nemzeti közösség egészét, benne saját magát is. Nem ismerünk országunk történetében egyetlen korábbi eseménysort sem, amelyet ehhez hasonlóan alapító mítoszként éltek volna meg egyszerű résztvevői is, s amelyben egyszersmind ehhez hasonlóan tudatos módon az utókor, a Történelem számára „játszották” volna „szerepeiket”. Március 15-e, 1848 eleve használható múltnak készült. De miért maradt az ennyi időn keresztül?

E dátumhoz nagyon korán társultak a hősiesség, a spontaneitás, a tisztaság, a poétikusság, az egyszerűség és a sikeresség képzetei. Ám a legfontosabb képzet, ami összefűződött vele, az egység volt. Valamennyien ismerjük *A kőszívű ember fiait*, annak a kulturális munkának az egyik nagy hatású teljesítményét, amely 1848-at a társadalmi képzeletünkben megalkotta – azok is ismerik, akik netán nem olvasták. Központi, „A nemzeti hadsereg” című, a könyv értelmét magába sűríteni kívánó fejezete erről az egységről szól, ahogyan eltérő társadalmi rétegekhez, sőt, etnikumokhoz, különböző nemzedékekhez és szakmákhoz tartozó emberek egyként beléptek a harcoló nemzeti hadseregbe. „Mindenki testvér volt a trikolór alatt” – olvashatjuk e fejezetben. Március 15-e: e kifejezés magába sűríti 1848-49 egész eseménysorát – mármint azt az eseménysort és jelentésegységet, amely a nemzeti történelem elbeszélésében kanonikussá szilárdult belőle. Ugyanakkor használhatóbb múlt, mint 1848-49 egésze, s nemcsak azért, mert a nemzeti alapító mítosz kezdőpontjaként lehet színre vinni. 1848-49 véresen megosztó etnikai polgárháború is volt, noha ez csak a nemzeti történelem elbeszélésének látószögétől megszabadulva válik láthatóvá számunkra. 1848-49 katonai történet és vereséggel ért véget. Március 15-be úgy lehet belesűríteni 1848-49-et, hogy kívül maradjon az elkövetkező polgárháború, a katonahalálok sokasága és a vereség. Ha március 15-én állítjuk meg a Történelmet – s mi más egy-egy ilyen ünnepség, mint a Történelem felfüggesztésére tett kicsiny kísérlet –, olyan színpadra jutunk, amelyen csak az eszményeinkkel találkozunk, a következményeivel, a bukásával vagy az

elfeledésével nem. S mindannyian tudjuk, milyen ritkák az ilyen pillanatok.

Az ünnepségen Honoris Causa doktori címek átadására került sor. *Tigyi József* professzor emeritus, akadémikus felterjesztése és a szenátus szavazata alapján többek között *Kurt Wüthrich* professzor nyerte el a címet.

KURT WÜTHRICH

Wüthrich, Kurt Nobel-díjas biofizikus, biofizikai kémikus, molekuláris biológus, egyetemi tanár 1938-ban született Svájcban. A master of science diplomát kémia, fizika és matematikából a Berni Egyetemen szerezte 1962-ben, ugyanott PhD-fokozatot szerzett kémiából. Posztdoktori képzését a Baseli Egyetemen kezdte, majd a University of California Berkeley-n folytatta tovább, a Bell Telephone Laboratóriumban fejezte be 1964-69-ben. Biofizika professzor volt a Svájci Szövetségi Műszaki Egyetemen Zürichben, 1997-ig. A Sienai Egyetemen a kémia tiszteletbeli doktora, 1997-ben: tiszteletbeli doktorátust kapott Zürichben, ugyanezt 2001-ben a Lausanne-i Műegyetemen.

Fontos vezető szerepet játszott a Nemzetközi Biofizikai Unió (IUPAB) életében: 1975-78-ig mint a Council tagja, 1978-84-ig főtitkár, majd 1984-87-ig alelnök. Ezen negyedszázad alatt következetesen és jelentősen támogatta a magyar biofizikus kutatókat, köztük kiemelten a pécsieket nemzetközi rendezvényre való meghívással, ill. tudományos együttműködésekben való részvétel segítségével. Többször járt Magyarországon és Pécsen is.

A Tudományos Uniók Nemzetközi Tanácsának (ICSU) Főbizottsága tagjaként 1980-86-ig szintén élvezhettük támogatását, hasonlóképpen, mint az ICSU Standing Committee on Free Circulation of Scientists tagsága (1982-90) idején.

Kurt Wüthrich nagyszámú külföldi és nemzetközi elismerést érdemelt ki. Csak a legfontosabbakat említve: kémiai Nobel-díj, 2002, az NMR módszernek a makromolekulák szerkezetvizsgálására kidolgozott továbbfejlesztéséért; a Svájci Biokémiai Társaság Friedrich Miescher díja, 1974; a Tokiói Egyetem emlékérmé, 1983; a Louvain Katolikus Egyetem P. Bruylants érme, 1986; az USA Protein Society Stein-Moore díja, 1990; a Columbia University Louisa Gross Horwitz díja, 1991; a University California Berkeley Gilbert N. Lewis érme, 1991; a Svájci Konföderáció Marcel Benoist díja, 1996; Eminent Scientist of RIKEN, Tokyo, 1997; Kyoto Prize in Advanced Technics, 1998. stb.

A Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagságán (2004) kívül számos jelentős akadémiai tiszteleti, ill. külső tagja: az Indiai Nemzeti Akadémia, a Svájci Orvosi, valamint Technikai Tudományok Akadémiája, a Leopoldina, az Institute de France, US National Academy, Royal Soc. of Edingburgh, Academia Europea stb.

A közel sem teljes felsorolás is bizonyítja, hogy Kurt Wüthrich professzor a világ minden táján és tudományos közösségében egyedülálló elismerésben részesült. Így egyetemünknek is nagy megtiszteltetés, hogy Kurt Wüthrich professzornak „Honoris Causa” doktori címet adományozhatunk.

A fenti előterjesztés a Szenátus 2005. június 23-i ülésén hangzott el.

Kurt Wüthrichről lásd még az Orvostudományi Hírmondó 2003. február-márciusi számának 26. oldalán a Nobel-díjasok c. cikket.

Új honoris causa doktoraink székfoglaló előadásait kari szervezésben tartották meg, az ünnepségen csak egy rövid összefoglaló hangzott el.

Az ünnepi szenátusi ülésen vette át címzetes egyetemi docensi címet többek között *Balikó Zoltán*, a Baranya Megyei Kórház Tüdőgyógyászati Osztályának vezető főorvosa, *Grexa Erzsébet*, a Baranya Megyei Kórház Radiológiai Osztályának vezető főorvosa, *Szilágyi Károly*, a Tolna Megyei Balassa János Kórház Sebészeti Osztály vezető főorvosa, *Vajda Zsolt*, a Kaposvári Egyetem Diagnosztikai és Onkoradiológiai Intézet főorvosa és *Verzár Zsófia*, a Baranya Megyei Kórház Aneszteziológiai és Intenzív Betegellátó Osztályának vezető főorvosa. Címzetes egyetemi tanári címet vett át *Márkus Béla*, a Szombathelyi Markusovszky Kórház Általános-, Ér és Központi Szeptikus Sebészeti Osztály vezető főorvosa.

A PTE Szenátusa az egyetemi szabályzatban előírt nyilvános eljárás lefolytatása után habilitációt ítelt oda az orvostudományok területén *Gál János* egyetemi adjunktusnak (SE Ér- és Szívsebészeti Klinika), *Reglődi Dóra* egyetemi adjunktusnak (PTE ÁOK Anatómiai Intézet) és *Than Péter* egyetemi adjunktusnak (PTE ÁOK Ortopédiai Klinika).

Ugyancsak a PTE Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottsága elnökének megbízásából a PTE Szenátusa sikeres védésük alapján PhD-fokozatot ítelt oda az orvostudományok területén *Bíróné Molnár Valériának*, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédének, *Boronkai Árpádnak*, a PTE Általános Orvostudományi Kar rezidens orvosának, *Fábián Zsoltnak*, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédjének, *Kovács Illésnek*, a Semmelweis Egyetem klinikai orvosának, *Pétevári Erikának*, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédjének, *Arató Endrének*, a Baranya megyei Kórház Sebészeti Tanszéke ad-

junktusának, *Börzsei László Zoltánnak*, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi adjunktusának, *Kalmár Katalinnak*, a PTE Általános Orvostudományi Kar klinikai tanársegédjének, *Nagy Tamásnak*, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanársegédjének, *Villányi Kingának*, a PTE Általános Orvostudományi Kar klinikai adjunktusának, *Bugyi Beátának*, a PTE Általános Orvostudományi Kar intézeti orvosának, *Bölcseki Katának*, a PTE Általános Orvostudományi Kar tudományos munkatársának, *Gazsó Imrének*, a PTE Általános Orvostudományi Kar klinikai adjunktusának, *Németh Árpádnak*, a PTE Általános Orvostudományi Kar egyetemi adjunktusának, *Drozgyik Istvánnak*, a PTE Általános Orvostudományi Kar klinikai szakfőorvosának.

PUBLIKÁCIÓS DÍJAK ÁTADÁSA

2007. április 11.

Egyetemünk Dr. Halasy-Nagy József Aulájában került sor a 2006-os év legjobb publikációinak díjazására.

A díjat a Tudományos és Kutatásfejlesztési Bizottság javaslatára az egyetem vezetése ítéli oda. Idén az Általános Orvostudományi Karról HORVÁTH JUDIT egyetemi docens, KOVÁCS MAGDOLNA egyetemi tanár, TOLLER GÁBOR egyetemi tanársegéd (társszerzők, PTE ÁOK Anatómiai Intézet), PINTÉR ERIKA egyetemi docens és NÉMETHI BALÁZS egyetemi tanársegéd (Farmakológiai és Farmakoterápiái Intézet) nyerte el a díjat.

A 2006-os év kiemelkedő szellemi alkotása díjban az Általános Orvostudományi Karról DR. MÓZSIK GYULA professzor részesült.

UNIVPÉCS, 2007. március 26.

Új rektor júliustól

A Pécsi Tudományegyetem 2007. március 22-én, csütörtökön rendezte meg rektorválasztó szenátusi ülését. A szenátorok a titkos szavazáson a jelenlegi rektor, dr. Lénárd László kihívójának, dr. Gábrriel Róbertnek szavaztak bizalmat.

A Szenátus tagjai pár perccel 11 óra után már teljes létszámban foglaltak helyet a Dr. Halasy-Nagy József Aula meglehetősen szűkre szabott széksoraiban. A 38 szavazásra jogosult szenátort levezető elnökként *dr. Vörös József* általános rektorhelyettes köszöntötte, aki külön üdvözölte *Szövényi Zsolt* főosztályvezetőt, az Oktatási és Kulturális Minisztérium képviselőjében. Az egyponyos napirend ismertetését követően a Választási Bizottság elnöke vette át az ülés lebonyolítását.

Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, az ÁJK dékánja ismertette, hogy a rektori megbízásra szóló pályázatok beadási határideje 2007. január 31-e volt, az Oktatási és Kulturális Minisztériumba kettő érvényes pályázat érkezett be: *dr. Gábrriel Róbert* és *dr. Lénárd László* egyetemi tanárok pályázata. Az elnök asszony lehetőséget adott a két jelöltnek a pályázatuk ismertetésére. A rövid kortesbeszédet követően a szenátorok már

nem éltek a lehetőséggel és nem tettek fel kérdéseket a rektorjelölteknek, így a választási eljárás ismertetését követően a szavazás következhetett.

A titkos voksolás félórájában a folyosón nem lehetett érezni túlzott feszültséget, érdekesség talán, hogy Lénárd professzor az első között szavazott, míg Gábrriel professzor utolsóként adta le szavazatát. Egy másik érdekesség, hogy a helyi média képviselői nagyobb számban vett részt az ülésen, mint ahányan a nyílt ülésre érkező egyetemi polgárok voltak.

Az eredményt röviddel déli tizenkettő után ismertette a Választási Bizottság elnöke. *Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet* elmondta, hogy a szavazáson 38 szenátor vett részt, akik 38 voksot adtak le. Ezek közül egy voks érvénytelen volt. Az érvényes szavazatok megoszlása: *dr. Gábrriel Róbert* 25, *dr. Lénárd László* 12 szavazatot kapott, így az oktatási és kulturális miniszternek az ér-

vényes szavazatok több mint kétharmadával *dr. Gábrriel Róbert* egyetemi tanárt javasolja rektornak a Szenátus. A PTE megválasztott új rektorjelöltjét az oktatási miniszter előterjesztésére a köztársasági elnök 2007. július 1. napjától 2010. június 30. napjáig bízza meg.

Dr. Gábrriel Róbert az eredmény ismertetését követően beszédében hangsúlyozta, hogy a szenátoroktól kapott bizalom arra kötelezi őt, hogy programját következetesen megvalósítsa. Ebben kérte elődje, Lénárd professzor együttműködését is, hogy a júliusi váltásig hátralévő 3 hónapban megfelelő módon képbe tudjon kerülni, hiszen a váltást követően egyrészt folytatni kell a megkezdett fejlesztéseket, másrészt több téren el kell indítani a pályázatában is hangsúlyozott szervezeti-szemléleti változtatásokat (*lásd interjúkat az UnivPécs 2007. március 12-i számának 8. oldalán*).

Gyórfy Zoltán

A Doktori Tanács ülése

2007. április 3.

1. Aktuális ügyek

1/a PhD-hallgatók ügye

Bíró Ildikó II. éves PhD-hallgató (Szülészeti Klinika – Bioanalitikai Intézet) 2007 május 1-jétől szeretné folytatni állami ösztöndíjas PhD-tanulmányait. Kérését a DT támogatja.

Dr. Garami András III. éves PhD-hallgató (Kóréletlani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2007. április 1-jétől 2008. március 31-ig, tekintettel arra, hogy külföldi tanulmányútra utazik. Kérését a DT támogatja.

Dr. Vigh Éva I. éves PhD-hallgató (Kóréletlani és Gerontológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2007. április 1-jétől 2008. március 31-ig, tekintettel arra, hogy az EU6 CASCADE program keretében elnyert pályázatban vesz részt. Kérését a DT támogatja.

Hocsák Enikő I. éves PhD-hallgató (Orvosi Genetikai és Gyermekegésztani Intézet) állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyának megkezdése előtt az ÁOK-n végzett PhD-kurszusainak beszámítását kéri. Kérését a DT támogatja.

Dr. Várnai Réka I. éves PhD-hallgató (III. sz. Belgyógyászati Klinika) részt vett és sikeres vizsgát tett a SE II. sz. Belgyógyászati Klinikája által szervezett „Educatio Diabetesben” című tudományos ülésen. Kreditpont beszámítását kéri a Doktori Tanácstól. 0,5 kredit beszámítását engedélyezi a DT.

Varecza Zoltán I. éves PhD-hallgató (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) az Egyesült Államokban végzett PhD-kurszusainak beszámítását kéri. 19 kredit beszámítását engedélyezi a DT.

Dr. Kvell Krisztián egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Cserepes Barbara III. éves PhD-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Kulcsár Győző III. éves PhD-hallgató (Szerves- és Gyógyszerkémiai Intézet) állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyának hosszabbítását kéri témavezetője, dr. Hideg Kálmán egyetemi tanár. Nevezett az állam által biztosított 36 hónap ösztöndíjat igénybe vette, így a hallgatói jogviszony hosszabbítására nincs lehetőség.

1/b Egyéni felkészülők ügyei

Lelovics Zsuzsanna egyéni felkészülő (Kaposvári Egyetem) bejelentette az ÁOK PhD-képzéséből történő kilépését és az Egészségtudományi Kar programjába történő belépését. Bejelentését a DT tudomásul veszi.

Dr. Erhardt Éva egyéni felkészülő (Gyermekeklinika) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Elekes Krisztián egyéni felkészülő (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Szabó Árpád egyéni felkészülő (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Karsai Árpád egyéni felkészülő (Biofizikai Intézet) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Rác Boglárka egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Horváth Iván egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) elkészítette értekezés-tervezetét. Az előbíráló, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Vas Tibor egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) szigorlati bizottsága korábban kijelölésre került. Az egyik tag nem tud a bizottság munkájában részt venni, ezért új tag került kijelölésre.

Dr. Molnár Gergő Attila egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) PhD-szigorlata 2007. február 19-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Benkő László egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-szigorlata 2007. március 1-jén summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Mazák István egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) PhD-szigorlata 2007. március 6-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Szigeti András egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD-szigorlata 2007. március 9-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kiss Katalin egyéni felkészülő (Orvosi Biológiai Intézet) PhD-szigorlata 2007. március 14-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Poór Viktória egyéni felkészülő (Bioanalitikai Intézet) elkészítette értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Barnai Mária egyéni felkészülő (Mozgástani Intézet) PhD-szigorlata 2007. március 19-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Bánvölgyi Ágnes egyéni felkészülő (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet) értekezésének védeése 2007. február 13-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Pálfi Anita egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2007. február 23-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Lukács András egyéni felkészülő (Biofizikai Intézet) értekezésének védeése 2007. február 27-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Buzogány István egyéni felkészülő (Fővárosi Önkormányzat Péterfy Sándor utcai Kórház-Rendelőintézet – Patológiai Intézet) értekezésének védeése 2007. március 2-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Benkő Rita egyéni felkészülő (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet) értekezésének védeése 2007. március 27-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

1/c Új egyéni felkészülők

Dr. Vörös Viktor (Pszichiátriai Pszichoterápiás Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó Imre egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Ajtay Zénó (Szívgyógyászati Klinika) egyéni felkészülőként szeretne belépni dr. Papp Lajos egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Somoskeőyné dr. Ajtony Csilla (Szemészeti Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Komoly Sámuel egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Tóth Márton (Neurológiai Klinika) egyéni felkészülőként szeretne belépni dr. Komoly Sámuel egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Tóvölgyi Zsuzsanna (Gyógyszerészeti Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Barthó Loránd egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Sipos Elemér (Szívgyógyászati Klinika) egyéni felkészülőként szeretne belépni dr. Kovács L. Gábor egyetemi tanár PhD-programjába.

Dr. Kis Csitári István (Szent Lázár Megyei Kórház Salgótarján) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó István egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja. Egyben nevezett benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

2. Állami ösztöndíjas PhD-felvételi pontozásrendszere

A felvételi eljárások során felmerült kérdések, tapasztalatok alapján szükségszerűvé vált az államilag finanszírozott PhD-hallgatók felvételi pontozási rendszerének módosítása. A Doktori Tanács ülésén elhangzott vélemények, javaslatok megtárgyalása után az alábbi pontozási rendszert fogadta el:

I. A graduális képzésben elért tanulmányi eredményért adható pont

- 3.01-3.20 1 pont;
- 3.21-3.40 2 pont;
- 3.41-3.60 3 pont;
- 3.61-3.80 4 pont;
- 3.81-4.00 5 pont;
- 4.01-4.20 6 pont;
- 4.21-4.40 7 pont;
- 4.41-4.60 8 pont;
- 4.61-4.80 9 pont;
- 4.81-5.00 10 pont.

1-1 plusz pontot kap a hallgató a tanulmányaival összefüggésben, ha a témához legszorosabban kapcsolódó két szakmai tárgyból a szigorlati eredménye jeles.

II. A tudományos teljesítményért adható pont

A. Tudományos Diákköri (TDK) munka

- Országos konferencián díjat nyert első szerző 5 pont;
- Országos konferencián díjat nyert második szerző 2,5 pont;
- Országos konferencián díjat nyert harmadik szerző 1,5 pont;
- Országos konferencián díjat nyert negyedik szerzőtől 0,5 pont;
- Házi konferencián díjat nyert első szerző 4 pont;
- Házi konferencián díjat nyert második szerző 2 pont;
- Házi konferencián díjat nyert harmadik szerző 1,2 pont;
- Házi konferencián díjat nyert negyedik szerzőtől 0,4 pont;
- TDK témából írt díjat nyert pályamunka 2 pont;
- TDK témából írt államvizsga dolgozat jeles eredménnyel 2 pont ;

TDK témából írt államvizsga dolgozat rosszabb mint jeles eredménnyel, vagy részvétel a TDK munkában 1 pont.

A pontok többszörözhetőek, ha a teljesítmény azt indokolja. A pontok ily módon való többszörözése csak akkor indokolt, ha különböző teljesítmény áll mögötte. A teljesítményen alapuló reális pontszámítás érdekében a felvételre való jelentkezéskor mellékelni kell az előadások és poszterek absztraktját.

B. Tanulmányút, publikáció, tudományos kongresszus

Külföldi tanulmányúton vett részt (legalább 1 hónapig) 1 pont
 Publikációban /közlemény/ szerepelt

impaktfaktoros

A mindenkori legfrissebb hozzáférhető (jelenleg 2005. évi) Journal Citation Reports – Science Edition (IV. Subject Category Listing 2005) – Journal Ranked by Impact Factor within Category alapján az egyes kategóriákban listázott folyóiratok **száma** szerinti hármas felosztás (felső 20%-ba eső, alsó 20 %-ba eső, illetve a kettő közötti) figyelembevételével:

Az illető folyóirat kategóriájában a felső 20 %-ba került folyóiratokban közlő első szerző 8 pont
 társszerzők egységesen 4 pont

Az illető folyóirat kategóriájában a felső 20 % és alsó 20 % közé került folyóiratokban közlő első szerző 6 pont

társszerzők egységesen 3 pont

Az illető folyóirat kategóriájában az alsó 20 %-ba került folyóiratokban közlő első szerző 4 pont

társszerzők egységesen 2 pont

nem impaktfaktoros első szerzőként 2 pont

második szerzőként 1 pont

harmadik szerzőként 0,6 pont

negyedik szerzőtől 0,2 pont

Nemzetközi előadásban, poszterben szerepelt első szerzőként 2 pont

második szerzőként 1 pont

harmadik szerzőként 0,6 pont

negyedik szerzőtől 0,2 pont

Előadásban, poszterben szerepelt első szerzőként 1 pont

második szerzőként 0,5 pont

harmadik szerzőként 0,3 pont

negyedik szerzőtől 0,1 pont

Tanulmányutanként, publikációnként, előadásonként és poszterenként adhatók a fenti pontok. A pontok többszörözhetőek, ha a publikációk és a kongresszusi szereplések különböző teljesítmények alapján készültek, illetve történtek.

A II A és B pontjaiban felsorolt teljesítményekért külön-külön pont csak akkor adható, ha azok mögött igazolhatóan többletteljesítmény áll.

III. Ha a pályázó olyan doktori iskolába, programba jelentkezik, ahol nincs, vagy kisebb létszámban dolgoznak ösztöndíjasok, preferálni kell maximum 5 ponttal.

IV. Nyelvtudás

- „C” típusú felsőfokú 2 pont
- „A” vagy „B” típusú felsőfokú nyelvvizsga 1 pont
- „C” típusú felsőfokú PROFEX nyelvvizsga 2 pont
- „A” vagy „B” típusú felsőfokú PROFEX nyelvvizsga 1 pont
- „C” típusú középfokú nyelvvizsga 1 pont
- „A” vagy „B” típusú középfokú nyelvvizsga 0,5 pont
- „C” típusú középfokú PROFEX nyelvvizsga 1 pont

- „A” vagy „B” típusú középfokú PROFEX nyelvvizsga 0,5 pont

V. A különböző felsőoktatási intézmények eltérő jellegéből és gyakorlatából, vagy egyéb speciális tevékenységi köréből adódó olyan egyéni teljesítmények elismerése és honorálása, amelyek a fenti kategóriákba nem illeszthetők, de valós és igazolható munkát tartalmaznak, a felvételi bizottság hatáskörébe tartozik.

3. Egyebek

- *Horváth Zsuzsanna Ágnes* (Nyíregyháza) PhD-ho-

nosítási kérelme („Investigation of the in vitro effects of combination chemotherapeutic approaches using nucleoside analogues” Universität Wien, 2003. szeptember. Kérését a DT támogatja.

- *Dr. Komoly Sámuel* egyetemi tanár témavezetőként szerepeltetni programjában *dr. Gömöri Éva* egyetemi adjunktust. A téma címe: Az agydaganatok molekuláris markereinek szerepe a pathomechanizmus, a hisztológiai transzformáció, a prognózis és a modern terápia kérdéseiben. Kérését a DT támogatja.

Dr. Fischer Emil egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

3. Horvát Nemzetközi Hallgatói Tudományos Konferencia (CROSS, 2007. március 29-31., Zágráb)

A PTE ÁOK TDK-hallgatói közül korábbi előadásaik alapján kiválasztott öt hallgató a Zágrábi Egyetem Orvostudományi Kar hallgatói vezetőségének meghívására *dr. Miseta Attila* dékánhelyettes jóváhagyásával és támogatásával lehetőséget kapott a 3. Horvát Nemzetközi Hallgatói Tudományos Konferencián való részvételre. A kar oktatói közül *dr. Mózsik Gyula* egyetemi tanár és jómagam vettünk részt. A meghívás és a látogatás létrejöttében nagy jelentősége volt *dr. Mózsik Gyula* professzor és a konferencia zágrábi szervezője közötti több évtizedes szakmai-kutatói együttműködésnek. A konferencia hivatalos nyelve az angol és a horvát volt. A horvátországi négy (zágrábi, rijekai, spliti és eszéki) egyetem hallgatóin kívül külföldiként Magyarországról hallgatók egyedül a mi karunkról vettek részt, ezenkívül voltak bulgáriai előadók, valamint húsz hallgató bejelentkezett Olaszországból is, akik végül nem érkeztek meg.

A PTE ÁOK TDK képviselőiben a következő hallgatók tartottak előadást:

- Balogh András* (V. évf., Orvosi Biológia Intézet): Proliferative role of Ser 129 and Ser 133 in the CREB protein (témavezetők *dr. Pap Mariann* és *dr. Szeberényi József*);
- Engel Borbála* (IV. évf., Orvosi Biológia Intézet): The role of frataxin in the survival of PC12 cells (témavezetők *dr. Bátor Judit*, *Varga Judit*);
- Fónagy Eszter* (IV. évf., Kórleletani és Gerontológiai Intézet): Macrophage Migration Inhibitory Factor (MIF) level and enzymatic activity in peritoneal fluid of women with endometriosis (témavezetők *dr. Vigh Éva*, *dr. Garai János*, *dr. Bódis József*, *dr. Varga Tamás*);
- Kántor Mariann* (V. évf., Szívgyógyászati Klinika): MRI measurement of infarct size in patients with chronic total coronary occlusion (témavezetők *dr. Simor Tamás*, *dr. Tóth Levente*);
- Siri Kommedal* (II. évf., Anatómiai Intézet): Circadian expression of clock genes CRY and Clock in the embryonic chicken pineal gland (témavezetők *dr. Csernus Valér*, *dr. Nagy D. András*).

Az odautazáshoz a PTE személyszállító kisbuszát vettük igénybe.

I. A konferencia szervezéséről, a hallgatóink előadásáról

A konferenciát a zágrábi egyetem orvoskari vezetőségének támogatásával a helyi diákbizottság szervezte, a konferencia fő oktatói szervezője *dr. Predrag Sikiric* professzor (Farmakológiai Intézet) volt, aki *Mózsik* professzorral többéves kollaborációt folytat. Ezen utóbbira tekintettel *Mózsik* professzor tartotta a konferencia megnyitó díszelőadását (*Capsaicin research as a new tool to approach of the human gastrointestinal physiology, pathology and pharmacology. A review*), valamint több szekció

lebonyolításában is részt vett moderátorként illetve előadóként.

A konferencia több párhuzamos szekcióban és három különböző formában a szorgalmi időszak alatt zajlott. A program a szokásos hallgatói előadások és poszterek mellett workshop jellegű kerekasztal-megbeszélésekből és leginkább a mi tantermi előadásainkra emlékeztető előadásokból állt. A két utóbbira nem volt semmiféle formális jelentkezési eljárás, a részvételhez egyszerűen csak meg kellett jelenni a megadott helyen és időben.

A PTE ÁOK hallgatói egy szekcióban szerepeltek, szinte percre pontosan az egész szekcióra megadott időn belül, imponáló magabiztosságot és nyelvi készséget felmutatva mind az előadásokban, mind az azokat követő vitákban. Talán szerénytelenségnek és illetlenségnek tűnik, de jólesett hallani, ahogy a házigazdák elismeréssel nyilatkoztak a bemutatott munkák magas tudományos és módszertani színvonaláról, az előadások professzionális technikai felépítéséről, esztétikai és információ-közlő kiállításáról, a többi előadással összehasonlítva messze megérdemelten. Fontosnak tartom kiemelni, hogy karunk képviselőiben az Angol Program egyik hallgatója is részt vett, mely példaértékű lehet a TDK tevékenységének a külföldi hallgatók közötti megismertetésére és az abban való részvétel elősegítésére.

A vendéglátók nagyvonalúsága zavarba ejtő volt, a csoportunkat kiemelten szívélyesen fogadták, kényelmünkről, informális és szociális programokról minden módon gondoskodtak.

II. A zágrábi orvoskar hallgatói tudományos kutatási rendszere, együttműködési lehetőségek

Az ottani hallgatóktól és oktatóktól a konferencia során kaptam információt szerint náluk a hazai TDK-hoz hasonló intézményesített diákszervezet nincs, az egyes konferenciákat a diákok szervezik, egy-egy aktuálisan kijelölt/kezdemenyező vezető ok-

tató irányításával. Ennek megfelelően az intézmények közötti formális diák-kutatási együttműködés során a kar TDK-vezetőjének megfelelő pozíciójú személy sincs, az ottani oktatási dékán-helyettesnek nincs ilyen irányú tevékenysége, ezért a karaink hallgatói együttműködését elősegítő további eszmecsere folytatására ideiglenesen dr. *Nada Cikes* professzor, az ottani orvoskar dékánja (egyébként az ottani Reumatológiai Klinika igazgatója) és a PTE ÁOK TDK-elnöke mint felelős személyek közötti megbeszélésben állapodtunk meg. A dékán asszony a vele folytatott beszélgetések során igen érdeklődőnek mutatkozott mind a hallgatók, mind a rezidensek, illetve az oktatók bevonásával létrejövő kooperációkra, közös pályázatokra, formai és tartalmi korlátozások nélkül. Ezt azért tartom különösen fontosnak megemlíteni, mert ennek révén esetleg bekapcsolódhatunk a Horvátországban jelenleg kidolgozás alatt álló rezidenci/akkreditációs rendszer konzultációs munkáiba is. Ebből a szempontból szerencsés körülmény, hogy a közelmúltban az észéki egyetem egyik vezetőjével is sikerült kapcsolatot teremtenünk.

Ennek első lépéseként egy kétoldali diákkonferencia pécsi megszervezésére tettem javaslatot, az alábbiak szerint:

1. Mindkét kar kialakít egy-egy olyan tudományos-kutatási katasztert, melyben felsorolja az egyetemen *belül* elérhető multidiszciplináris vizsgálati témákat (pl. molekuláris immunológia – immundiagnosztika – klinikai immunológia; endokrinológia – nőgyógyászat; molekuláris patobiokémia – kardiológia; molekuláris farmakológia – gastroenterológia stb.) a kutatást végző intézetek és klinikák megjelölésével. Ez természetesen nem csak az aktuális (Zágráb-Pécs) kapcsolat kialakításában, hanem más egyetemekkel/karokkal kialakítandó együttműködésekben is felhasználható lehet.

2. A felajánlott listák egyeztetése után a mindkét fél érdeklődésére számot tartó témában (az adott területet vizsgáló hallgatók részvételével előadásokat és a kutatók bevonásával a saját munkájukat bemutató) workshop-jellegű miniszimpóziumot szervezünk. Így tehát nem az „általános” orvostudományi TDK-konferenciák számának eggyel való növelése, hanem kisebb létszámú, de a szakmai érdeklődésnek jobban megfelelő fórum-sorozat kialakítására nyílt lehetőség. Igény és érdeklődés esetén ezek tovább fejleszthetők nagyobb létszámú nyári/téli tudományos iskolák és kurzusok megszervezésének irányába, illetve a végzett orvosok szakmai továbbképzését is előmozdíthatják. Amennyiben ennek a kataszternek az összeállítása még a jelen szorgalmi időszakban befejeződhet, úgy a 2007-2008-as tanév első félévében alkalmat is teremthetünk egy kétoldali (PTE ÁOK – Zágráb, esetlegesen PTE ÁOK–Zágráb–Eszék) fórum megszervezésére.

Összefoglalóan a CROSS konferencián való részvételünk igen pozitív fogadtatásra talált. A kar szempontjából fontosnak tartott nemzetközi ismertség bővítése és hallgatói tudományos kapcsolatok kiépítésének elősegítése számára minden fogadókészség rendelkezésre áll, és jelenleg az ottani átszervezési állapot jó alkalmat teremthet további együttműködési lehetőségek feltárására. A TDK-s hallgatók példaértékű előadásai és azok elismerése kiválóan bizonyították az egyetemen folyó TDK-munka fontosságát a regionális kétoldali kapcsolatok fejlesztésében annak mind „cél”, mind „eszköz” jellegében.

Dr. Balogh Péter egyetemi docens
PTE ÁOK TDK-elnök

XXVIII. OTDK – Orvostudományi Szekció

Budapest, 2007. április 3-5.

A kétfedeles permetező repülőre felkérérdzkező parasztbácsihoz hasonló klasszikus viccbéli helyzetet („mindenre számítottam, de erre nem...”) mindenki átéli, akár többször is. Ezt a sorsot a TDK tavaly kinevezett elnökeként én sem kerülhettem el, de a repülési trükkök következményeinek naív elszenvédőjétől eltérően (a szervezői munka menetközben fel-felbukkanó bonyodalmai ellenére) nem „az” öntött el, hanem büszkeség és öröm, amit a XXVIII. OTDK Orvostudományi Szekció Konferenciájára készülő hallgatók igyekezete és eltökéltsége láttán, valamint ottani szereplésük során tapasztalhattam. Némileg önmegtagadó módon, ugyanis a már évtizedek óta tovatűnt kezdő TDK-s hallgató korom óta a mai napig elvi fenntartásaim vannak a TDK verseny-jellegével szemben, de ha ez van, akkor ezen kell teljesíteni tudni – és 2007-ben a PTE ÁOK TDK-képviselőinek ez kiválóan sikerült, az *esprit de corps* számos tanújelével együtt. Ezzel megadtuk a császárnak, ami a császáré, itt az ideje, hogy a (némileg bürokratizált OTDK hivatalos működési formái mellett) kevésbé formális, de legalább ennyire hatékony egyéb formákat találjunk, melyek elősegíthetik a TDK-s hallgatók előadói és kutatói fejlődését. Megnyugvással töltött el, hogy erre az elképzelésre a Budapesten helytálló válogatott TDK-s csapat is érdeklődőnek tűnt.

A sikeres munka oroszlánrésze természetesen a hallgatóké és témavezetőiké, valamint a munkájukat segítő kollégáké volt. A PTE ÁOK oktatói közül dr. *Jandó Gábor*, dr. *Molnár F. Tamás*, dr. *Per-*

jési Pál és dr. *Ternák Gábor* a bíráló bizottságokban végzett munkájukkal nagymértékben hozzájárultak az országos TDK-konferencia sikeres lebonyolításához, amiért ezúton is köszönetünket fejezzük ki. A TDK-vezetőség tagjaira a zsűrizés mellett jószereivel a kollektív gardedám-szerep jutott. Az alábbi eredmények önmagukért (és a kari TDK-ért) beszélnek – reméljük, hogy a két év múlva Pécsen rendezendő Országos TDK konferencián sem adjuk alább.

Dr. Balogh Péter
PTE ÁOK TDK elnöke

„Tudni már unalmas, csak tanulni érdekes.”
Kosztolányi Dezső

A tudományos diákköri munkát végző diákok évenkénti megmérettetései közé tartoznak a dékáni pályamunka írása és a tudományos diákköri konferencián való részvétel. A konferencia minden második évben arra ad lehetőséget, hogy a helyezettek az országos találkozón képviseljék egyetemüket. Idén minden szekcióból (Biokémia, sejtbiológia, immunológia; Élettan, kórélettan, farmakológia; Molekuláris biológia; Morfológia, patológia, képalkotó diagnosztika; Konzervatív klinikai orvostudomány; Operatív klinikai orvostudomány; Preventív medicina) az I. és a II. helyezettek jutottak tovább. Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia helyszínét ebben az évben a Semmelweis Egyetem biztosította, és április 3-5-ig került megrendezésre, ahol karunkat huszonhatan képviseltük.

TDK vezetőségünk szorgalmazására a tudományos fórumot megelőző két hétben együtt készülhettünk, délutánonként összegyűltünk, elmondtuk előadásainkat, meghallgattuk egymáséit, hasznos tanácsokat kaphattunk oktatóinktól és a TDK-vezetőségtől.

Április 3-án indultunk, együtt utaztunk busszal, ami örömünkre a három nap során is velünk maradt, így könnyen tudtunk a fővárosban is közlekedni. Tanáraink, a TDK tanári vezetősége: *dr. Balogh Péter*; *dr. Gömöri Éva*, *dr. Sipos Katalin*, *dr. Illés Zsolt* és *dr. Jandó Gábor* is velünk tartottak. Együtt töltöttük ezt a pár napot, és ez idő alatt nekik is nehéz feladat jutott, a bírálóbizottságokban kellett helytállniuk. Szállásunk már a főútról jól látszott, Hotel Wien, Budapest. Hangulatos háromcsillagos szálloda, remek svédasztalos reggelikkel, bár kicsit távol a belvárostól, Kelenföldön. Miután a szobáink kulcsait átvettük, gyors készülődésbe kezdtünk, mivel indulhattunk is az ünnepélyes megnyitóra. A rendezvény helyszíneit a Nagyvárad téri Elméleti Tömb (NET) város fölé tekintélyt parancsolóan magasodó épülete biztosította. A rendezvényt a főszerző *Csermely Péter* professzor nyitotta meg és *Tulassay Tivadar* professzor, a SE rektora mondott ünnepi beszédet. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Koncertzenekarának tolmácsolásában élvezhettük többek között Mozart és Bartók Béla gyönyörű muzsikáját. A megnyitót követő állófogadáson mindannyian megkóstolhattunk különféle ízletes finomságokat, megismerkedhettünk a leendő vetélytársakkal, hiszen a különböző egyetemek hallgatói itt találkoztak először egymással. A fogadás fénypontja a hatalmas csokoládétorta volt, rengeteg gyertyával, tűzijátékkal és mindegyik orvoskart említő marcipándekorációval.

Ezt követően rövid időre szünetelt a mulatozás, és következett a konferencia komoly része. A kedd éjszaka izgalomban, a szerda a tudomány szellemében telt el. Megmérettetett csapatunk előadó- és vitakészsége, szakmai felkészültsége, talpraesettsége. A reggel kilenc órakor kezdődő szekciók alatt szép lassan mindannyian sorra kerültünk, és mivel mi pécsiek remekül összetartó csapatnak bizonyultunk, igyekeztünk egymást is meghallgatni. A tíz perces előadásokat öt perces vita követte, ami hol hosszabbra nyúlt, hol pedig még a bírálók sem tettek fel kérdést. Más egyetemekről érkezett hallgatók előadásait is figyelemmel követtük. Egy-egy közös téma, azonos érdeklődési kör jó beszélgetésekre adott alapot. Persze láthattunk példát arra is, hogy hasonló módszerekkel kutató, megegyező témát vizsgáló hallgatók az ötperces vita során a sportszerűség határait súrolóan kérdeztek, mondhatni kötözködtek. Akadtak olyanok is, akik őszintén gratuláltak egy-egy előadáshoz. Érdekes előadásokat láttunk, hogy csak néhányat említsük: A gerinc kisízületeinek érzéstelenítésére még fejlesztés alatt álló új módszerről; hogy a csirke-fürj kiméráknak milyen jelentősége lehet a tobozmirigy fejlődésének kutatásában; a gyermekkori hiperaktívitásos szindrómákról; az eritropoetin, valamint az agyi nátriuretikus peptid szívinfarktust csökkentő hatásait vizsgáló pat-

kánykísérletekről; vagy arról, hogy a csontvelői őssejtek izmokba transzplantálása hogyan fokozza a fizikai teljesítőképességet. Aznap este hatig a helyszínen időztünk mindannyian. Megvártuk, míg tanáraink is végeztek, akik a pontozóbizottságok tagjaiként a nap végén még a pontszámokat egyeztették, és döntöttek a rangsorról és a különdíjak sorsáról.

Eztán az elvégzett munka jutalmaként mindannyian együtt elmentünk vacsorázni egy, a közelben lévő kis étterembe.

Ezt követően kilenc órára vártak bennünket a Lézer Színház előadására. Kimerült csapatunk átsétált a Planetáriumhoz, a Városligetbe. Átéltük (kibírtuk!) a kuriózumnak számító lézeres vetítést, három dimenzióban, hol Vangelis, hol Pink Floyd muzsikára táncoltak a fények. Aztán indultunk vissza Kelenföldre. Kiharcoltuk, hogy a helyi mulatóhely még kicsit nyitva tartson, és a korsó sörök, pohár borok mellett jóízűt beszélgettünk.

A díjkiosztó ünnepélyre másnap délelőtt került sor. Csapatunk szép eredményekkel térhetett haza, minden szekcióban akadt legalább egy pécsi helyezett. Itt szeretnénk gratulálni minden díjazottnak:

Papp Judit, *Raffay Ágnes* ÁOK IV. (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet PTE, Pécs): **III. díj, Biokémia, sejtbiológia, immunológia**

Kungl Jusztina ÁOK V. (Biofizikai Intézet PTE, Pécs): **NOVARTIS meghívó Baselbe Biocamp szakmai továbbképző táborba, Biokémia, sejtbiológia, immunológia**

Kiss Huba ÁOK IV., *Mikó-Baráth Eszter* ÁOK VI. (Élettani Intézet PTE, Pécs): **I. díj, Élettan, kórélettan, farmakológia + Semmelweis Kiadó különdíja**

Cseh Judit ÁOK VI. (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai

Centrum PTE, Pécs): **Különdíj EGIS Gyógyszergyár Rt, Molekuláris biológia**

Aradi Mihály ÁOK VI. (Idegsebészeti Klinika PTE, Pécs): **I. díj és a Magyar Zoltán Közalapítvány különdíja**

Varga-Szemes Ákos ÁOK VI., (Szívgyógyászati Klinika PTE, Pécs): **Különdíj, Morfológia, patológia, képpalkotó diagnosztika**

Bosnyák Edit ÁOK V. (Neurológiai Klinika PTE, Pécs): **I. díj, Konzervatív klinikai orvostudomány**

Földi Viktor ÁOK VI. (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet PTE, Pécs): **I. díj, Konzervatív klinikai orvostudomány**

Kispál Zoltán ÁOK IV. (Gyermekeklinika PTE, Pécs): **II. díj, Operatív klinikai orvostudomány**

Vass Judit ÁOK V. (Pécsi Regionális Vérellátó Központ): **II. díj, Preventív medicina**

Tinku Dóra ÁOK VI. (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika PTE, Pécs): **I. díj, Preventív medicina**

Már csak a hazaút volt hátra. Sokan Budapestről egyenesen hazautaztak, hiszen hosszú hétvége következett, húsvét. Így kicsit megfogyatkozva, kényelmesen hátradöntött, alváásra állított ülésekkel indultunk vissza Pécsre. Útközben megálltunk a Dunakömlői Halászcárdánál, ettünk a finom pontyból készült halászléből. Sofőrünk előre, telefonon megrendelte a halászlévet, így az készen illatozva várt bennünket, mire megérkeztünk. Aztán nagyjából Pécsig aludtunk.

Szép emlékekkel, új barátságokat kövte, régieket elmélyítve, bár kicsit fáradtan érkeztünk haza. S Csermely professzor úr szavaira emlékezve mondhatom, hogy tényleg gazdagodtunk olyan tapasztalatokkal, tudással, melyekből meríteni tudunk az elkövetkezőkben, s kötöttünk olyan ismeretségeket, melyeket kamatoztathatunk majdani szakmai életünk során.

Györei Eszter

Fotó: Raffay Ágnes

■ Köszönjük *Párniczky Andrea* segítségét.

AZ ÉV ÍRÁSA

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Sajtó Egyesület (MESE) Év Írása díját publicisztikában *Váncsodi József*, a Confabula főszerkesztője kapta.

HELYESBÍTÉS

A PTE Orvostudományi Hírmondó 2007. márciusi számának 20. oldalán, a keretes írás első mondata helyesen: A Neurológiai, Idegsebészeti Klinikák és a PDK közös munkacsoportja 2005-2006-ban megteremtette a humán funkcionális MR-képpalkotás lehetőségét Pécsen.

Kérjük Olvasóink szíves elnézését.

Köszönjük Ferenci József több mint harminc éves munkáját

Egészségügyi okok miatt felmentését kérte a PTE Klinikai Központ megbízott főigazgatói (valamint a PTE gazdasági főigazgatói) feladatai alól *Ferenci József*. A felmentést a rektor elfogadta. Ferenci József 1974-ben került a Pécsi Orvostudományi Egyetemre, mint villamosmérnök. 1977 óta a Módszertani Csoport vezetője, 1982-től a Gazdasági Igazgatóság műszaki fősztályvezetője, egyben főmérnök. 1993-tól megbízott gazdasági főigazgató, 1994-től kinevezett gazdasági főigazgató a 2000. január elsején bekövetkezett egyetemi integrációig. 2000-től a Pécsi Tudományegyetem általános és szakági főigazgató-helyettese, majd 2002-től az OEC gazdasági igazgatója is. *Lénárd László* rektor kinevezését követően, 2004. áprilistól a Pécsi Tudományegyetem megbízott gazdasági főigazgatója, majd 2004. július 1-jétől a Pécsi Tudományegyetem kinevezett gazdasági főigazgatója. Az Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ megalakulását követően a szervezet egyik alelnöke, illetve 2005-től 2007. április 9-ig a Klinikai Központ megbízott klinikai főigazgatója is.

Ferenci József sokoldalúan képzett szakember. Villamosipari főiskolai végzettségét követően elvégezte a Nehézipari Műszaki Egyetemet, majd tanári diplomát szerzett a József Attila Tudományegyetemen. Ezt követően egészségügyi menedzser-oklevelet is szerzett. Munkásságáért az Oktatás kiváló dolgozója és a Pro Universitate Arany fokozat kitüntetésben részesült.

Hatalmas munkabírású, felkészült, udvariasan tárgyaló vezető volt, aki a PTE klinikai rendszerének minden rezdülését ismerte, követte, alakította. Tevékenységét a PTE Szenátusa 2007. áprilisában határozatban köszönte meg. Ehhez csatlakozunk az Orvostudományi és Egészségügyi Koordinációs Központ valamennyi dolgozója nevében. Köszönjük Ferenci József több mint harminc éves munkáját az egyetemi klinikum, valamint az oktatás nevében. További szakmai tevékenységéhez, családi életéhez boldogulást, sikereket kívánunk!

Dr. Kovács L. Gábor
egyetemi tanár, akadémikus
az OEKK elnöke

Az egészségügyi reform jogszabályi háttere

Összeállította Ripli Ágnes

Jogszabályi változások 2007. 01. 01-től

2006. évi XCVIII. Törvény (XI. 29.)

A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól

44.§ A beteg nyilatkozat aláírásával – ami a betegdokumentáció része – igazolja, hogy tájékoztatást kapott a gyógyszeres kezeléséről.

Segítség a gyógyszerfelíráshoz: www.gyogyinfok.hu

Költséghatékony gyógyszerfelírást segítő program

2006. évi CXV. Törvény (XII. 18.)

egyres, az egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról

Területi ellátás

- ▶ Területi ellátási kötelezettség (lakóhely szerint!)
- ▶ Területen kívüli beteg ellátása csak akkor tagadható meg, ha
 - A területi ellátási kötelezettségű feladatok ellátását veszélyezteti, és
 - Eü. biztosító által szerződött szabad kapacitással nem rendelkezik az adott szolgáltató

Nem E. Alap terhére igénybe vehető ellátások

- ▶ Eddigiek: népegészségügy, járványügy, katasztrófaellátás, terhesgondozás, foglalkozás-egészségügyi alapellátás, OOSZI, nem egészségügyi okból végzett művi meddővé tétel stb.
- ▶ Látélet, véralkohol, detoxikálás, járművezetési alkalmasság

ÚJ KITÉTELEK:

- Extrém sportolás (319/2006) közben bekövetkezett baleset miatti ellátás
- Hivatásos sportolók sportegészségügyi ellátása
- Nem gyógyító célú kizárólag esztétikai, rekreációs célú egészségügyi szolgáltatás
- Szakmailag nem bizonyítottan hatásos, egészségi állapotot pozitív irányba alapvetően nem befolyásoló ellátás
- Előbbi ellátások miatti további ellátások (elhárítás vagy eredeti állapot visszaállítása céljából)

Elszámolási nyilatkozat

- ▶ Járóbeteg szakellátásban csak 2008. 01. 01-től
- ▶ Fekvőbeteg szakellátás: 2007. 01. 01-től
 - Kórházi elbocsátáskor kell két példányban kiállítani
 - Beteg vagy cselekvőképtelenség esetén a törvényes képviselője írja alá mindkét példányt
 - Egy a betegé, egy a betegdokumentáció része
 - Ha a biztosított nem írja alá a ténylegesen elvégzett ellátásról szóló elszámolási nyilatkozatot: bírósághoz fordulhat az intézet

Elszámolási nyilatkozat tartalma:

- ▶ Igénybe vett ellátás BNO és HBCS kódokkal!
- ▶ Az ellátásért OEP-től kapható legmagasabb finanszírozási összeg (kódolás utólagos javítása!)
- ▶ Ellátási napok száma
- ▶ Fizetendő kórházi napidíj összege
- ▶ Térítési díj, részleges térítési díj, ha az az ellátás igénybevétele feltétele

- ▶ A Finanszírozási előkalkuláció: 2007. 01. 01-től hatályát veszette

Elszámolási nyilatkozat „esetei”:

- ▶ 1. eset: minden kötelező adatot tartalmaz, a beteg aláírta
 - ▶ 2. eset: A beteg nem ért egyet az elszámolási nyilatkozatban foglaltakkal, nem írja alá – erről aláír egy másik nyilatkozatot szintén 2 példányban
 - ▶ 3. eset: Beteg önkéntes távozása esetén: kezelőorvos 2 tanúval egy nyilatkozatot ír alá ennek igazolására
- Aláírt elszámolási nyilatkozat hiányában csak a finanszírozás 90 %-ára jogosult a Szolgáltató!

Vizitdíj és kórházi napidíj

- ▶ Hatályba lépés időpontja: 2007. február 15.
- ▶ Vizitdíj és kórházi napidíj beszedésének rendje KK által központilag kerül kialakításra
- ▶ Részleges térítési díjat már február 15. előtt is kell szedni
- ▶ 2 példányos nyugta, illetve beteg kérésére számla adása kötelező
- ▶ Kötelező adatok a nyugtán: a biztosított neve és TAJ-száma is
- ▶ Díjfizetési kötelezettségről a beteget az ellátás igénybevétele előtt tájékoztatni kell
- ▶ Járó: vizitdíjat mindig fizet a beteg, utólag igényelheti vissza az illetékes jegyzőtől
- ▶ Fekvő: igazoltan 20 napnyi fizetés után a 21. naptól már nem fizet (beteg mutassa be a nyugtá(i)t, illetve korábbi betegdokumentáció tartalma alapján dönthető el)
- ▶ Fizetés alól közalkalmazott dolgozó részére mentességet adhat az egészségügyi szolgáltató

Vizitdíj

- ▶ Vizitdíj: 300 Ft/nap – egy nap több járóbeteg szakellátás vehető igénybe (előjegyzés!)
- ▶ Ettől eltérő:
 - 600 Ft, ha
 - A járóbeteg szakellátást nem a beutalás szerinti intézetben veszi igénybe, hanem más szolgáltatónál
 - Beutalóval igénybe vehető ellátást a biztosított beutaló nélkül veszi igénybe
 - 1 000 Ft
 - Ügyeleti ellátás, amennyiben az igénybevételt nem indokolja sürgős szükség (Eütv. 3. § i) pontja)
 - (Sürgősség: ellátás hiányában életveszély, vagy maradandó egészségkárosodás következne be)

Kórházi napidíj:

- ▶ Ellátási naponként: 300 Ft
- ▶ Aktív és krónikus finanszírozású ellátásokért egyaránt kell fizetni
- ▶ Nem kell fizetni: ha adott naptári évben a beteg igazoltan már 20 napnyi díjat befizetett
- ▶ A napidíj mindig a távozáskor fizetendő.

Nem kell vizitdíjat/napidíjat fizetni

- ▶ Tartós orvosi kezelés részét képező ellátásért

- ▶ Kötelező népegészségügyi ellátás
- ▶ Sürgősségi ellátás
- ▶ Kötelező gyógykezelés
- ▶ Katasztrófa-egészségügyi ellátás
- ▶ Külön rendelet szerinti szűrővizsgálatok
- ▶ Terhesgondozás, szülés, gyermekágyas anya gondozása
- ▶ Biztosított 18. életévét még nem töltötte be (2,1 millió gyermek)
- ▶ Hajléktalanok
- ▶ Ellátás során biztosított elhalálozott
- ▶ Az orvos által rendelt, de nem az orvos által végzett ellátásért (pl. injekciós, infúziós kúra, tartós katéter-kezelés, kötözés, fizioterápia, gyógytorna.)

Tartós orvosi kezelésben részesülőknek:

- ▶ Rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedő kezelése,
- ▶ Vesebetegek dialízis kezelése és az azzal összefüggő vizsgálatok,
- ▶ Veleszületett vérkékenységben szenvedők ellátása,
- ▶ Véralással összefüggő vizsgálatok,
- ▶ Cukorbetegség kezelése,
- ▶ Szerv- és szövetátültetésre várók, ill. transzplantáltak,
- ▶ HIV-fertőzöttek és AIDS-betegek kezelése,
- ▶ Súlyos pszichózisok.

Vizitdíj és kórházi napidíj

- ▶ Intézetnek a vizitdíjat és napidíjat rendelet szerint be kell szedni, ezt az egészségbiztosító ellenőrzi
- ▶ Kötelező adatjelentési kötelezettség: módosult a fekvőbeteg adatlap
- ▶ Új szerv.: egészségbiztosítási felügyelet. Ide benyújthatóak a panaszkok (pl. beteg nem hajlandó fizetni)
- ▶ Vizitdíj és kórházi napidíj összege teljes egészében az intézménynél marad

DE

- ▶ OEP ellenőrzi: eleget tett-e a Szolgáltató kötelezettségeinek
 - Díjbeszedés, elszámolási nyilatkozat, adatszolgáltatás, jelentés
 - Elszámolási nyilatkozat hiánya: OEP-díj 10 %-át visszavonja
 - Be nem fizetett vizitdíj és napidíj összegét OEP-nek be kell fizetni

Tájékoztatók kötelező adattartalma

- ▶ Fizetendő vizitdíj és kórházi napidíj mértéke,
- ▶ A fizetés lehetséges módjai, a mentességi kártyák megnevezése,
- ▶ A fizetés helye.

Fizetési módok

A fizetési lehetőségről az intézmények külön szabályzatban rendelkeznek.

Lehetőségek:

- ▶ Késspénz,
- ▶ Egészség- és önszegélyező pénztárak által kibocsátott kártya,
- ▶ Vizit bérlet
- ▶ Vizitdíj-automata által kiadott bizonylat,
- ▶ Késspénz-helyettesítő kártya (bankkártya és elektronikus pénz)
- ▶ Egyéb késspénzhelyettesítő fizetési eszköz.

Vizitdíj a gyakorlatban 1.

Telephelyenként egy vagy több központi „vizitdíj-beszedő hely” kijelölése (csak nyugtadási lehetőséggel). Nagy feladat a készpénz begyűjtése naponta.

Napi átlag esetszám 2 500, ebből

- ▶ 400-ágyas tömb 1 000 eset
- ▶ Akác utcai telephely 280-300 eset
- ▶ Fül-Orr-Gége-Urológia 200 eset
- ▶ Ideggyógyászati tömb 150 eset
- ▶ II. sz. Belklinika és Nephrológiai Centrum 100 eset
- ▶ Szülészeti Klinika-Onkoterápia 300-350 eset
- ▶ Bőrclinika 100-120 eset
- ▶ Immunológiai Klinika 38-40 eset

Vizitdíj a gyakorlatban 2.

Automaták működtetése a főbb bejáratoknál (pénzváltó automata biztosítása is szükséges).

Itt is csak nyugtát kaphat a beteg.

Számla: nyugta alapján utólagos számla készítésére 1 vagy 2 helyszín kijelölése.

Részleges térítési díj

- ▶ Kezelőorvos helyett másik orvost kíván választani a beteg (kivéve: ha a sürgősség, illetve a beteg állapota miatt indokolt speciális szakmai ellátás nem zárja ki)
- ▶ Beutaló nélkül igénybe vett fekvőbeteg ellátás (kivétel a sürgős szükség körébe tartozó ellátások – külön rendelet!)
- ▶ Külsődleges nemi jellegek megváltoztatása
- ▶ Fizetendő részleges térítési díj: OEP finanszírozási összeg 30 %-a, de maximum 100 000 Ft ezen esetekben Térítési szabályzat 4. melléklete – új: részleges térítési díjra vonatkozik

Várólista: 287/2006. (XII. 23.)

45/2006. (XII. 27.)

46/2006. (XII. 27.)

▶ Transzplantációs várólista

▶ Intézeti várólista

- Meg kell határozni milyen ellátást nyújt az intézet várólista alapján (nem kötelező!)
- Sorrend: várólistára történő felkerülés időpontja
- ≠ osztályos előjegyzési lista
- Indokolatlanul hosszú várólista esetén ÁNTSZ jogosult vizsgálni a működési engedélyt és a szakmai minimumfeltételeket
- Várólista adatai: személyazonosító adatok + sorrend szerinti elfoglalt hely (egyéb adatok a dokumentációban)

Intézeti várólista

- ▶ Kezelőorvos kezdeményezi a várólistára való felkerülést
- ▶ Egyedi azonosító a beteg számára
- ▶ Intézeti várólista-kezelő személy (SZMSZ, Adatvédelmi Szabályzat) kijelölése
- ▶ Kezelőorvos tájékoztatja a beteget a várólistáról
- ▶ Intézeti várólista-kezelő személy tájékoztatja a kezelőorvost az egyedi azonosítóról és a várólistán sorrendben elfoglalt helyről
- ▶ Egyedi azonosítót a klinikánként kijelölt várólista-kezelő személy vagy a kezelőorvos adja át a betegnek zárt borítékban
- ▶ Intézeti honlap: nyilvános várólista – nem alkalmas személyazonosításra, a beteg egyedi azonosítót kap
- ▶ Intézeti honlapon megjelenő adat: egyedi azonosító + sorszám + beavatkozás várható időpontja
- ▶ Honlap karbantartása folyamatos, de változást követően legkésőbb 3 napon belül frissítendő
- ▶ Kezelőorvos 5 napon belül tájékoztatja a beteget

- ▶ Adatvédelmi szabályzat módosítása 30 napon belül
- ▶ Honlapszerkesztés adatvédelmi szabályai
 - Számítógép: tűzfalas, jelszavas védelem
 - Csak arra kijelölt személyek férhetnek hozzá a központhoz

319/2006. (XII. 23.)

217/1997. Korm. r. módosítása

Beutaló NÉLKÜL igénybe vehető ellátások:

- ▶ Bőrgyógyászati
- ▶ Nőgyógyászati
- ▶ Urológiai
- ▶ Pszichiátriai és addiktológiai
- ▶ Fül-orr-gége ÚJ!
- ▶ Szemészeti ÚJ!
- ▶ Általános sebészeti és baleseti sebészeti ÚJ!
- ▶ Onkológiai ÚJ!
- ▶ Gondozó gondozásba vett betegek (1. alkalommal kell beutaló):
 - ▶ Bőr-nemibeteg gondozó, onkológiai gondozó, tüdőgondozó
- ▶ Szakrendelés indokoltan rendelt kontrollja
- ▶ Sürgős szükség esetén bármely szakellátás

Különösen veszélyes (extrém) sportnak minősül

- ▶ Vízisízés
- ▶ Jet-ski
- ▶ Vadvízi evezés
- ▶ Hegy- és sziklamászás V. fokozattól
- ▶ Magashegyi expedíció
- ▶ Barlangászat
- ▶ Bázisugrás, mélybe ugrás (bungee jumping)
- ▶ Falmászás
- ▶ Roncsautó (auto-crash) sport, rally
- ▶ Hőlégballonozás
- ▶ Félkezes és nyílttengeri vitorlázás
- ▶ Sárkányrepülés, ejtőernyőzés, paplanernyőzés, műrepülés

Utazási költségtérítés

- ▶ Utazási költségtérítés mértéke = helyközi járatokon érvényes viteldíj ára
- ▶ Kiállításra való orvosi jogosultság változatlan
- ▶ Csak akkor jár a megtérítés, ha az ellátó orvos azt igazolja
- ▶ „Utazási utalvány”, melyen max. 4 megjelenés igazolható
- ▶ Kísérő utazási költségtérítésre jogosult, ha
 - 16 éven aluli gyermek kísérője
 - 16 éven felüli beteg egészségi állapota miatt indokolt
- ▶ Utólagos kiállításra nincs lehetőség
- ▶ Utazási utalványon feltüntetni a kiállító orvos annak tényét és indokát, ha a beteg csak szgk.-val tud utazni
- ▶ Nem jár utazási költségtérítés annak, aki más jogszabály alapján ingyenes utazásra jogosult (pl. 65 év felettiek)
- ▶ Ha a díjmentesen utazó beutalt betegnek kísérőre van szüksége, akkor az utazási utalványt ki kell állítani 1 fő részére
- ▶ Utazási utalvány (megjelenést igazoló aláírással) + menetjegy oda-vissza: OEP utólag visszatéríti
- ▶ Kísérő részére is ugyanúgy jár az utólagos visszatérítés,
- ▶ „Hitelezett utazási utalvány”: 2007. 01. 01-től érvénytelen

Mikor kell kiállítania az intézmény szakorvosának?

- ▶ Fekvőbeteg gyógyintézetből való elbocsátáskor
- ▶ Adaptációs szabadságra való elbocsátáskor
- ▶ Ismételt kezelés elrendelésekor – ha még nincs a betegnek kitöltött utazási utalványa vagy betelt a 4 lehetőség

- ▶ Más szakellátó intézetbe történő beutaláskor
- ▶ Szanatóriumi, rehabilitációs kezelésre jogosult orvos a beutaláskor
- ▶ Gyógyászati segédeszköz-ellátás igénybevételéhez az elrendelésekor
- ▶ Szakértői Rehabilitációs Bizottság vezetője vizsgálatot követő hazautazáskor

Orvosválasztás:

Részleges térítési díj fizetése mellett a beteg választhat magának másik kezelőorvost. A rendelet szerinti teendők:

- Írásban: orvosválasztási nyilatkozat
- 3 példányban készül a beteg és választott orvos aláírásával
- Orvosválasztási nyilatkozatnak meghatározott formája van: kapcsolattartás, ellátás igénybevételének rendje, részleges térítési díj mértéke és várható összege, nyilatkozat módosításának és visszavonásának módja
- 1 példány a kórlapban, 1 példány a betegé, 1 példány a választott orvosé
- Intézet: köteles jól látható helyen orvosválasztás lehetőségéről szóló tájékoztatót elhelyezni (részleges díj mértékét is tartalmazza!)

52/2006. (XII. 28.) EüM. Rendelet a sürgős szükség körébe tartozó egyes egészségügyi szolgáltatásokról

Sürgős szükség körébe tartozó ellátások

Nem kell fizetni vizitdíjat, kórházi napidíjat, illetve részleges térítési díjat, illetve nincs szükség beutalóra az alábbi állapotok és betegségek miatti ellátásért az állapot stabilizálásáig.

31 betegcsoport:

- ▶ Életet veszélyeztető külső vagy belső vérzés
- ▶ Átmeneti keringés és/vagy légzésleállás (pl. embólia, syncope, fulladás, klinikai halál, súlyos ritmuszavar, Adam-Stokes szindróma)
- ▶ Életveszélyes endokrin- és anyagcsere állapot, folyadék- és ionháztartás súlyos zavarai
- ▶ Kp. idegrendszeri kompresszió veszélyével járó kórképek (pl. agyödéma, szédülés, fejfájás, tumor, trauma)
- ▶ Eszméletlen állapotok
- ▶ Status epilepticus és egyéb görcsrohamok
- ▶ Hirtelen fellépő látászavar, látásvesztés, „vörös szem”, sérülés
- ▶ Szepszis
- ▶ Rossz prognózisú, vagy progrediáló, nem sebészeti betegségek és érkatasztrófák ellátása
- ▶ Szülés, koraszülés, lepényleválás, terhességi toxémia, eclampsia, akut nőgyógyászati vérzés, újszülött ellátása
- ▶ Sokk-megelőző és sokkos állapot, allergia, anaphilaxiás állapotok, autoimmun betegségek krízisállapotai
- ▶ Heveny vesejéthyány-állapot (immun- vagy elégtelen csontvelő működés miatt)
- ▶ Vérárvadási zavar miatti heveny életveszély
- ▶ Akut légzési elégtelenség, légútszűkület (pl. gégeödéma, asztmás roham, idegentest, fulladás)
- ▶ Mérgeзések
- ▶ Akut hasi katasztrófák és azok képében jelentkező, nagy fájdalommal, görcsökkel járó kórképek
- ▶ Égés-fagyás (III-IV., vagy nagy kiterjedésű I-II., vagy veszélyeztetett testtájat, légutakat érintő)
- ▶ Elsődleges sebllátás
- ▶ Testüregek és parenchymás szervek sérülése

- ▶ Compartment szindrómák
- ▶ Nyílt törések és decollement sérülések
- ▶ Amputációk
- ▶ Súlyos medencegyűrű-törések
- ▶ Politraumatisáció, többszörös sérülések
- ▶ Keszonbetegség, barotrauma, bűvárbalesetek, magassági betegség
- ▶ Áramütés, elektrotrauma
- ▶ Hő- és hidegártalom, hypothermia, hyperthermia, napszúrás
- ▶ Súlyos akut sugárártalom és sugárbetegség
- ▶ Szuicidum, mentális állapottal összefüggő veszélyeztető állapot
- ▶ Heveny pszichés zavarok, pszichózisok
- ▶ Infektológiai kórképek, melyek önmagukban vagy szövődményeik révén az életet veszélyeztető állapotot idéznek elő

318/2006. (XII. 23.)

43/1999. Korm. r. módosítása

A finanszírozásról szóló Kormányrendelet változásai

- ▶ A finanszírozási szerződés 2007. 03. 31-ig érvényes
- ▶ Fekvőbeteg havi jelentést elektronikus aláírással hitelesített elektronikus rendszer útján kell küldeni
- ▶ Részleges térítési díj (30 %) fizetése esetén az ellátásért járó OEP-finanszírozás összegét ezzel csökkentik
- ▶ Ügyeleti ellátás díjazása kizárólag az ügyeleti szolgáltatás kiadásaira használható fel (bér + dologi)
- ▶ Gyermekek és nőgyógyászati MSzSz díjazása: jelentett esetek száma x egy ellátott esetre jutó összeg
- ▶ Elszámolási nyilatkozat aláírásának tényét jelenteni kell az adatlapon, de a járóbeteg szakellátásban értelemszerűen csak 2008. január 1-jétől

Korábbi szabály:

Fekvőbeteg ellátás fődiagnózis szerinti HBCS felső határnapjáig, de min. 10 napig („10 napos szabály”) nem finanszírozódik a járóbeteg szakellátás

Módosulás:

Ha a fekvőbeteg HBCS besorolástól eltér a járóbeteg ellátás okaként szereplő BNO kód HBCS besorolása, akkor finanszírozza a járóbeteg ellátást!

Adatszolgáltatás változásai – fekvőbeteg szakellátás

- ▶ 4. Térítési kategória: új – R: részleges térítési díj + díj összegét is fel kell tüntetni
- ▶ 17/a Beutaló orvos munkahelyének azonosítója:
 - 9 jegyű ÁNTSZ kód
 - MEP ellenőrző orvos: 999999991
 - Orvos saját magát, vagy közeli hozzátartozóját utalja be: 999999992
- ▶ 17/b Beutaló orvos kódja: orvosi pecsétszám
- ▶ 17/c Ellátást igazoló adat: naplósorszám, fekvőbeteg törzsszám, nem finanszírozott eü. ellátó esetén a napi dátum (pl. 020070108)
- ▶ 32. Elszámolási nyilatkozat: 10 – megtörtént az aláírás; 20 – nem történt aláírás (3.)
- ▶ 33. Napidíj
 - 01=alapösszegű napidíj fizetés megtörtént
 - 02=napidíj fizetés alóli mentesség 18 év alatti biztosított ellátása okán
 - 03=napidíj fizetés alóli mentesség egyéb jogszabályi feltételek alapján
 - 04=az ellátásért napidíj fizetés nem történt
 - 05=napidíj fizetés alóli mentesség az egészségügyi szolgáltató döntése alapján

- ▶ 34. A napidíj befizetésének módja
 - 01=készpénzzel
 - 02=vizitbérlettel
 - 03=Az erre a célra rendszeresített automata által kiadott napidíj befizetését igazoló bizonylattal
 - 04=az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak által finanszírozható szolgáltatásokról szóló 263/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 2. paragrafusának o) pontjában meghatározott pénztári kártyával
 - 05=készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel (így különösen bankkártyával és elektronikus pénzeszközzel)

Adatszolgáltatás változásai – járóbeteg szakellátás

- ▶ 9/a Beutaló orvos munkahelyének azonosítója:
 - 9 jegyű ÁNTSZ kód (CT vizsgálat jelentéséhez is kell)
 - MEP ellenőrző orvos: 999999991
 - Orvos saját magát, vagy közeli hozzátartozóját utalja be: 999999992
- ▶ 9/b Beutaló orvos kódja: orvosi pecsétszám
- ▶ 9/c Ellátást igazoló adat: naplósorszám, fekvőbeteg törzsszám, nem finanszírozott eü. ellátó esetén a napi dátum (pl. 020070108), CT vizsgálat jelentéséhez is szükséges
- ▶ 10. Térítési kategória: új – R: részleges térítési díj + díj összegét is fel kell tüntetni
- ▶ 37. Elszámolási nyilatkozat: 10 – megtörtént az aláírás; 20 – nem történt meg az aláírás
- ▶ 38. Vizitdíj
 - 01=az ellátásért alapösszegű vizitdíj fizetés történt
 - 02=az ellátásért emelt összegű vizitdíj fizetés történt
 - 03=vizitdíj fizetés alóli mentesség 18 év alatti biztosított ellátása okán
 - 04=vizitdíj fizetés alóli mentesség egyéb jogszabályi feltételek alapján
 - 05=az ellátásért vizitdíj fizetés nem történt
 - 06=a vizitdíj fizetés alóli mentesség az egészségügyi szolgáltató döntése alapján
- ▶ 39. A vizitdíj fizetésének módja
 - 01=készpénzzel
 - 02=vizitbérlettel
 - 03=Az erre a célra rendszeresített automata által kiadott vizitdíj befizetését igazoló bizonylattal
 - 04=az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak által finanszírozható szolgáltatásokról szóló 263/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 2. paragrafusának o) pontjában meghatározott pénztári kártyával
 - 05=készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel (így különösen bankkártyával és elektronikus pénzeszközzel)

49/2006. (XII. 28.) EüM rendelet

9/1993. NM r. módosítása

A finanszírozásról szóló 9/1993. (IV. 02) NM. rend. változásai

- ▶ Új garanciális kivétel: rosszindulatú daganat esetében a radio-, kemoterápia és műtét, így:
 - ▶ 9430 Sugárterápia – garanciális kiemelés
 - ▶ 10M 537F Diabetikus neuropathia Thiogamma kezelése, alsó hátnap: 15 nap!, súlyszám: 0,54070
 - ▶ 99P 9576 Belső fémrögzítés (tűződrót) eltávolítása (kivéve: csípő, femur, gerinc) súlyszám: 0,06218

Térítés ellenében igénybe vehető ellátások térítési díjainak változásai
Részleges térítési díj:

- ▶ Összege maximum 100 000 Ft
- ▶ Kivétel: Külsődleges nemi jelleg megváltoztatására irányuló beavatkozásért az elszámolható összeg 90 %-a Hatályát veszítette?

- ▶ Beutalási rendtől eltérő igénybevétel, kivétel az Eütv. 3.§. i) pont szerinti sürgősségi ellátás (beteg máshova megy, mint ahová a területi ellátási elv szerint a beutaló szól):
 - Fekvőbeteg felvételre jelentkezés napja: 4 000 Ft
 - Ellátás időtartamára: Aktív-napi 800 Ft, krónikus-napi 500 Ft
 - 31. naptól: egységesen 400 Ft/nap
- ▶ Ápolási osztály részleges térítési díja: 400 Ft/nap – beutalóval, de beutaló nélkül: 1 300 Ft/nap jelenleg is!

Térítési díj:

- ▶ Véralkohol-vizsgálat vérvétele: 4 000 Ft
- ▶ Kábítószer szintjének kimutatása vérvétellel: 4 000 Ft

- ▶ Látélet kiadása: 3 000 Ft
- ▶ Részeg személy detoxikálás: 6 000 Ft
- ▶ Kábítószer hatása alatt álló személy akut ellátása: 6 000 Ft
- ▶ Hivatásos sportolók sport eü. szakvizsgálata: 8 000 Ft

Egységes nyomtatványok

A Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjában egységes nyomtatványok kerültek kidolgozásra

- ▶ Elszámolási nyilatkozat (medikai rendszer!)
- ▶ Nem elfogadott elsz. nyilatkozat nyilatkozata ☺
- ▶ Önkéntes távozásról szóló nyilatkozat orvostól
- ▶ Orvosválasztási nyilatkozat + tájékoztató + mellékletek
- ▶ Gyógyszer felírás előtti tájékoztatás nyilatkozata
- ▶ A várólistára kerülésről szóló tájékoztató

Fontos honlapok: www.oep.hu; www.eum.hu; www.gyogyin-fok.hu; www.eski.hu; www.magyarokzlony.hu

Szakmai Fórum

Az Egészségi Felsőoktatási Napok keretében, a Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete (HuMSIRC) a Hallgatói Önkormányzat együttműködésével, 2007. április 18-án került sor a Szakmai Fórum megszervezésére. A Fórum célja az alapképzést követő lehetőségek ismertetése. Az egészségügyet érintő változások a szakosnál is aktuálisabbá tették a végzős hallgatók tájékoztatását.

A rendezvényt *dr. Németh Péter* dékán nyitotta meg, majd ezután *dr. Fischer Emil*, a PTE-ÁOK Doktori Tanács elnöke beszélt a PhD-képzésről. Fischer professzor részletesen tájékoztatta a célközönséget a PhD-képzés struktúrájáról, a jelentkezés módjáról, a PhD-fokozat megszerzésének előnyeiről.

Talán a legnépszerűbb előadás *dr. Ertl Tibor*, a Szak- és Továbbképző Központ igazgatójának nevéhez fűződött. Az érdeklődés nem meglepő, hiszen a közelmúltban történt vagy tervezett változások az egészségügyi felsőoktatási képzésben részt vevő hallgatók széles körét érintik. Ertl professzor tájékoztatta a hallgatóságot a rezidensképzés formájáról, a 2007. évi keretszámokról, a minisztérium által meghatározott hiányszakterületekről és vázolta a rezidensek jelenlegi helyzetét és viszonyát az egészségügyi struktúrában. Kiemelte az érdekvédelmi szervezetek (Klinikák Szövetsége, Kórházszövetség, Szak- és Továbbképző Intézetek, Hallgatói Önkormányzatok) szerepét a rezidensképzés átalakításában.

Dr. Veszprémi Béla, az Orvosi Kamara Baranya megyei elnöke tartott előadást, melyben kifejtette, hogy nem csak a rezi-

densképzésben történnek gyökeres változások, az Orvosi Kamara átalakítása is folyamatban van. A kötelező kamarai tagság megszűnt, a jövőben minden orvos saját maga dönthet arról, csatlakozik-e a szervezethez.

Ezt követően került sor a régióban található súlyponti és aktív ágyakkal rendelkező kórházak (szombathelyi Markusovszky Kórház, zalaegerszegi Zala Megyei Kórház, Tolna Megyei Balassa János Kórház, kaposvári Kaposi Mór Megyei Kórház, szigetvári Városi Kórház) képviselőinek bemutatkozó előadására.

Az előadók átfogó képet vázoltak a lendő pályakezdő orvosok számára a kórházak jelenlegi helyzetéről, megegyeztek abban, hogy a kórház alkalmazottaiként központi szerep jut az áldozatkész, felelőségteljes gyógyító tevékenységnek, sajnos a juttatások nem minden esetben arányosak az elvégzett munka mennyiségével.

Részletes tájékoztatást adtak a jövőre vonatkozó elképzeléseikről, fejlesztési célkitűzéseikről, arra biztatták a hallgatóságot, hogy a jelenlegi bizonytalan helyzet ellenére a hazai egészségügyi rendszerben helyezkedjenek el tanulmányaik befejezé-

sét követően.

Összegzőként elmondhatjuk, hogy a Fórum átfogó, naprakész és hiteles információkat nyújtott az érdeklődők számára, amelyek irányvonalat és tisztább képet adtak a pályakezdők lehetőségeiről. A nagy érdeklődésre és a téma aktualitására való tekintettel a jövőben is tervezzük hasonló szakmai fórumok megszervezését.

S ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a meghívott előadóknak.

Ignác Ferenc **Sarnyai Ákos**
HuMSIRC-elnök **HÖK-elnök**

Az egészségügyi miniszter közleménye a 2007/2008. tanév törzsképzési keretszámairól

A 11/1998. (XI. 11. EüM rendelet 4. (1) bekezdés alapján a szakmánkénti keretszámokat a képzésben részt vevő felsőoktatási intézmények régiói szerint az alábbiakban határozom meg:

ÁLTALÁNOS ORVOS					
Szakterület	Debrecen	Pécs	Budapest	Szeged	Összesen
Aneszteziológia és intenzív terápia	18	11	27	14	70
Arc-állcsont sebészet	1	0	2	1	4
Belgyógyászat	15	13	25	14	67
Bőrgyógyászat	1	1	3	1	6
Csecsemő- és gyermekgyógyászat	13	13	29	13	68
Fizikális medicina és rehabilitáció	5	5	10	5	25
Fül-orr-gégegyógyászat	3	2	5	2	12
Gasztroenterológia	1	1	1	1	4
Geriátria	4	3	8	3	18
Gyermek- és ifjúsági pszichiátria	2	1	4	1	8
Gyermeksebészet	1	1	1	1	4
Háziorvostan	15	15	20	15	65
Igazságügyi orvostan	1	1	1	2	5
Infektológia	3	2	6	1	12
Kardiológia	2	2	3	1	8
Megelőző orvostan	2	2	3	1	8
Neurológia	6	6	10	6	28
Nukleáris medicina	1	1	2	1	5
Ortopédia-traumatológia	6	4	15	5	30
Orvosi laboratóriumi diagnosztika	4	2	5	2	13
Orvosi mikrobiológia	2	2	3	2	9
Oxyológia	2	2	5	2	11
Patológia	5	3	7	3	18
Pszichiátria	8	5	17	5	35
Radiológia	8	4	15	5	32
Reumatológia	4	4	7	4	19
Sebészet	6	5	12	5	28
Sugárterápia	1	1	4	1	7
Szemészet	3	2	4	2	18
Szülészet-nőgyógyászat	2	2	7	4	10
Transzfuziológia	1	1	2	1	5
Tüdőgyógyászat	5	2	9	2	18
Urológia	3	2	5	2	12
Orvosok összesen:	154	121	280	127	682
GYÓGYSZERÉSZEK					
Klinikai gyógyszerészet	1	1	1	1	4
Kórházi gyógyszerészet	2	2	4	2	10
Klinikai laboratóriumi diagnosztika	1	1	2	1	5
Gyógyszerhatástan	1	1	1	1	4
Radiógyógyszerészet	1	1	1	1	4
Gyógyszerészek összesen	6	6	9	6	27
FOGORVOSOK					
Dentoalveoláris	1	1	3	1	6
Fogszabályozás	1	1	1	1	4
Gyermek-fogászat	2	1	4	1	8
Konzerváló fogászat	2	2	2	2	8
Paradontológia	2	1	4	3	10
Fogorvosok összesen	8	6	14	8	36
Összes állás együtt					745

Jóváhagyom: **dr. Molnár Lajos** miniszter

Hiányszakmának a kurzívval szedett területek számítanak.

- A gasztroenterológiai és a kardiológiai szakma önálló keretszámot kap, azonban ez a keretszám a három említett szakma között szabadon kezelhető, a jelentkezők igényétől függően.
- A repülőorvostani és honvédorvostani kereteket továbbra is összevontan kell kezelni.
- A szakmai keretszámokon belül indokolt esetben legyen lehetőség a régiók közötti átcsoportosításra.
- Ha az egyes hiányszakmákra való jelentkezés a biztosított keretszámot meghaladja, az egyetem a be nem töltött más szak-területekről saját hatáskörben ezekre a területekre átcsoportosíthat a rendelkezésére álló össz keretszámon belül.

Ünnepi ülés Mess Béla professzor emeritus 80. születésnapja tiszteletére

Az egyetem vezetése és a Pécsi Akadémiai Bizottság az Anatómiai Intézet kezdeményezésére ünnepi ülésen köszöntötte március 3-án, a Pécsi Akadémiai Bizottság nagy előadótermében a 80 éves *Mess Béla* professzort. Az ülést vezető *Csernus Valér* professzor, az Anatómiai Intézet vezetője meleg szavakkal köszöntötte az ünnepeltet, az egyetem vezetőit és a megjelent pályatársakat, barátokat. Ezután *dr. Lénárd László* akadémikus, az egyetem rektora méltatta Mess professzor oktatói és kutatói pályafutását, majd emlékül átnyújtotta az egyetem alapító oklevelét szimbolizáló szép eozin plasztikát. Ezt követően *dr. Szolcsányi János* akadémikus, a Pécsi Akadémiai Bizottság elnöke emelkedett szólásra. Ő az emberi barátságról szolt és a személyes példamutatás fontosságáról. *Dr. Németh Péter*, az orvoskar dékánja elsősorban mint régi tanítvány üdvözölte az ünnepeltet. Kiemelte, hogy hallgató korában és fiatal orvosként szakmai kérdésekben bizalommal fordulhatott az akkor még fiatal professzorhoz. *Csernus Valér* professzor az Anatómiai Intézet oktatói és dolgozói nevében kívánt a 80 éves korában is még mindig aktívan oktató ünnepeltnek további jó egészséget és töretlen munkakedvet. Míg az előző gratulálók mind valamilyen egyetemi vonatkozású emléket nyújtottak át, addig a volt tanítvány és közvetlen munkatárs az idős professzor szenvedélyére, a vadászatra emlékeztető reprezentatív kivitelű, vadászatról szóló kötetet ajándékozott. *Dr. Tigyi József*, az egyetem egyik volt rektora és a Pécsi Akadémiai Bizottság volt elnöke arra a néhány éves eredményes együttműködésre emlékezett, amikor az egyetem Fejlesztési Bizottsága két vezetőjeként dolgoztak a 400-ágyas klinika és az Elméleti Tömb felépítésének érdekében.

A kedves üdvözlések után Mess professzor elérzékenyülve köszönte meg rövid válaszában a kedves megemlékezéseket és a jókívánságokat.

Ezt követte a tudományos ülés, melyen Mess professzor legközvetlenebb munkatársai számoltak

be a hajdan közösen kezdett kutatások további eredményeiről. *Dr. Józsa Rita* docens előadásának megkezdése előtt felolvasta a Szlovák Tudományos Akadémia pozsonyi Endokrinológiai Intézetéből érkezett oklevelet, melyben az intézet Mess professzort örökös tiszteletbeli tagjának fogadja. Ezután előadást tartott a hormonok kronobiológiai ritmusairól. *Dr. Rékási Zoltán* docens a melatonin és az óragének szerepéről beszélt. *Dr. Rúzsás Csilla* docens, a professzor legrégebb tanítványa, a pszichoaktív drogok életreszóló kései hatásairól tartott előadást. Végül Mess professzor hajdani német tudományos tanítványa, *dr. Elmar Peschke*, a Halle-i Egyetem anatómus professzora emlékezett az évtizedekkel korábban Pécsen együtt töltött hónapokra, azok tudományos eredményeire és az azóta is tartó tudományos és baráti kapcsolatra.

A tudományos ülés végeztével állófogadás keretében jó hangulatban töltöttek el együtt még pár órát az ünneplők.

Dr. Józsa Rita

I. Hámori Artur Belgyógyászati Nap

— a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum rendezésében

2007. március 24-én első alkalommal került megrendezésre a Hámori Artur Belgyógyászati Nap a II. sz. Belgyógyászati Klinikán. A rendezvényen a pécsi professzor szellemi hagyatéka előtt tisztelegtek az egykori tanítványok és az utódok. Az ország szinte minden tájáról érkeztek szakemberek a konferenciára, melynek az II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum adott otthont, amelyet a rendezvény névadója, a legendás professzor, *Hámori Artur* alapított.

A rendezvény fő szervezője és a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum jelenlegi igazgatója, *dr. Wittmann István* professzor a következőképpen vélekedett a rendezvényről: „*Azt terveztük, hogy emlékezzünk Hámori Artur professzor születésének és halálának évfordulójáról, másrészt egy olyan tudományos rendezvény hagyományait fektetjük le, amelyek alkalmas arra, hogy ebben a régióban a belgyógyászat iránt érdeklődőket rendszeresen összehívja, találkozási alkalomként megbeszéljük az aktuális tudományos és gyakorlati gyógyítási problémákat.*”

A rendezvény délelőtt tíz órakor ünnepélyes megnyitással kezdődött, melyen *Tasnádi Péter*, Pécs Megyei Jogú Város polgármestere, *dr. Lénárd László*, a PTE rektora, *dr. Kovács L. Gábor*, a PTE Orvos- és Egészségtudományi Koordinációs Központ elnöke, *dr. Németh Péter*, a PTE Általános Orvostudományi Karának dékánja és *dr. Wittmann István*, a PTE ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum igazgatója mondott köszöntőt. Közvetlenül a megnyitót követően került sor a nap fénypontjára: a Hámori Artur professzor tiszteletére állított emléktábla leleplezésére. A klinika bejáratát díszítő bronz emléktábla alkotója *Soltra Elemér* professzor, aki már számos kiváló alkotással örököltette meg a pécsi orvoslás nagy egyéniségeinek emlékét. Mostani alkotása sem szokványos, a művész szavaival idézve: „*Hámori professzor karizmájának szimbóluma.*”

Az emléktábla-avatás alkalmából *dr. Süle Tamás* főorvos emlékezett meg a neves belgyógyász professzorról, összefoglalva életútját: „*Kereken kilencvennyolc éve, 1909. március 18-án, Újvidéken született Hámori Artur professzor, akinek legendává patinásodott tanításaira ma is gyakran hivatkoznak szakmai fórumokon. Középiskoláit és az egyetemet Szegeden végezte. 1935-ben avatták doktorrá. Orvosi pályáját a szegedi belklinikán kezdte, ahol 1943-ban védte meg „A vesebajok kórtana és gyógyítása” című magántanári értekezését. 1950-ben bízták meg, hogy a pécsi egyetemen szervezze meg a II. sz. Belgyógyászati Klinikát, ahová 1951-ben nevezték ki tanszékvezető egyetemi tanárrá. Az új klinika az Irgalmas Rend államosított kórházában kezdte meg működését. Az ódon, több mint 200 éves épületgyűttesben kapott helyet a II. sz. Sebészeti Klinika is KUDÁSZ JÓZSEF professzor vezetésével. (...) Az ezredforduló tájékáról visszatekintve, amikor napjainkban az orvostudomány a szubspecializálódás és a modern technika bővületében él, az egészségügy pedig a monetáris diktatúra igájában vergődik, már bizony állíthatjuk, hogy Hámori professzor volt azon nagy orvosegyéniségek egyik*

utolsó mohikánja, akik még képesek voltak a klasszikus belgyógyászat eredményes művelésére. Pécssett hunyt el 74 éves korában, 1983. március 22-én.”

Süle Tamás főorvos a továbbiakban Hámori Artur professzornak a gyógyításban és a tudományos kutatás területén szerzett érdemeit méltatta: „*Kezdetben az igen mostoha körülmények miatt minden energiát a gyógyítás megszervezésére kellett fordítani, de ezt követően viszonylag hamar a tudományos kutatás is megindulhatott. Ennek irányát Hámori professzor korábbi érdeklődési területei határozták meg, nevezetesen a nephrológia és a gasztroenterológia lettek a klinika fő profiljai. Fenti témákban később figyelemre méltó eredmények születtek. A klinika lett a Dunántúli nephrológiai központja! A gasztroenterológia terén pedig kiemelkedő jelentőségű volt a haematemesis és melaena korai és aktív diagnosztikájának bevezetése.*”

Hámoriról, mint kiváló oktatóról a következőképpen emlékezett meg Süle Tamás főorvos: „Az oktatás vonatkozásában az alapvető tárgyi feltételek is hiányoztak. Hogy csak egyet említek: nem volt tanterem. Ezt a hiányt később sikerült megszüntetni: az Irgalmas Kórház ún. „nagy” kórterméből, amiben hajdan 40 ágy volt, egy korszerűnek mondható, kb. 180 személyes tantermet lehetett kialakítani. Az oktatás Hámori professzor számára szent feladat volt. A tantermi „nagy előadás”-ra gondosan készült, jegyzeteit – melyeket ő „súgópapírnak” nevezett – rendszeresen karbantartotta, a legújabb ismeretekkel felfrissítette. Mindig „szabadon” adott elő, nem a tankönyveket ismételte, hanem – ahogyan ő mondta – „gondolkodási mintákat” adott, melyek szükség szerint a gyakorlatban bármikor felhasználhatóak voltak. Vallotta, hogy a megfjérendő betegség olyan, mint egy sérült mozaikkép. A hiányzó részeket az orvosnak kell megtalálnia, amihez a kiindulási alap a jó anamnézis és a gondosan elvégzett fizikális vizsgálat. Legendás jegyzetéből medikusok ezrei ismerkedtek meg a belgyógyászati propedeutikával.”

Hámori Artur professzor rendkívüli személyiségéről a következőképpen fogalmazott: „Előadásainak fénypontja a betegbemutató volt, melyet soha el nem mulasztott. Egy ilyen alkalommal született „ragadványneve”, a „Varázsló”. (A bemutatandó és régebb óta csuklástól szenvedő betegnél a megfelelő helyen megnyomva a n. phrenicust, a csuklás elállt, mire a professzor: „kedves hallgatóim, itt áll Önök előtt Hámori, a varázsló.” Ezt követően néhány perc múlva a beteg ismét csuklani kezdett, de a siker és a derűség óriási volt. Az ilyen epizódok is hozzátartoznak a jó előadáshoz, hiszen ezek teszik vonzóvá, élvezetessé és emlékeztetéssé a hallgatók számára.) Nagyon szeretett tanítani és boldog volt, ha előadásait dübörgő taps követte. Ilyenkor kifelé mentében megállt, megfogta az ajtó előtt lógó függöny szélét és egy kicsit meghajolt. Így emlékeznek rá azok, akik tőle tanulták a belgyógyászat alapjait. Kedvelt mondásait – melyek között minden helyzetben talált odailőt – gyakran ismételte. Ez nem felesleges viccelődés, vagy szellemeskedés volt, hanem tanítás! Mi, tanítványai ma is emlékezünk rájuk, és önkéntelenül idézzük is azokat, ha a helyzet úgy kívánja. Ezek többnyire egyszerű szófordulatok, de mély tartalommal bírnak. Például: „A”-nál van a hiba: azaz, ha rossz az indulás, akkor a folytatás sem lesz jó; szokatlan lelet, vagy eredmény láttán: ez vagy felfedezés, vagy hülyeség: általában az utóbbi igazolódott; a jó belgyógyász a bulldog kutya és a detektív keveréke: vagyis lankadatlanul és szívósan kell kutatni a diagnosztikus igazságot.”

Az ünnepélyes emléktábla-avató után tudományos előadások hangzottak el két szekcióban, amelyeket a hazai belgyógyász szakma neves professzorai prezentáltak. Az első szekcióban dr. Nagy Juditot, a pécsi II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum korábbi igazgatóját hallgathattuk, aki a vesebetegségek progressziójáról tartott tanulságos előadást. Őt követte az SZTE ÁOK Gyermekklinika igazgatója, a Magyar Nephrológiai Társaság elnöke, dr. Turi Sándor, aki a nephrosis syndroma rejtelseibe vezetett be minket. A tudományos program első szekciója dr. Radó János egyetemi magántanár két izgalmas előadásával zárult, amelyekből a diuretikus kezeléssel kapcsolatban új ismereteket, illetve „Találkozásom Hámori Arturral” című érdekfeszítő előadásából a közönség Radó professzor Hámori professzorral kapcsolatos személyes élményeit élhette át.

A második szekcióban dr. Rosivall Lászlót, a SE ÁOK Kórélettan Intézet igazgatóját hallgathattuk, aki a glomeruláris filtráció új szabá-

lyozási mechanizmusairól tartott érdekes előadást. Ezt követően dr. Sulyok Endre, a BMK Kerpel-Fronius Ödön Gyermekegészségügyi Központ igazgatója „Az aquaporinok szerkezete és működése. Klinikai vonatkozások” című előadását élvezhettük. A második szekciót dr. Wittmann István, a PTE ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum igazgatója zárta „Nephropathia diabetica” című előadásával. A tudományos szekciókat követően a konferencia szervezői a hallgatóságot és az előadókat állófogadásra invitálta.

Élményeinket összefoglalva elmondhatjuk, hogy az első alkalommal megrendezett Hámori Artur Belgyógyászati Nap egyedülálló esemény volt a pécsi II. sz. Belgyógyászati Klinika életében, amely méltó módon tudott emléket állítani a klinika neves alapító-professorának. A tudományos szekciók előadásai sok újdonságot és érdekes információt szolgáltak. Csak remélni tudjuk, hogy a most megrendezett konferenciával egy nemes hagyományt alapoztunk meg, és hogy a jövőben ez a példaértékű esemény évről-évre megrendezésre kerül.

Dr. Mohás Márton
Dr. Markó Lajos

Pécs-Tübingen Neuroimmunology Days 2007

(Pécs-Tübingen Neuroimmunológiai Napok)

Aprilis 12-13-14-én került sor a Neurológiai Klinika rendezésében az Akadémiai Székházban három napon át, angolul zajló, akkreditált neuroimmunológiai konferenciára. A konferencia az első magyar neuroimmunológiai kongresszust is reprezentálta. A konferencián a pécsi és tübingeni Neurológiai Klinika neuroimmunológus professzoraitól, kutatóitól, oktatóitól, valamint meghívott vendégként az Újvidéki Egyetem Neurológiai Klinikájának tanácskezelő professzorától (*dr. Nagy Csongor*) és a japán Országos Idegtudományi Központ Immunológiai Laboratóriumának igazgatójától, *prof. Takashi Yamamurától* hallhattunk összefoglaló előadásokat. A rendezvény előadásai a neuroimmunológia gyakorlatilag teljes spektrumát – klinikum, morfológia, molekuláris mechanizmusok, tudományos projektek – reprezentálták.

Az első napon a legfontosabb neuroimmunológiai kórképek klinikai – diagnosztikai és terápiás – szempontjairól hallhattunk összefoglaló előadásokat. A myasthenia gravis és az immunmediált neuropathiák fiziológiájáról és terápiájáról *Arthur Melms* és *Felix Bischof* tartott előadást, majd a magyar tapasztalatokat *Komoly Sámuel* és *Rózsa Csilla* (aki a klinikai idegtudományi doktori program levelező PhD-hallgatója, munkahelye: Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház) foglalta össze. A délutáni szekcióban *Illés Zsolt* az idegrendszer paraneoplasziás szindrómáiról tartott összefoglalót, illetve ennek kapcsán a pécsi esetek tapasztalatait ismertette. A délutáni szekció előadásai döntően a sclerosis multiplex terápiájával (*Robert Weissert*) és a hazai ellátás, gondozás közel évtizedes immunmoduláló kezelés tapasztalataival foglalkoztak (*Komoly Sámuel*). Különleges, az immunológiai szemlélettől üdítően különböző, kiváló összefoglalások hangzottak el a sclerosis multiplex-kutatásban alkalmazott funkcionális MR és MR-spektroszkópia szerepéről (*Janszky József* és *Barsi Péter*). A délutáni szekció utolsó részében rövid esetismertetések reprezentálták a ritka neuroimmunológiai kórképek széles skáláját, a központi és perifériás idegrendszeri eredetű autoimmun izommerevség szindrómáktól az immundeficienciához társuló ritka opportunistá fertőzésen át a paraneoplasziás komplikált szindrómákig és több szervet érintő mikroangiopathiáig (*Meike Mitsdoerffer*, *Bernhard Greve*, *Rózsa Csilla*, *Illés Zsolt*).

A rendezvény második napja a neuroim-

munológiai kórképek genetikai és patofiziológiai aspektusait tárgyalta. Kiváló összefoglalást hallhattunk az autoimmun betegségek genetikai hátterének kutatásában alkalmazott állatmodellekről, a közös autoimmun génekről és a pécsi-tübingeni kollaborációban zajló sclerosis multiplex és myasthenia gravis genetikai vizsgálatokról *Bernhard Greve* előadásában. Az autoimmunitás

regulációjának egy érdekes, kevésbé ismert területét ismertette *Takashi Yamamura* az NK-sejtek reguláló szerepéről tartott összefoglalójában. A délelőtti szekció a sclerosis multiplex neurodegeneratív, „paraimmunológiai” folyamatáról is újabb adatokat ismertett (*Komoly Sámuel*). A délutáni szekcióban az auto-ellenanyagokról (*Robert Weissert*), a sclerosis multiplex gyógyszerterápiákban alkalmazott funkcionális skála hiányosságairól és azok korrekciójáról, kiegészítéséről (*Nagy Csongor*), az autoimmun tolerancia mechanizmusokban alapvető két reguláló T-sejt populációról, az NKT- és Treg-sejtekről (*Illés Zsolt*), az autoimmun központi idegrendszeri izommerevség mechanizmusáról és molekuláris terápiájáról (*Meike Mitsdoerffer*) hangzottak el előadások. A második nap érdekes eseménye volt a sclerosis multiplex-gondozás és -terápia különböző megközelítéseiről, a magyar, német, japán és szerb tapasztalatokról rendezett interaktív kerekasztal-megbeszélés. Ezt követően a magyar sclerosis multiplex-centrumok rövid találkozója zajlott.

A rendezvény harmadik napjának első szekciójában autoimmun állatkísérletes modellek tübingeni, tokiói és pécsi alkalmazásáról hallottunk előadásokat: az MHC-autopeptid tetramerekkel nyert adatok a sclerosis multiplex állatmodelljeiben (*Felix Bischof*), a géntranszferekkel módosított neuronális őssejtek terápiás alkalmazása (*Bernhard Greve*), egy új regulátoros T-sejt, a MAIT-sejtek autoimmunitást gátló szerepe transzgen és knock-out modellekben (*Takashi Yamamura*), primer demyelinizációs állatmodellek alkalmazása a sclerosis multiplex-kutatásban (*Komoly Sámuel*) és az NF-kB útvo-

nal egyik fontos jelátviteli molekulájának szerepe sclerosis multiplex knock-out állatmodellekben (*Bernhard Greve*). Majd humán kísérletes adatokról számoltak be az előadók: a tumor-immunitásban szerepet játszó regulátoros NKT- és MAIT-sejtekről (*Illés Zsolt*), az MBP génvakcinációjával zajló gyógyszerterápiák immunológiai jellemzőiről (*Nagy Csongor*), az ischaemiás stroke-ot kísérő korai ősi immunválaszról (*Molnár Tihomér-Ilés Zsolt*) és az ischaemiás stroke-ot követő akut adaptív immunrendszeri változásokról (*Péterfalvi Ágnes* PhD-hallgató-*Illés Zsolt*).

Az akkreditált rendezvény széles összefoglalóját nyújtotta a neuroimmunológiai kórképek klinikumának, patofiziológiájának és az új kutatási eredményeknek. Emellett kiváló alkalmat nyújtott a Pécsi Tudományegyetem és tübingeni Eberhard Karls Universitát, a japán Országos Idegtudományi Központ és Neurológiai Intézet, valamint az Újvidéki Egyetem közötti együttműködés erősítésére neurológiai és neuroimmunológiai vonatkozásban egyaránt. A rendezvény szervezéséhez, az előadásokhoz *Komoly Sámuel* professzor, a Neurológiai Klinika számos oktatója, *Szereday László*, a Pécsi Tudományegyetem, a tübingeni Eberhard Karls Universitát és több gyógyszerceg nyújtott támogatást, melyet ezúton is köszönünk (Biotest Hungaria Kft., Richter Gedeon nyRt., Schering Kft., Serono, Teva Magyarország zRt.).

Dr. Illés Zsolt

Neurológiai Klinika

P.S.: A kiemelkedően sikeres rendezvény *Illés Zsolt* docens áldozatos szervezőmunkája nélkül nem jöhetett volna létre.

Prof. Komoly Sámuel

Neurológiai Klinika

Szakmai út Japánban

Részben tudományos kongresszuson, részben pedig egyetemi látogatáson igen tartalmas két hetet töltöttem ez év március 19-től április 1-jéig Japánban.

Elsőként a Japán Élettani Társaság Osakaban, az Osaka International House impozáns épületében 2007. március 20-23-ig megrendezett 84. Kongresszusán vettem részt. Meghívott előadóként, a Food intake and energy control depending on environmental change c. szimpózium társzervezőjeként, ill. társelnökeként – s a konferencia aktív közreműködőjeként – újfent közvetlenül meggyőződhettem arról, hogy az élettani tudományokat valóban világszínvonalon mű-

Kyushu Institute of Technology (KIT) Graduate School of Life Science and Systems Engineering fakultásán töltöttem kilenc napot. Balázs és Olga már másfél éve dolgoznak Aou professzor mellett. Kutatómunkájuk sikeres, s igen jól érzik magukat Japánban. Kint tartózkodásom idején tartalmas – s a KIT és a PTE között most már több éve körvonalazódó együttműködési szerződés mielőbbi ratifikálása szempontjából ígéretes – megbeszéléseket folytattam az egyetem több vezető tisztségviselőjével. A látogatás programjának legnagyobb részét mindazonáltal az Aou professzor laboratóriumában végzett kollaborációs kísérletek képezték. Lukáts Balázssal, első-

velik a Felkelő Nap Országában. A külsőségeiben inkább visszafogott, mintsem nagyzó kongresszus mintegy 1400 résztvevője 6 plenáris előadást hallgathatott meg, az érdemi munka pedig – igen élénk vitákkal, izgalmas diskussziókkal gazdagon fűszerezve – 41 szimpózium, 11 orális és 12 poszterszekció keretében folyt. A tudományos rendezvény programját 9. ún. Luncheon Seminar egészítette ki, amelyek újszerű lehetőséget teremtettek arra, hogy a mintegy negyven kiállító cég közül a nagyobbak legújabb fejlesztéseit a kutatók közvetlenebbül és mélyebben megismerhessék.

Utam két fiatal, korábbi pécsi kollégám, dr. Lukáts Balázs és Hangodi Olga társaságában Osakából a déli szigetre, Kyushura, ott is Kitakyushu városába vezetett. Itt Shuji Aou professzor, régi barátom vendégeként a

ként e szakterületen, eredményesen alkalmaztuk az ún. multibarrel mikroelektroforetikus technikát éber rhesus majmok kategória diszkriminációs tanulásának speciális mikroelektrofiziológiai vizsgálatára.

A Japánban tett szakmai utat különösen emlékeztetéssé tették számomra az egykori mentorommal, Oomura professzorral vagy éppen Yamamoto professzorral, régi barátommal, a Japán Élettani Kongresszus elnökével történt személyes találkozások. Az emlékekkel való feltöltődéshez nem is remélt, „stílszerű”, kellemes környezetet biztosított a japán tavasz idén kissé korábban érkezett, tán legcsodálatosabb jelensége, a cseresznyevirágzás.

Dr. Karádi Zoltán
egyetemi docens
Élettani Intézet

5. Grastyán Konferencia

A Pécsi Tudományegyetem Grastyán Endre Szakkollégiuma idén ötödik alkalommal rendezte meg országos interdiszciplináris konferenciáját. A három napos rendezvényen több mint 60 fiatal kutató vett részt. A Pécsi Tudományegyetem hallgatóin kívül az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Kecskeméti Főiskola is képviseltette magát. Négy szekció működött: orvostudományi, természettudományi, társadalomtudományi és történettudományi.

Az elmúlt évek Grastyán-konferenciáival összevetve az idei két érdekes körülményre hívta fel a figyelmem. Az egyik, hogy 2003-hoz képest megháromszorozódott a résztvevők száma; a másik, hogy voltak előadók, akik az elmúlt fél évtizedben egyetemi hallgatóból tudományos segédmunkatárssá vagy az egyetem oktatói gárdájának tagjává váltak. Ami az előadók számának gyarapodását illeti, megállapíthatjuk, hogy a tudományos kutatás jelentősége nemcsak az egyetem oktatóinak körében növekedett meg az elmúlt években, de a hallgatók között is. Egyre többen és egyre korábban választanak érdeklődésüknek megfelelő kutatási témát, kapcsolódnak be kutatócsoportok munkájába, s tudatosan készülnek a tudományos pályára. Ez az oka annak, hogy a konferencia néhány éve kinőtte a szakkollégiumi kereteket, és továbbra is országos szinten, de az egyetemek, főiskolák valamennyi tehetséges fiatalját vonzza. Főképp a tudományos konferenciák esetében ritka fesztelen és oldott légkör a csábító, s az, hogy az elhangzott előadásokat publikáljuk is.

A másik körülmény, amelyre felfigyeltem, hogy az előadók jó része évről évre szerepel a konferencián. Tehát folyamatosan dolgozik és mutat fel új eredményeket, mígnem az egyetem kebelében az oktatók, kutatók oldalán tűnik fel. Ezek a fiatalok tovább erősítik a szakkollégiumot céljainak – Grastyán Endre kutatásról, tudományról és tudományos ismeretterjesztésről alkotott példaértékű elképzeléseinek – megvalósításában. Csak egy adat, amely ezt szemlélteti: idén az előadók fele doktorjelölt volt. S még egy lényeges momentum: az egyetemen belül, nemcsak a hallgatók és a szakkollégium soraiból kikerülő fiatal kutatók támogatják a munkánkat, de kialakult az egyetem oktatói és munkatársai körében is egy erős mag, amely folyamatosan segítségünkre van, akár a kutatás szakmai, akár technikai részéről legyen is szó. Köszönjük a Rektori Hivatalnak, a Pécs-Baranyai Ismeretterjesztő Társulatnak, az ÁOK Dékáni Hivatalának, az Élettani Intézetnek, a Modernkori Történeti Tanszéknek, az EHÖK-nek és az Oktatástechnikai Csoportnak, hogy idén is támogatták a rendezvényünket.

Rab Virág
szakkollégiumi vezető tanár

II. Multimédiás képzés

A „Minőségi tudás előállítása és átadása az egészségügyi és orvoscépzésben. Válasz a XXI. század új kihívásaira.” című HEFOP-3.3.1.-P.-2004-06-0014/1.0 projekt keretében a 4-es számú, *dr. Róth Erzsébet* egyetemi tanár által vezetett Oktatási technológia és menedzsment/Masters bizottság második alkalommal rendezte meg a Multimédiás képzés című továbbképző tanfolyamot.

A kurzus ideje alatt, 2007. április 2-4-ig multimédiás laboratóriummal alakult át a Dékáni Tanácsterem.

A képzés elsődleges célja a korszerű és minőségi oktatásban használható demonstrációs anyagok készítésének elsajátítása volt, elsősorban gyakorlati ismeretek szerzése a hatékony prezentációkészítéshez.

A képzés célcsoportja az előző tanfolyamhoz hasonlóan az egészségügyi és orvostudományi oktatók voltak. A tanfolyam a Pécsi Szak- és Továbbképző Igazgatóság által utóakkkreditált, sikeres vizsga esetén orvosok részére továbbképző pontot ad. A Doktori Tanács döntése alapján 1 kreditpontot kapnak a kurzus mindhárom modulján részt vett és sikeres vizsgát tett PhD-hallgatók.

A képzés előadói a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Oktatástechnikai Csoportjából *Kittkáné Bódi Katalin* csoportvezető és *Czulák Szilvia* informatikus mérnök; az Urológia Klinikáról *dr. Pusztai Csaba* egyetemi adjunktus; az Anatómiai Intézetből *dr. Csernus Valér* egyetemi tanár és *dr. Lengvári István* egyetemi docens voltak.

A kurzuson a Colorspectrum Kft. tartott vizuáltechnikai eszköz-bemutatót, amely során ismertették az interaktív tábla által nyújtott oktatástechnikai lehetőségeket is.

A kurzus iránt ismét nagy volt az érdeklődés, és a hallgatói véleményeket összegezve elmondható, hogy a résztvevők számos új és hasznos információt kaptak különböző multimédiás programok használatáról, ötleteket és fortélyokat sajátítottak el prezentációik minőségének javításához.

További információt a projektről és a továbbképző tanfolyamokról a <http://hefop331.unideb.hu> weboldalon találhatnak.

Magyarország célba ér

Bognár Rita pályázati menedzser
Dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár
 Oktatási technológia bizottság elnöke
Dr. Melegh Béla egyetemi tanár
 projekt koordinátor

Neurotoxicity Society Meeting Pucon, Chile, 2007

A Neurotoxikus Társaság (NST) 2007. március 23-29-ig rendezte meg III. nemzetközi konferenciáját, mely minden második évben visszatér Dél-Amerikába, megalakulásának helyszínére. Idén a választás a Villarrica Vulkán lábánál fekvő Puconra esett, mely Közép-Chilének egy csodaszép városa. A konferencia célja azon neurotoxikus mechanizmusok bemutatása, melyek számos kórfolyamat kialakulásban szerepet játszanak, így e tárgykörön belül az alapkutatás legújabb adatai mellett a klinikai tapasztalatok és a legújabb terápiás lehetőségek bemutatására is sor került. A kutatásokról 11 különböző szimpóziumon hangzottak el előadások a következő témakörökből: a glia és neurodegeneráció, a Parkinson betegség kialakulásának molekulárbiológiai háttere, az amyotrophic lateral sclerosis (ALS) és neurodegeneráció, a neurotrofikus faktorok, jelátviteli utak és neurodegeneráció összefüggései, a neuroprotekción és terápiás lehetőségek, a neurotoxikus és az Alzheimer betegség, valamint a dementia kialakulásának háttere.

Egyetemünkről három kutató képviseltette magát poszterekkel és előadásokkal: a PTE ÁOK Anatómia Intézetből *dr. Józsa Rita* docens és *dr. Reglödi Dóra* adjunktus, valamint a PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézetéből *Rácz Boglárka* egyetemi tanársegéd, az előadások a neuroprotekción, valamint a neurodegenerációval foglalkozó szekciókban kaptak helyet. A konferencia magas színvonalú volt, a barátságos légkör miatt sok lehetőségünk nyílt minden kutatóval közvetlenebb beszélgetésre, aminek pozitívuma nemcsak a közös kutatásokból származó kérdések megbeszélése volt, hanem kollaborációs lehetőségek kiépítése is sor került. *Dr. Juan Segura-Aguilar* (Molecular and Clinical Pharmacology, Faculty of Medicine, University of Chile, Santiago, Chile) és *dr. Richard Kostrzewa* (Dept. of Pharmacology, East Tennessee State University, USA), a konferencia főszervezői nemcsak a tudományos találkozót szervezték meg nagy gonddal, hanem a kötetlen programok megszervezésével is nagyban hozzájárultak a jó hangulathoz és a konferencia résztvevői között kialakult baráti kapcsolatok létrejöttéhez. Az országban látott különös természeti szépségek egy életre szóló emlékké tették számunkra Chilét. A Neurotoxikus Társaság következő évi konferenciája 2008-ban, Svédországban várja újra résztvevőit.

Rácz Boglárka egyetemi tanársegéd
PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet

Képek Bejrútból

Az Orvostudományi Híradó márciusi számának hátsó borítóján 2006-ban, Bejrútból, a legutóbbi libanoni háború idején készült felvételeket közöltünk, melyek a Magyar Baptista Szeretetszolgálat World Aid 24/7 keretében, 2006. július 28. és augusztus 5. között működött önkéntes orvos-ápoló csoport tevékenységét dokumentálják. Az orvosi ténykedést összegző közleményről (*Molnár F. T., Bíró Zs., Pavelcze L., Dávid F.:* A 2006-os libanoni hadműveletek során szerzett katasztrófaellátási tapasztalatok. *Magyar Epidemiológia*, 2006, 3: 165-170) 2006. novemberi számunkban adtunk hírt.

„Patient safety at the bed-side” EAHP-szeminárium, Prága, 2007. április 20-21.

Az Európai Unió tagállamai kórházi gyógyszerbiztonsági tapasztalatainak cseréjére rendezte az Európai Kórházi Gyógyszerészi Szövetség (EAHP) tavaszi szemináriumát, aminek Prága adott otthont. Ez a szeminárium elsősorban a 2004-ben csatlakozott tíz tagállam (köztük hazánk) felzárkóztatását hivatott segíteni a kórházban fekvő betegek gyógyszerelésének biztonságosabbá tétele terén. A tíz tagállamból 3-3 fős küldöttségek vettek részt, az Egyetemi Gyógyszertárt *Nyaka Bernadett* képviselte.

Ezen a területen már nagyobb tapasztalattal rendelkező szövetségi tagok (Hollandia, Egyesült Királyság, Svájc) klinikáin dolgozó kollégák ismertették a gyógyszerelés biztonságosabbá tétele érdekében alkalmazott eszközeiket és módszereiket: gyógyszerek egyedi azonosítójának használata, gyógyszer-csomagológép, amivel a betegek egyéni gyógyszeradagja (unit dose) kiszerezhető, adminisztrációs-nyilvántartási módszerek. Külön kiemelt érdemel a gyógyszerészi gondozás kórházi előkészítéséről, valamint a beteg együttműködési készségének fejlesztéséről tartott előadás. Minden előadó hangsúlyozta a jobb gyógyszerelési biztonság kiépítése iránti igényt.

Molnár Béla

12th Congress of the European Association of Hospital Pharmacists, Bordeaux

Ez a kongresszus napjainkra az egyik legnagyobb és tartalmát tekintve is legjelentősebb kórházi, klinikai gyógyszerészeti rendezvényre nőtte ki magát. Az idei kongresszuson több mint 2200, ezen a területen dolgozó gyógyszerész vett részt, gyakorlatilag Európa minden országából, de sokan érkeztek más földrészekről is (USA, Ausztrália stb.). Ezért is tekintettük fontosnak, hogy alábbi kis összeállítással áttekintést adjunk egy ilyen jellegű kongresszus szakmai témáiról.

A kongresszus fő témája: Új terápiák a XXI. században: változások a kórházi gyógyszerészetben. E téma köré csoportosítva hangzott el a három plenáris előadás és 12 szekcielőadás, valamint került megrendezésre a 9 szatellit szimpózium.

A plenáris előadások konkrét példán keresztül szövegezték napjaink aktuális kérdéseiről. Az első az acut lymphoblastos leukaemia korszerű terápiaján keresztül mutatta be a genom technológia jelentőségét a gyógyszerkutatóban, valamint kiemelte, hogy a gyógyszer hatékonysága, illetve toxicitása nagymértékben függ a beteg genetikai jellemzőitől.

A következő plenáris előadás témája az emberen végzett gyógyszerkipróbálás volt. Beszámolt egy humanizált monoklonális antitest (TGN1412) emberen történő kipróbálása során a részt vevő önkénteseket ért súlyos károsodásról és kiemelte, hogy milyen változtatásokra van szükség ahhoz, hogy a jövőben elkerüljék az ehhez hasonló eseteket.

A harmadik előadás a gyógyszerkutató és -fejlesztés gazdasági oldaláról szólt. Az úgynevezett „me-too” gyógyszerek, a generikus és innovatív gyógyszerkészítmények példáján keresztül mutatta be a gyógyszerek fejlesztését, és annak gazdasági hátterét a hatóanyag felfedezésétől a forgalomba kerülésig.

SZEKCIÓELŐADÁSOK

Biofarmaceutikumok – makromolekulás készítmények

Az előadás ezeket a szereket, mint a XXI. század gyógyszereit említette. Tekintettel ezek sajátosságaira, a „hagyományos” gyógyszerekhez képest eltérő tulajdonságokat mutatnak. A szakembereknek tisztában kell lenniük a biofarmaceutikumok eltérő farmakokinetikai és farmakodinámiai jellemzőivel, az eltérő adagolási sémákkal, ismerniük kell az ide vonatkozó guidelineokat, valamint nem utolsósorban ezeknek a készítményeknek a speciális kezelésével és tárolásával kapcsolatos tudnivalókat (pl. hűtőlánc). Ezt segíti az EMEA által összeállított guideline, amely szabályozza ezeknek a készítményeknek a piacra való bejutását is.

A genetikai információ hatása a kórházi gyógyszerészeti gyakorlatra

A human genom megismerésével beköszöntött a „post-genomic” éra. A beteg genetikai profiljának ismeretében kiválasztható és a beteg számára egyénre szabottan meghatározható az optimális terápia. A kórházi gyógyszerésznek tisztában kell lennie a genetikai anyagok fekvőbeteg-intézeti alkalmazásakor betartandó speciális elővigyázatossági rendszabályokkal is.

Haematológia – onkológia

Ezen a területen tapasztalható elsősorban az individuális terápiára való törekvés. A betegség okának megismerése után állítják fel az egyénre szabott terápiás tervet. Ahhoz, hogy a kórházi gyógyszerész segítő tagja legyen a terápiás team-nek, tisztában kell lennie mind a diagnózis, mind a gyógyszeres kezelés elveivel.

Az előadás bemutatta a chronicus myeloid leukaemia (CML) molekuláris diagnosztikától kezdődően a célzott terápiáig való eljutást, valamint a terápia során ellenőrzendő paramétereket. A rendelkezésre álló diagnosztikus és terápiás módszerekkel biztató eredmények érhetők el a betegek gyógyításában, a kórházi gyógyszerészek feladata a költségek figyelembevételével a várható „terápiás haszon” megállapítása.

Inkompatibilitás az intravénás gyógyszeres terápia során – megelőzhető gyógyszerelési hibák

Ez a kérdés minden kórházi gyógyszerész napi gyakorlata során előfordul. A probléma megoldásához szerencsés, ha a gyógyszerész ismeri a kórházban előforduló iv. kombinációkat, felkészült a készítmények fiziko-kémiai sajátosságaiából, a keverékek stabilitásából, ismeri az egyes hatóanyagok lehetséges vivó infúziós oldatait, és tisztában van az infúziós palackokkal, zsákokkal, szelvényekkel kapcsolatos inkompatibilitási problémákkal is. Összeállíthatók helyi guide line-ok, amelyek a kórházban leggyakrabban alkalmazott parenterális kombinációk inkompatibilitási tudnivalóit tartalmazza; felhasználva az evidence-based standardokat.

Betegbiztonság az európai kórházakban

A kórházi gyógyszerészek legfontosabb feladata a betegek biztonságos gyógyszerelésének biztosítása. Az előadók egy német és egy ír kórház mintáján keresztül mutatták be, hogy milyen megoldásokkal segítik elő a betegbiztonság megvalósítását. Tekintettel a nemzeti sajátságokra pl. Németországban nem a kórházi gyógyszerészek betegágy melletti tevékenységével, sokkal inkább centrális szolgáltatások biztosításával szolgálják a betegbiztonságot.

A kórházi gyógyszerészet átalakítása Európában a költségközpontúságtól a szakmai gondozás irányába

Két ország egy-egy kórházának példáján keresztül bemutatva látható volt, hogy az átalakítás a gazdaságosság szem előtt tartásával történt, idő és pénz megtakarításával tudott a kórházi gyógyszerész hozzájárulni a hatékony gyógyító tevékenységhez. A korábbi fő tevékenységnek számító gyógyszer-készletezés, rendelés, kiadás/szétosztás műveleteit gyógyszerészeti felügyelet biztosítása mellett automatizálták, és a felszabaduló munkaerőt speciális tevékenységi körök megoldására csoportosították (pl. mesterséges táplálás, onko-hematológia, speciális gyógyszerészeti gondozás stb.).

Dr. Krucsóné Hornyák Judit

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerész-tudományi szakosztály XVII. tudományos ülészaka

A közelmúltban e lap hasábjain jelent meg e tudósítás írójának tolalából egy ismertetés az Erdélyi Múzeum-Egyesületről, az orvos- és egészségtudományi szakosztály 2006. évi, Csíkszeredában megtartott tudományos üléséről. Most az ez évi ülés eseményeinek összefoglalója következik.

Áprilisban, húsvét hete után került sor a fenti szakosztály ez évi tudományos ülésére, az Unitárius Kollégium termeiben. A helyszín az a város, Kolozsvár, ahol 1859-ben megalapították az Erdélyi Múzeum-Egyesületet. A rendezvény szerkezete a megszokott volt: első nap továbbképző előadásokat tartottak, a következő nap felkért előadások megtartására és szekcióülésekre került sor, és a harmadik nap, rövid plenáris ülés mellett néhány szekcióülés zárta a programot.

A záróülésen hangzott el, hogy 444 résztvevő regisztráltatta magát. A továbbképzés témái: kardiológia, fogászat, gyógyszerészet, sebészet, patológia, labor-diagnosztika, belgyógyászat. Ennek keretében kb. 30 előadás hangzott el, az előadók kb. fele Budapestről, Debrecenből, Szegedről érkezett, egy-egy tudós Bostonból és Stockholmból, a továbbiak döntően a Marosvásárhelyi Egyetemről.

A rendezvény 2. napja felkért előadásokkal vette kezdetét. A nanorészecskékről, mint a gyógyszer technológia új lehetőségéről *dr. Erős István* professzor beszélt (Szegedi TE); az antibiotikum rezisztencia alakulásáról, a klinikai mikrobiológus szerepéről *dr. Nagy Erzsébet* professzor asszony szólt (Szegedi TE); az onkológiai ellátásban érvényesülő európai normákat *dr. Kásler Miklós* professzor ismertette (Budapest) és végül az erdélyi epidemiológiai adatokról *dr. Molnár Géza* kolozsvári főorvos beszélt.

A tudományos előadások az alábbi szekciókban hangzottak el: fogászat, gyógyszerészet, belgyógyászat, gyermekgyógyászat, ideggyógyászat, patológia-onkológia, urológia-szemészet, ortopédia-sebészet, orvostörténelem, munkaegészségügy-közegészségügy. E keretek között csaknem 120 előadást hallgathattak meg az érdeklődők, közel 40 előadást magyarországi szerzők mutattak be. A poszterek száma meghaladta a húszat. Mivel a szakosztály felöleli az erdélyi magyar orvoslás teljes palettáját, a klinikai és kísérletes or-

vostudományt, a gyógyszerészetet, ezért egy-egy szekcióban egymás mellett hangzottak el az elméleti jellegű prezentációk és betegség mellett fogant előadások. A 3. napon két, Európai Unió belüli témáról beszéltek budapesti előadók, az egységesítési törekvésekről *dr. Mikola István* (Magyar Egészségügyi Társaság), a szakorvosképzésről *dr. Süveges Ildikó* professzor asszony (Semmelweis Egyetem).

A Radiológiai Klinikáról ketten vettünk részt a rendezvényen, egy-egy előadással. *Dr. Csete Mónika* a hasnyálmirigygysérülések radiológiai vizsgálatáról tartott előadást, *dr. Weninger Csaba* a súlyos székrekedésben szenvedők funkcionális radiológiai módszereiről, a vastagbél tranzit vizsgálatáról, a defekográfiairól. Valószínű, hogy az egyesület korábbi tudományos üléséről megírt beszámolóknak is szerepe lehetett abban, hogy jelen sorok íróját felkérték üléselnöki feladat ellátására. A bejelentett előadások között szerepelt még két pécsi dolgozat, a biofizikai intézet az amiloid β -fibrillumok atomerő-mikroszkópos vizsgálatáról mutatott be prezentációt, illetve marosvásárhelyi és pécsi együttműködés eredményeként számoltak be a vénás endoluminális lézeres varicectomiáról.

A rendezvény ünnepélyes megnyitója a Magyar Színházban volt, melyet nyitófogadás követett. A következő nap a résztvevők a Szent Mihály templomban orgonakoncertet hallgathattak meg, majd díszvacsorán vehettek részt. Az utolsó nap délutánján az ülészakot kirándulás zárta, a város közelében lévő bonchidai Bánffy-kastélyhoz vezetett a résztvevők útja (amelynek felújítása folyamatban van), majd záróvacsorával fejeződött be a rendezvény. A szervezők lelkes csapatát *dr. Bódisz György* kolozsvári főorvos vezette.

A város belvárosának sajátos hangulata van, aminek emlékével tértek haza a résztvevő pécsi „delegátusok”. Csak gon-

doljunk a főtéren álló, Szent Mihály templom melletti Mátyás király lovas szobrára, amely *Fadrusz János* alkotása. E szobor az 1901-es párizsi világkiállítás szobrászati nagydíját nyerte el. A látogató megtekinthette az igazságosnak nevezett király e szobortól pár percre található szülőházát. A Farkas utcai gótikus stílusú református templom mellett áll a *Kolozsvári* testvérek (Márton és György) alkotása, a sárkányölő Szent György szobrának másolata.

Az egyesületbe tömörült erdélyi orvosok és gyógyszerészek, a velük rokonszenvező magyarországi szakemberek jövőre Nagyvárad városában találkoznak. Jó lenne, ha ezen a rendezvényen egyetemünkről, az elméleti intézetekből és a klinikákról minél többen vennének részt. Nem kívánom a néhány hónappal ezelőtt megjelent soraimat, gondolataimat megismételni, csak abban bízom, hogy nem csak egy-két orvos, gyógyszerész képviseli majd Pécsen az Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának következő évi tudományos ülésén!

Dr. Weninger Csaba

A Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) VI. Konferenciája

A Debreceni Orvos- és Egészségtudományi Centrum Családorvostani Intézetének szervezésében 2007. február 23-24-én került megrendezésre Hajdúszoboszlón, a Hotel Békében a Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) VI. Konferenciája.

A szervezet 2001. áprilisában Pécsen jött létre azzal a céllal, hogy továbbfejlessze, emelje az egészségügyi alapellátásban a kutatási tevékenység szakmai, módszertani színvonalát.

A konferencia ünnepélyes megnyitóján *dr. Ilyés István*, a CSAKOSZ és a kongresszus elnöke, *dr. Hajnal Ferenc*, a Háziorvostani Szakmai Kollégium elnöke, *dr. Ádány Róza*, a DEOEC Népegészségügyi Kar dékánja és *dr. Édes István*, DEOEC ÁOK Kardiológiai Intézet vezetője köszöntötte a megjelenteket. Az üdvözlő szavak után került sor a CSAKOSZ Életműdíj átadására, amelyet a kuratórium az idei évben *dr. Arnold Csaba* professzornak adományozott az alapellátásban végzett több évtizedes odaadó munkája elismeréseképpen. A köszönő szavak után az ünnepelt „Miért és mit kutat a gyakorló orvos. Utak és tévutak” címmel tartott előadást.

Ezt követően került sor az első plenáris ülésre, amely a „Kutatási eredmények – alapellátási gyakorlat” címet kapta. Ezen belül előadások hangzottak el a népegészségügyi kutatások eredményeinek felhasználásáról a háziorvosi gyakorlatban (*dr. Ádány Róza*), a metabolikus szindróma epidemiológiájáról a felnőtt lakosság körében (*dr. Széles György*), a nagy kardiovaszkuláris kockázatú betegek gondozásának eredményeiről (*dr. Ilyés István*) és a beteglegedettség vizsgálatok elméleti vonatkozásairól (*dr. Hajnal Ferenc*). Az ebéd után került sor a bizonyítékokon alapuló farmakoterápia aktuális kérdéseit tárgyaló első szekcióra, amelyben *dr. Paragh György* a metabolikus szindróma kritériumairól és jelentőségéről, *dr. Édes István* a koleszterincsökkentés új célértékeiről és terápiás lehetőségeiről, *dr. Páll Dénes* a korszerű béta-blokárról és *dr. Márton Hajnalka* a dohányzás leküzdésében elért eredményekről tartott előadást.

A délután második felében került sor a családorvosi kutatási eredményeket bemutató előadásokra két párhuzamos szekció keretében. Az egyik szekcióban az orvos-beteg kapcsolathoz és a gondozás kérdéseivel kapcsolódó előadások hangzottak el, míg a párhuzamos szekcióban a gyermekkori prevenció és a gyermekkori elhízás témakörhöz kapcsolódtak az előadások. A konferencia első napját a CSAKOSZ-közgyűlés, majd az azt követő fogadás zárta.

A konferencia második napjának reggelét a bizonyítékokon alapuló orvoslás, szakmai irányelvek és a klinikai audit témakörhöz kapcsolódó előadások indították. Ezt követően a bizonyítékokon alapuló farmakoterápia aktuális kérdéseit tárgyaló további előadások hangzottak el a rheumatoid arthritis korszerű kezelésével és az antibiotikus terápia aktuális kérdéseivel kapcsolatban. Ezután a kardiovaszkuláris és egyéb rizikóállapotok vizsgálatát célba vevő kutatásokról beszámoló előadások hangzottak el. Az ebédet követően került sor az onkológia és a szakképzés-továbbképzés-informatika témakörhöz kapcsolódó előadásokra. A konferencia szakmai programját az „egészségügyi reform és alapellátás” című szakmapolitikai kérdéseket tárgyaló kerekasztal-megbeszéléssel fejeztük be.

A Pécsi Tudományegyetem Családorvostani Intézetéből 22 kolléga, rezidens és TDK-hallgató vett részt a rendezvényen, amelyen a következő 11 előadással szerepeltünk: *dr. Blasszauer Béla*:

Orvosi döntések – erkölcsi dilemmák; *dr. Dormán Hajnalka*, *dr. Nagy Lajos*: A burnout megelőzésének és kezelésének lehetőségei családorvosok körében; *dr. Heim Szilvia*, *dr. Végh Mária*, *dr. Dormán Hajnalka*, *dr. Nagy Lajos*: Idős családtag gondozásának problémái és hatása a gondozó testi és lelki egészségére; *Csáki Éva oh.*, *dr. Benczenleitner Éva*: A primer prevenció, mint a gyermekorvoslás eszköze. A gyermekkori elhízás következményei és megelőzése; *Bazsó Dóra oh.*, *dr. Kabács Ágnes*: Az enuresis nocturna terápiás lehetőségeinek vizsgálata; *dr. Rinfel József*: A kardiovaszkuláris rizikó háziorvosi szűrésének lehetőségei a II. Magyar Terápiás Konszenzus ajánlásainak tükrében; *dr. Ezer Kinga*, *dr. Rinfel József*, *dr. Nagy Lajos*: A hipertóniás betegek együttműködésének javítása beteg-educációs módszerekkel; *dr. Várnai Réka*, *dr. Végh Mária*, *dr. Nagy Lajos*: Gyógyszer mellékhatások és interakciók heveny gasztro-duodenális vérzések kialakulásában; *Szamos Zsuzsanna oh.*, *dr. Dormán Hajnalka*: A krónikus stressz szerepe a daganatos megbetegedések kialakulásában. Megküzdési stratégiák; *dr. Csikós Ágnes*, *Lukács Miklós*: Hospice: „új” lehetőség a terminális állapotú betegek ellátásában; *dr. Végh Mária*, *dr. Bán Ildikó*, *dr. Csikós Ágnes*: Az orvosi kommunikáció oktatásának öt éve Pécsen.

A kongresszust *dr. Ilyés István* zárta. A résztvevők véleményét is tükrözve elégedettségét fejezte ki a konferencia tartalmával és lebonyolításával kapcsolatban.

Dr. Heim Szilvia

egyetemi tanársegéd

PTE ÁOK Családorvostani Intézet
és III. sz. Belgyógyászati Klinika

A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció

XXI. Kongresszusának programja – Palatinus Hotel, Pécs; 2007. május 31-június 2.

Május 31. csütörtök

FIATAL SEBÉSZEK ANGOL NYELVŰ FÓRUMA

Üléselnökök: ifj. Lázár György és Weber György

I. 10.00-11.15

Vertse G, Vagács T, Tóth L, Hollósi A: Successfully operated case of a gist tumour causing a massive bleeding;

Bársony A, Bitay M, Kovács Zs., Nagy V, Varga A., Tóth-Lipták J., Tizslavicz L., Szenohradzky P., Höhn J., Bogáts G., Petri A.: Unusual diagnosis and treatment of a metastatic hepatocellular cancer;

Villangó B., Karaffa I., Kálnay T., Szilasi Zs., Rácz G.: Surgical and oncological treatment of small intestine tumors;

Marjas L., Tóth I., Zéman Zs., Szűcs G., Nagy Zs.: Primary gastric lymphoma treatment in our hospital;

Ferencz S., Bertók Sz., Kürthy M., Dérczy K., Bränemark R., Róth E., Weber Gy: New method for the rehabilitation of vascular ill lower limb amputees in Hungary: The OPRA technique;

Takács I., Baracs J., Sajjadi S., Weber Gy.: Silicone membrane prevents peritoneal adhesions to polypropylene meshes- covered mesh for laparoscopic use;

Baracs J., Weber Gy., Takács I., Horváth Ö. P.: Results of open mesh versus suture repair in treatment of abdominal wall hernias (multicentric, prospective, randomised, internet-based clinical trial).

II. 11.30-12.45

Nyíri B., Bende B., Ungváry P.: A case of incarcerated parastomal hernia, causing colon eventeration and necrosis;

Pop G., Pap Á., Adorján K., Kardos K., Bursics A.: Acute biliary pancreatitis successfully treated by minimally invasive technics;

Géczi T., Simonka Zs., Ábrahám Sz.: Succesfully treated late-onset, iatrogenic diaphragmatic hernia causing gastric outlet obstruction;

Szántó Z., Benkő I., Kalmár-Nagy K., Horváth Ö. P., Rendeki Sz., Molnár T. F.: Diaphragm: a barrier or a gate? The transphrenic approach;

Szilasi Zs., Pádár M., Beznicza H.: Struma mediastinalis;

Vajda P., Vástyán A. M., Juhász Zs., Kispál Z., Pintér A. B.: Looking for new ways of bladder augmentation in children: Experimental model for composite urinary bladder.

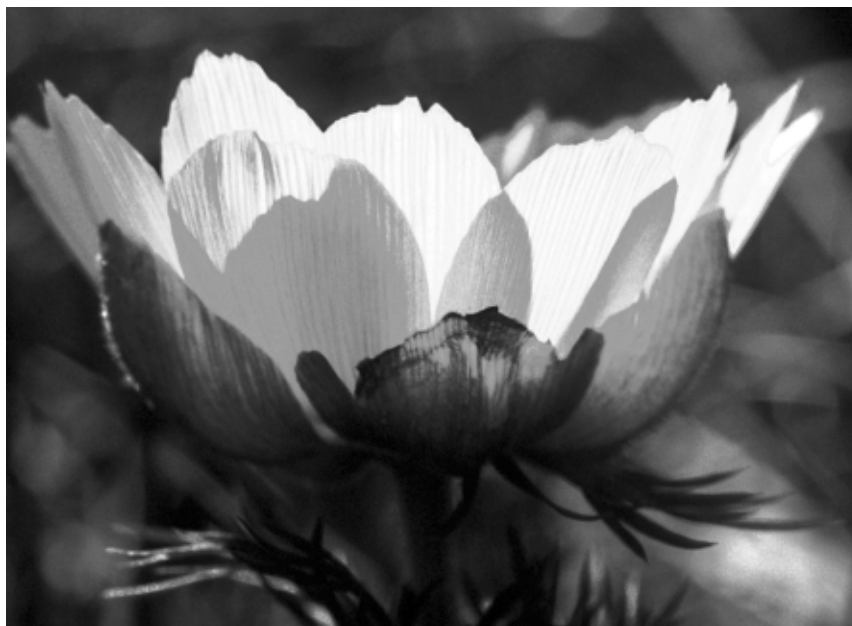
13.00 – 14.30: I. Szekció: ISCHAEMIA – REPERFÚZIÓ

Üléselnökök: Kékesi Violetta és Mikó Irén

Boros M., Glyczy M., Torday Cs., Kaszaki J., Czóbel M.: A gyulladáshatást: metánképződés hipoxia-reoxigenizáció alatt. Referátum (20 perc);

Jancsó G., Sínay L., Kürthy M., Lantos J., Bátor A., Németh G., Balatonyi B., Arató E., ifj. Papp G., Róth E.: Iszkémiás poszt-kondicionálás hatása hasi aorta okklúziót-reperfúziót követő oxidatív stressz mértékére;

Varga R., Szabó A., Keresztes M., Kaszaki J., Németh I., Rázga Zs.,

Nagy K., Boros M.: Végtagon végzett ischaemiás prekondicionálás hatása neutrophil-endothel sejt interakciókat befolyásoló adhéziós molekulák expressziójára patkányon;

Pető K., Furka I., Németh N., Bráth E., Oláh V.A., Kovács J., Szentmiklósi J., Mikó I.: Komplex vizsgálatok a veseartéria leszorításával kapcsolatos ischaemia-reperfúziós károsodások kimutatására;

Kürthy M., Arató E., Jancsó G., Lantos J., Ferencz S., Bertók Sz., Ferencz A., Cserepes B., Horváth Sz., Kollár L., Róth E.: Az ischemia-reperfúziós károsodás monitorozása alsóvégtagi akut és elektív műtétek során;

Takács E. I., Mátyás L., Nagy K., Pető K., Bak I., Varga E., Mikó I.: A centrophenoxine gyökfogó hatásának vizsgálata ischaemia-reperfúziós modellen;

Ferencz A., Rácz B., Nedvig K., Benkő L., Kürthy M., Reglődi D., Tamás A., Lubics A., Róth E.: A PACAP hatása a MAP kináz aktivációra bél ischaemia/reperfúzió-t követően.

15.00 – 16.30: II. Szekció: PARENCHYMÁS SZERVEK MIKROKERINGÉSE

Üléselnökök: Boros Mihály és Jakab Ferenc

Koller Á.: A hemodinamikai erők és az endothel szerepe az ischemia-reperfúzióban. Referátum (20 perc);

Ábrahám Sz., Szabó A., Kaszaki J., Lázár Gy. Tizslavicz L., Duda E., Boros M., Lázár Gy. ifj.: Foszfadilkolin diéta hatása a máj mikrokeringésére epeúti elzáródást követő endotoxaemiában;

Debreczeni B., Rácz A., Veresh Z., Tamás R., Koller Á.: A hidrogén-peroxid hatása a kisvénák venomotor aktivitására;

Tamás J., Halasi T., Kollár D., Szijártó A., Kupcsulik P.: Ischaemiás-reperfúzió hatása az antioxidáns statuszra májszöveten;

Stangl R., Tátrai M., Ónody P., Szijártó A., Kupcsulik P.: Ischaemiás prekondicionálás és kémiai előkezelések hatása a patkánymáj ischaemia-toleranciájára;

Kovács Gy., Sajjadi Ghoth Sahram, Pavlovics G., Tizedes Gy.: Hasi perforátor lebenyek keringésének valamint klinikai felhasználhatóságának vizsgálata.

Június 1. péntek

8.30 – 10.00: III. Szekció: GYULLADÁSOS VÁLASZREAKCIÓK

MONITOROZÁSA

Ülélnökök: Koller Ákos és Hamar János

Farkas Gy. Jr., Takács T., Farkas Gy., Mándi Y., Lázár Gy.: TGF- β 1 prognosztikus faktor a krónikus pancreatitisben?;

Forgács B., Csapó Zs., Hotz H., Buhr H., Foitzik T.: Hogyan vizsgálható a kísérletes pancreatitis súlyossága?;

Telek G., Sztipits T., Kovács G. Cs. f., Lakatos Zs., Fent J., Fűrész J., Ábrahám I., Regöly-Mérei J.: Az aktiváció indukálta, szabadgyök mediált polymorphonuclearis leukocytá apoptosise szerepe a humán acut pancreatitis kései szakát jellemző immundeficiens állapotban;

Lantos J., Csontos Cs., Mühl D., Földi V., Kürthy M., Ferencz S., Róth E.: Granulocita és trombocita funkció változások égett és szeptikus betegekben;

Kaszaki J., Varga G., Érczes D., Rác A., Palásthy Zs., Vécsei L., Boros M.: A glutamát receptor antagonizmus neuroprotektív hatása a vastagbél gyulladáson kórállapotaiban;

Csapó Zs., Liu Dan Yang, Kulkarni Anil, Forgács B., Harsányi L., Van Buren C.: A külsőleg alkalmazott nukleotidok sebgyógyulást befolyásoló hatása és P2Y2 receptor expressziója az egerbőrben;

Sax B., Toma I., Nagy A., iff. Entz L., Rusvai M., Juhász-Nagy S. f., Kékesi V.: Perikardiális angiotenzin II hatása az endotelin-1 és a pitvari nátriuretikus peptid képződésre *in situ* kutyaszívben.

10.20 – 11.20: Plenáris ülés

MEGHÍVOTT ELŐADÓK

Ülélnökök: Róth Erzsébet, Horváth Örs Péter és Weber György

G. de Donato, G. Gussoni, G. de Donato: Acute limb ischemia (ali). The state of the art of clinical research to improve surgery: The ILAILL study;

Miserez M.: Laparoscopic incisional hernia repair, LAPSIS study; Gál I.: Fikció vagy realitás a NOTES?

11.40 – 12.40: Szimpózium

TECHNIKAI ÚJDONSAGOK A SEBÉSZETBEN

Horváth Ö. P.: Lymphadenectomy gyomorráknál ultrahangos vágókéssel;

Illényi L.: Pajzsmirigyműtét ultrahangos vágókéssel;

István G.: Rectum resectio utáni gépi anasztomózis (nyitott – laparoszkópos).

13.00 – 14.00: Poszterbemutató

A SZEKCIÓ

Ülélnökök: Kaszaki József és Lantos János

Németh N., Gulyás A., Pető K., Földesi R., Takács E. I., Bráth E., Lesznyák T., Furka I., Mikó I.: Haemorheológiai mérések alkalmazása és standardizációs kérdései kísérletes sebészeti modellekben;

Lukovich P., Jónás A., Váradi G., Csicsai L., Kádár B., Bata P., Kupcsulik P.: Zenker diverticulum kezelése mágnesekkel. Új minimál invazív módszer technikai kivitelezhetőségének kísérletes vizsgálata;

Cserépes B., Jancsó G., Gasz B., Rác B., Bertók Sz., Ferencz S., Horváth Sz., Kürthy M., Lantos J., Róth E.: Az urocortin expresszió dinamikájának változása rövid hypoxiás inzultust követően izolált szívizomsejteken;

Baracs J., Takács I., Shahram Sajjadi G., Horváth Ö. P., Weber Gy.: Szilikonnal fedett polypropylene hálók biológiai viselkedésének vizsgálata állatkísérletes modellben;

Ledniczky Gy., Bognár G., N. Fiore, J. L. Grosfeld, Ondrejka P.: Az

Interleukin-11 és az epidermális növekedési faktor trophicus hatásának vizsgálata kísérletes kiterjesztett vékonybél-resectio után;

Mikó I., Pető K., Bráth E., Németh N., Lesznyák T., Furka A., Takács E. I., Furka I.: Műtéttani alapismeretek és gyakorlatok graduális oktatása a DE OEC sebészeti műtéttani tanszékén 1987-2007. között;

Furka I., Bráth E., Gamal E. M., Sály P., Furka A., Flaskó T., Mikó I.: A laparoscopos alapismeretek graduális oktatásának tapasztalatai 1995-2007 között;

Ványolos E., Ványolos I., Gödényné Szász R., Füzesi R., Furka I., Mikó I.: Hogyan készítsük fel a műtői személyzetet a sebészeti jellegű oktató és kutató műtétekre?

B szekció

Ülélnökök: Szabó Zsolt és Jancsó Gábor

István M., Kürthy M., Lantos J., Róth E.: Tartósan antikoagulált betegek antioxidáns státuszának és trombocita funkciójának elemzése;

Benkő L., Danis J., Ferencz A., Palov A., Fónagy E., Kasza G., Kollár L., Róth E.: Öntágulást stent alkalmazása az akut nyelőcső vérzés kezelésében – állatkísérletes és humán vizsgálatok;

Kelemen O., Kollár L.: A Vancouver-hegklasszifikáció és pontrendszer alkalmazásával szerzett tapasztalatok;

Regőczy T., Willner P.: Aranyérbéset kiméletlen módon: Tapasztalataink a Longo műtét kapcsán;

Máthé T., Móróczi O., Börzsei L.: Egy új eszköz a lágyrészek csontos alaphoz történő rögzítésére;

Szabó Á., Bognár G., Forgács B., István G., Ledniczky Gy., Ondrejka P.: Csak laparotómiából reponálható extrém scrotalis eventeratio rekonstrukciója Stoppa műtéttel;

Szekeres P., Galamb G., Bukovác R.: Extrém nagy hasfali sérvek okozta zsigeri szervek kóros patofiziológiai elváltozásainak vizsgálata az uroflowmetria segítségével;

Bihari L., Lestár B., Lontai P., Barabás G., Boncföldi K., Hermann Cs., Tóth K., Forrai G.: Hasfalat érintő gázugraena sikerrel gyógyult esete;

Takács E. I., Németh N., Furka I., Bráth E., Pető K., Lesznyák T., Furka A., Mikó I.: A minőségbiztosítás jelentősége a műtéttani-, a mikrosebészeti- és a laparoszkópos alapismeretek graduális és posztgraduális oktatásában.

C szekció

Ülélnökök: Sály Péter és Telek Géza

Garami Z., Szluha K., Fülöp B.: Az intraduktális komponens szerepe az emlőrák lokális recidívájában konzervatív emlőműtét után;

Bognár G., Ledniczky Gy., Imdahl A., Ondrejka P.: Korábban igazolt prediktív faktorok hazai vizsgálatának első eredményei neoadjuváns kezelésen átesett nyelőcsőrákos betegeknek;

Hevér T., Kosztyu L.: Cimino-brescia shunt nyitva maradási esélyei diabetes mellitus (DM), hypertensio (HT), hypercholesterinaemia (HCH), illetve érsebészeti tapasztalata függvényében;

Árkosy P., Kotán R., Sasi Szabó L., Enyedi A., Szántó J., Sály P.: Pancreas-carcinoma neoadjuváns kezelésének eredményei;

Kálnay T., Villangó B., Gondos M., Pádár M., Beznicza N., Szabó T., Hentes T., Labacz T., Saortay S., Karaffa I., Stotz Gy., Karnier T., Kálmán J., Kristó K., Pápay Zs., Rahóty P.: Műtéttechnikai lehetőségek elemzése a comb elülső és hátsó kompartmentjeiben jelentkező lágyrésztumoroknál;

Szilágyi K., Ripp K., Füzi Á., Bogner B.: EGYSZERŰ módszer limfangio-venózus anasztomózisok készítésére

Ripp K., Szilágyi K., Füzi Á., Bogner B.: A limfödéma kezelhetősé-

ge limfangio-venózus anasztomózisok készítése után;

Furka I., Hevér T., Bráth E., Németh N., Tóth-Martinez A., Somlyainé Balogh E., Mikó I.: Mikrosebészeti csomózási idő és technika javulása graduális és posztgraduális alapkurzusok során;

Tóth Z., Fekesházy A.: A PET-CT diagnosztika onkológiai sebészeti vonatkozásai.

14.00 – 15.40: IV. Szekció: Minimál invazív technikák

Üléselelnökök: Bátorfi István és Bende Sándor

Bende S., Sikorszki L., Beszilla J., Botos Á., Berecz J., Temesi R.: A hasfali sérvök laparoszkoós rekonstrukciója. Referátum (20 perc);

Varga G.: Nagyméretű hiatus herniák laparoszkoós sebészete;

Bognár G., István G., Bereczky B., Ondrejka P.: Egy „learning curve” tapasztalatai: Colorectalis carcinoma miatt végzett első 60 laparoszkoós műtétünk;

Tihanyi M.: Hem-o-lok klippel végzett laparoszkoós appendektómia;

Váradi G., Lukovich P., Gerlach K., Csicsai L., Jónás A., Kádár B., Tari K., Huba A., Kupcsulik P.: Transluminaris endoszkópos sebészet – új eszközök kifejlesztése kísérleti műteteink tapasztalatai alapján;

Lukovich P., Jónás A., Kádár B., Váradi G., Csicsai L., Bata P., Kupcsulik P.: Bioszintetikus modell alkalmazása flexibilis endoszkópos beavatkozások begyakorlásához;

Kádár B., Lukovich P., Gerlach K., Váradi G., Csicsai L., Jónás A., Huba A., Kupcsulik P.: Vérzés- és infekció-kockázat csökkentésének lehetséges módszere transzgasztrikus beavatkozások során.

16.00 – 17.00: Oktatási kerekasztal

Moderátor: Oláh Attila

Nagy A.: Az MST szerepe a sebészképzésben;

Jakab F.: A sebész szakmai kollégium állásfoglalása;

Weber Gy.: A laparoszkoós technika graduális és posztgraduális oktatási tapasztalatai;

Mikó I., Furka I.: A mikrosebészeti graduális és posztgraduális oktatás jelentősége a klinikai gyakorlatban, valamint az alap- és alkalmazott kutatásokban;

Boros M.: Skill laboratóriumok szerepe a sebészképzésben.

Június 2. szombat

9.00 – 10.30: V. Szekció: A KUTATÁS ÉS A KLINIKUM KAPCSOLATA

Üléselelnökök: Ferencz Andrea és Takács E. Ildikó

Nagy A., Sax B., Kerekes M., Turi K., Szabolcs Z., Kékesi V.: Plazma és perikardiális ghrelin koncentrációk jellemzése szívműtetre kerülő betegeken;

Turi K., Kerekes M., Szilágyi Sz., Soós P., Kiss O., Szűcs G., Zima E., Kékesi V., Juhász-Nagy S.†, Merkely B.: A levosimendan csökkenti az endothelin-1 által kiváltott koronária spazmust és kamrai ritmuszavart: vizsgálatok *in situ* kutyaszíven;

Bereczky B., Shintaro Nakao, Ri-ichiro Kono, Bognár G., N. Yusuke Kimura, Toshiaki Nakano, Mayumi Ono, Michihiko Kuwano: A lymphangiogenesis szerepe a tumor mikro környezetben;

Mikó I., Sajtos E., Galuska L., Sipka S., Kovács J., Bráth E., Németh N., Pető K., Gulyás A., Furka I.: Lép-autotransplantatumok életképességének hosszú távú vizsgálata beagle kutyákon;

Kelemen O., Kollár L.: A kóros hegek kezelésének és megelőzésének lehetőségei napjainkban;

Lévay B., Takács E. I., Mikó I., Furka I., Bráth E., Schneibert F.

Gamal E. M.: Laparoscopus cholecystectomyt követően a hasüregben hagyott epekövek viselkedése állatkísérletes modellen;

Furka A., Nagy B., Németh N., Bráth E., Pető K., Takács E. I., Gulyás A., Földesi R., Furka I., Mikó I., Sáy P.: A Baron manőver hatására létrejövő arterio-venosus és porto-hepaticus haemorreológiai különbségek vizsgálata.

11.00 – 13.00: VI. Szekció: Hasi-, mellkasi- és érsebészet

Üléselelnökök: Szántó Zalán és Arató Endre

Kalmár K., Tornóczky T., Horváth Ö. P.: A GIST sebészete – legújabb eredmények;

Papp A., Cseke L., Farkas R., Pavlovics G., Varga G., Márton S., Pótó L., Ésik O., Horváth Ö. P.: A neoadjuváns kemo-radioterápia előnyei a nyaki lokalizációjú előrehaladott nyelöcső laphámrákok sebészi kezelésében;

Pavlovics G., Cseke L., Papp A., Varga G., Tizedes Gy., Horváth Ö. P.: Plasztikai sebészeti módszerek alkalmazása a nyelöcső rekonstrukciójában;

Balogh G., Garbera I., Vincze K., Bogyó L.: Torako-mioplastika műteteink számítógépes tervezéséről;

Vincze K., Almuhtadi Khaled, Kelemen K., Horváth Gy., Tóth L.: Spontán mellkasfali sérv: A modern képalkotó diagnosztika szépsége és eredményessége;

Horváth Sz., Baracs J., Róth E., Weber Gy.: Kezdeti tapasztalataink a SurgiSIS Gold hálóval a hasfali sérvök nyitott, valamint laparoszkoós rekonstrukciója során;

Ferencz S., Kürthy M., Bertók Sz., Horváth Sz., Móricz O., Róth E., Weber Gy.: Perifériás érbetegség progressziójának követése első végtag-amputált betegek vérelemzke aggregációjának és szabadgyök-termelésének mérésével;

Móricz O., Nyárády Z., Máthé T., Ferencz S., Weber Gy., Nyárády J.: Új rendszerű végtagpótló protézis traumás femur-amputáltak számára;

Varga Z., Szilágyi K., Arató E., Kollár L.: A hasúri nyomás mérése a sebészi tevékenység során;

Bodnár Zs., Bulyovszky I., Tóth D., Kathy S., Szentkereszty Z., Hajdu Z., Szegedi Z.: Abdominalis kompartment szindróma kezelésének napi gyakorlata: folyamatos hasüregi nyomásmérés és Bogota Bag implantáció.

Utógondolat – egy már eldöntött ügy kapcsán

Az alábbi felszólalás a Tubesre tervezett lokátorról rendezendő pécsi népszavazás előtt hangzott el. Mint köztudott, városunk lakossága döntött: szeretnék a Tubesen a radart és punktum.

Alább tehát olvasható a kisebbségi vélemény. Eszembe se jut mi lenne, ha mind a 40 000-en, akik igent mondtunk a furfangosan megfogalmazott nemre, összegyűlnénk a Széchenyi téren, kötetlen beszélgetésre.

Mindazonáltal csak irigyelni tudom Trokavec, e Prágától 70 km-re eső falucska lakóit.

A 90 választójoggal rendelkező lakosból 71-en nemmel, 1 pedig igennel voksolt a falutól másfél kilométerre telepítendő amerikai katonai radar ügyében (Forrás: BBC WS 14.3.2007)

Hja, a csehek...

És most az okafogyott felszólalásom:

„Négy okom van a Pécsre tervezett radar ügyében szólni, négy gyenge érve van ellene.

Egy személyes, egy városi, egy állampolgári és egy európai, ha úgy tetszik kontinentális.

Kezdem az elsővel, a személyessel. Sorsom és a Baptista Szeretetszolgálat a múlt év derekán a kies Bejrútba vezérelt, ahol heves rakétacsapkodás közepette tölthettem néhány felejthetetlen napot. Gyógyítással ütöttem agyon az időt, miközben sokat tanultam, nem utolsó sorban mai találkozóink tárgyáról, a katonai, vagy annak látszó hírközlési oszlopokról is. Egészen pontosan, azok szerfelett egészségtelen voltáról – amennyiben úgy tapasztaltam, mágnesként vonzották a légcsapásokat. Ez, ha az ember 800 m-re van a becsapódástól, több mint kellemetlen.

Megtanultam, ha boldoggá akarom tenni az életbiztosítási ügynökömet, nem hűsölök a rádió vagy radartorony alatt. Ezt amúgy én már korábban is sejtettem, mivel élemedett korom okán én voltam még sorkatona (szemben a mai döntéshozók jó részével) és erősen figyeltem, amit a százados elvtárs a fokozottan kockázatos helyeken való tartózkodásról mondott.

Személyes, ha patetikusan akarok fogalmazni, hadszíntéri tapasztalatom alapján gondolom tehát úgy, hogy ha nem muszáj, gyerekeimet nem hűsöltetném egy csábító célpont alatt.

Városlakóként, pécsiként már nehezebb a sorsom. Édesanyám, a róla elnevezett Édesanyák útján szült ide, de definíció szerint nem vagyok tüke. Nehéz is egy olyan városból birkózni a hadügyminisztériummal, amely egykori városatyái között tudhatja Lindner Bélát, az 1918-as őszirózsás hadügyminisztert, aki mindent elkövetett, hogy Pécs ma egy szép szerb város legyen. Nehéz egy olyan város lelkiismeretére apellálni, amely szobrokat tart fenn Doktor Sándornak, büszkén ápolja emlékét a hősnek, aki egyként árulta el nemzetét és fajtáját. Ez a mi egykor büszke városunk, úgy tűnik kicsinyli, kevesli azt a tempót, ahogy elvesznek tőle. Szerepet, súlyt, hivatalokat, múltat. Úgy tűnhet egyeseknek, a sorvadás nem elég gyors. Lassan az is kiderül, hogy 1367-ben Kaposvárort alapított Nagy Lajos egyetemet és csupán az oklevelet másoló szerzetes figyelmetlensége miatt került az universitas a Mecsek alá. Ha visznek mindent a szerencsések, az új boldogok, vigyék a radarjukat is. Nem lehet mindent büntetlenül ránk lőcsölni.

Adófizető magyar állampolgárként kikérem magamnak, hogy ahelyett, hogy megismerhetném a reális alternatívákat, legalább azt az illúziómat keltenék, hogy a döntési folyamatba belelátok, ötletroham áldozatává tegyenek. Újabb és újabb megfellebbezhetetlen ukázokkal érkeznek csapzott hírnökök: „csak a konyhakertben le-

het, aztán csak a mandulásban, most meg csak a spájzban van jó helye”. Éveken át, ugyanúgy, ahogy ma, megkérdőjelezhetetlen magabiztossággal hirdették ugyanezek az arcok az előző helyszínen egyedül üdvözítő voltát és azt is, hogy nincs alternatíva. Mégis lett. A Tubes. Ha nem kételkednék mostani igazukban, akkor lennék kötözni való bolond.

Semmi közöm a Köztársasági Elnök úr és az éppen regnáló kormány közötti huzavonához, az én asztalomon való szkanerezésükhöz, a „ki nyom le mit, mikor, kinek a torkán”-hoz.

Ki fékez kit? Forma 1 a Mecsek alján: az is viszolyogtató, hogy Európában bizonyára egyedülálló ritkaságú levéltetű-gumipity-pang biológiai együttélés legyen fontosabb Szent Mór püspök székvárosánál. Könyörgöm, játsszanak bosszúdit városfalaink kívül.

Az európai közösség fapados állampolgáraként pedig csak annyit: ha atomerőművet lehet bezáratni civil tiltakozással a kontinens szerencsésebb felében, akkor itt, az ócskapiacon, ahol minden eladható, ahol a sétálóutcák a maffia autóparkolói, a szeméttelépnek, zsellértorborzó placcnak használt Kárpát medencében, egy radartornyot a kegyelmesék csak odébbtolhatnak pár mérfőrdel, ha szépen kérjük, nem?

Nincsenek illúzióim: Önöknek se legyenek. A legtöbb, amit tehetünk, az igazság kimondása. Ennyivel tartozunk magunknak, gyerekeinknek. Menjünk el szavazni – a többi nem rajtunk múlik.

Elmentünk. Sapient sat.

Molnár F. Tamás

2005 őszén Farkas József III. évf. hallgató, a Medikus Sportkör Természetjáró szakcsoportjának tagja és társai odafele barangoltak, és akkor készítették a fenti fotót (Orvoskari Hírmondó, 2005. november-december, 39. oldal).

Pécsi professzorok az UCLA-n

A „*medicina in nummis*” témakörébe tartozó, 2200 (!) tételt számláló *Sonnenschein gyűjtemény*-ről 1997-ben értesültem először a névadó leveléből. De ki is az, aki ezt a hatalmas kollekciót létrehozta? *Dr. Ralph R. Sonnenschein* professzor 1923-ban Chicagóban született. 1951-ben került az UCLA (University of California Los Angeles) orvosi fakultásának élettani intézetébe, melynek később igazgatója lett. 1988-ban vonult nyugdíjba. Szakmai tanácskozások céljából 1962 és 1994 között hat alkalommal járt Magyarországon és kétszer *Pécsre* is ellátogatott. Leveléből kiderült, hogy nem csak sok jó barátja van a magyar fiziológusok között, hanem a Magyar Élettani Társaság tiszteletbeli tagjává is választotta. Sőt, mint tréfásan írta, „tiszteletbeli magyar”-nak is érzi magát. Az orvosi numizmatika terén a *Semmelweis Orvostörténeti Múzeummal* és hajdani igazgatójával, *Antall Józseffel*, valamint több magyar éremgyűjtővel is kapcsolatban állt.

Az 1997-ben elküldött lista tanúsága szerint már akkor a gyűjteménynek jelentős, 118 éremből álló magyar részlege volt, ami az azóta eltelt 10 év alatt biztosan még gyarapodott is. A magyar anyag orvosi társaságok, kongresszusok, egyetemek érmei mellett nagyobb részben személyi medálokat tartalmaz. Örömről számos *városunkkal kapcsolatos* darabot is találunk a gyűjteményben, mint pl. a *pécsi*, vagy a *Pécsről elszármazott orvosprofesszorok* közül *Donhoffér Szilárd* (*Trischler Ferenc* alkotása), *Flerkó Béla* és *Szentágothai János* (*Csikszentmihályi Róbert* alkotásai), *Romhányi György* és *Székelgy György* (*E. Lakatos Aranka* alkotásai) portrés érmeit, továbbá *Török János* vert érmét, melyet a dunántúli belgyógyászok 1995-ös pécsi és *Soltra Elemér* ugyancsak vert érmét, melyet az 1997-es síófoki vándorgyűlésére készített. Előbbit Pécs város nagycímere és *Hölbling Miksa* orvostudor, Baranya vármegye hajdani tisztí főorvosának portréja, utóbbit a majd száz éves, ma már ipari műemlékként számon tartott nevezetes víztorony, illetve a két gyógyító szent, *Kozma* és *Damján* látható, abban a formában, ahogyan a magyar *Szent Koronán*

ábrázolta őket az egykori, ismeretlen alkotó. Szintén pécsi művész, a *Munkácsy-díjas Rétfalvi Sándor* műve a Magyar Klinikai Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság *Pándy Kálmán* jutalomérme. Ha eltekintünk a pécsi vonatkozásoktól, akkor jóleső érzéssel nyugtázzhatjuk azt is, hogy számos érem képviseli az egyetemes magyar orvostörténelem nagyjait, mint pl. *Batthyány-Strattmann Lászlót*, *Fodor Józsefet*, *Högyes Endrét*, *Korányi Frigyes*t, *Korányi Sándort*, *Semmelweis Ignácot*, *Szent-Györgyi Albertet* és *Taufert Vilmost*, hogy csak néhányat említsünk közülük.

A napokban Los Angelesből érkezett e-mail szerint a világvizonylatban is számottevő éremgyűjtést *Sonnenschein* professzor az UCLA Orvosi Könyvtárára hagyta, ahol már kiállítás is rendeztek az anyag egy részéből. A gyűjtemény magyar részlegét az elektromos levél feladója, *Barna Péter* hazánkfa katalogizálja és szándéka szerint hamarosan egy magyar lapban közkinccsé teszi.

Sonnenschein professzort, aki hazánk és városunk jó hírért öregbíti Amerikában a numizmatika segítségével, azon az érmen mutatjuk be, melyet Rio de Janeiro-ban élő fia tervezett és készíttetett róla *Gilbertó Mandarino* brazil szobrásszal. A huszonöt példányban vert, 55 mm nagyságú érem előlapján a professzor szembe néző mellképe és fent U.C.L.A. CARDIOVASCULAR PHYSIOLOGY 1951-1988, lent RALPH R. SONNENSCHNEIN körirat látható. A hátlapon szív koszorúsér főágán a tervező monogramja (dcs = David C. Sonnenschein), míg ágain egy-egy „kulcsszó” logikus sorrendben: *curiosity*, *exploration*, *discovery*, *knowledge*, alul pedig köriratban *QUEST IN THE BLOOD* szöveg olvasható. Érdekesképpen megemlítjük, hogy a verőtövet az érme elkészülte után megsemmisítették, majd amikor a példányok „elfogytak”, néhány öntvényt is készíttetek belőle. A képünkön bemutatott érem is ezek közül való.

Dr. Süle Tamás

A Szekeres Sándor Alapítvány díjátadása

Nyugállományú kollégánk, *Szekeres Sándor* gyógyszerész édesapja, *id. Szekeres Sándor* izsáki gyógyszerész emlékének megőrzésére hozta létre az alapítványt. Célkitűzése, hogy fiatal és ígéretes gyógyszerészek tevékenységét segítse ösztöndíjként kifizetésre kerülő díj formájában.

Harmincöt év alatti kollégák újításai – elsősorban a napi gyógyszerészeti munkavégzés terén – kerülnek díjazásra.

A díj pályázat útján nyerhető el, vagy országos szaklapban megjelent közleményt tartalmazhat az alapítvány kuratóriuma, ami az Egyetemi Gyógyszertárban működik.

Az idei év díjazottja *Fittler András*, a tavalyi *Rozsnyay Mátyás Emlékverseny* első helyezettje, a Pécsi Tudományegyetem Általá-

nos Orvostudományi Kar Gyógyszerészeti Intézetének munkatársa lett.

Az alapítvány alapító okirata szerint a pályadíj átadása minden év április 9-én (id. Szekeres Sándor születésnapján) történik. Erre az eseményre azonban idén – a díjazott akadályoztatása, no meg 9-e húsvét hétfőjén – két nappal később, 11-én került sor a PTE OEKK Egyetemi Gyógyszertár könyvtárában. A díj átadásán megjelent *dr. Botz Lajos* intézetvezető főgyógyász, valamint *dr. Dávid M. Ferenc*, az egyetem nyugalmazott főgyógyász. Ő azonnal meglepetést is okozott, amikor elmondta, hogy az alapítvány névadója, *id. Szekeres Sándor* valaha az ő beosztottja volt.

Az alapítvány kuratóriumi elnöke, *dr.*

Molnár Béla köszöntötte a jelenlevőket, röviden ismertette az alapítvány célkitűzését, a díjazott kiválasztásának okát: a díjnyertes előadás témája (amphotericin-tartalmú orrspray orrolip kezelésére) új terápiás elvű, gyógyszerterápiában elkészíthető gyógyszer, ami eddig nem kellően ellátott területen segíti a gyógyulást.

Az elnök gratulált *Fittler András* kimagasló eredményéhez és kifejezte reményét, hogy a díjazott későbbi oktatói mivoltában okozzon sok fejtörést az alapítvány kuratóriumának, mivel annyi tehetséges fiatal kollégát oktat majd, hogy nehéz lesz közülük kiválasztani az alapítvány újabb díjazottjait...

A jelenlegi és a volt főgyógyász is gratulált a díjazottnak, majd némi reprezentációs ital mellett még pár percnyi kötetlen beszélgetéssel zárult az alapítvány díjátadása.

Dr. Molnár Béla

Dr. Krompecher Ödön (1870-1926)

Egy jeles kutatói életpályája a XIX-XX. századi magyar orvostörténelemből

A XX. század tudományos képének a kibontakozása Európában a XV-XVI. századtól fokozatosan megindult felismerésekkel vette kezdetét. Jelentős lépés volt ebben a könyvnyomtatás, az akkori filozófiai-, építészeti-, mérnöki-, hadtudományi ismeretek terjesztése és a képzőművészet fejlődése. Mindezek Európa nyugati részén a XV-XVI. században pezsgő szellemi életet (pl. Shakespeare, Montaigne, Rabelais) eredményeztek. Majd hamarosan a botanikai-, a földrajzi leírások és az ezt követő felismerések a XIX. sz-i eredményekhez csak az egymásutáni lépcsőfokokat adták meg.

Robbanásszerű fejlődést jelentett és a természettudományok, valamint az orvosi ismeretek jelentős gazdagodását indította el az a tény, hogy 1828-ban *Wöhler F.* (1800-1882) szintetizálta a carbamidot, az első szervesvegyületet, amely a C-, O-, és N-atomok kombinációjának, a szerveskémia fejlődésének beláthatatlan lehetőségét adta a kutatók kezébe. Az ez irányú fejlődést jelentős módon befolyásolta az, hogy ezzel csaknem egyidőben az indigó lepárlásával előállították az anilint, majd később (1841) szintetikus úton hozták létre ezeket az vegyületeket. Az *optikai rendszerek, a mikroszkóp kifejlesztése, a mikroszkópos módszerek* tudományos munkába való bevonása, a fényképezés módszerének kidolgozása, a mechanika-, technika alapjainak a kifinomodása, a morfológia, ill. a mikroszkópos morfológia, majd az élettan (Magendie, Claude Bernard) alapjainak megismerése, a *kórtan, a kórszövettan, majd a bakteriológia, allergológia, farmakológia* fokozatosan önálló tudományá válnak történő fejlődése egymást segítve jöttek létre. A tudás bővülésével párhuzamosan feltartóztatatlan folyamat lett a specializálódás. Különösen a bakteriológia területén történt számos véletlen felismerés és a kórokozók kimutatása a legkülönbözőbb festési eljárások kidolgozásával vált lehetővé. Kiderült, hogy számos ismeretlen kóroktanú halálos, vagy idült lefolyású betegségnek baktérium, ill. bacillus a kórokozója.

A magas lázzal és mortalitással együttjáró járványok elleni eredményes küzdelem (*Jenner E.*, 1749-1823), az orvosi gyakorlatban történt és hosszú évtizedeket befolyásoló nagy eredmények (*Auenbrugger* /1722-1809/: percussio; *Laënnec* /1781-1826/: auscultatio) mind fokozatosan átalakították az orvosi gondolkodást.

A megfigyelés és gondolkodás képezte alapját az öröklődéssel kapcsolatos kutatásoknak (*Mendel G.*, /1822-1884/: *Über die Pflanzenhybride* /1865/). A nukleinsavak felfedezésével (1869) ez a tudományos irány mindjobban kezdett kibontakozni, majd a pete és spermium öröklődésben játszott szerepének (1892) felismerése, a sejtmagban lévő színes testek (chromosoma) felfedezése (1892; *Weismann A.*, 1834-1914/) „pályára állította” a genetikát. *Wilson E.B.* (1857-1922) nevéhez fűződik az a megállapítás (1896), hogy a chromosomák az öröklődési állomány hordozói. *Érdekes, hogy a rákkutatással kapcsolatos intenzív patológiai kutató munka óriási lendületet adott az öröklődésbiológiai alap kutatásnak, és ez a genetikának, mint önálló tudományágának is mozgatója volt.*

A kezdeti anatómiai gondolkodást elsősorban *Pasteur L.* (1822-1895) és *Koch R.* (1843-1910) munkássága nyomán a mikrobiológiai szemlélet váltotta fel, majd *Behring E.* (1854-1914) *Fodor J.* (1843-1901), *Ehrlich P.* (1854-1915) tudomá-

nyos munkássága nyomán az immunológiai gondolkodás lépett előtérbe.

Nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy egyidejűleg mindenütt jelentős, a jövőt befolyásoló felismerések, felfedezések történtek, és pl. *Edison A.* (1847-1931) az ezret meghaladó szabadalmával „találmány inflációt” indított el. Látványos volt az orvostudomány minden területén megindult kutatómunka, amely a terápiát is jelentősen befolyásolta. A fentiek biztosították a nagy felismerésekhez, felfedezésekhez való alapot, azt, hogy a XIX. század után a XX. század az orvostudomány területén is óriási előrehaladást hozhasson létre. Nem meglepő, hogy ilyen praktikus háttér mellett mind az elméleti orvostudomány (pl. kórtan, patológia, mikrobiológia stb.), mind a klinikumok (sebészet, szülészet, bőrgyógyászat, belgyógyászat) területén nagy egyéniségek tudtak „kinőni”, jelentőset tudtak alkotni a betegségek kóroktana, klinikai tünetei, majd néhány évtizeddel később a betegségek gyógyítása (kemoterápia, antibiotikumok) vonatkozásában egyaránt. Eljött az az idő, amikor az orvos egyre többet tudott egyre kevesebből és nem volt már áttekinthető az orvostudomány egyes részleteiről.

Amik ebben az időszakban, a XIX. sz. utolsó felében, harmadában végezték tanulmányaikat és érthető módon szélesebb perspektívával rendelkeztek, azok „megfertőződtek” a szinte korlátlan lehetőségektől, és a szorgalmas munkával társult kauzális gondolkodásuk nagyon sok területen kiemelkedő fontosságú felfedezést tett.

E fiatalok közé tartozott *Krompecher Ödön* is, akit lebilincselte a természettudományok robbanásszerű fejlődése, és a tehetséges, szorgalmas fiatalember már mint fiatal medikus hosszú órákat töltött kutatómunka végzésével.

Krompecher Ödön 1870-ben Poprádon (ma: Szlovákia) született és a természettudományok iránt érdeklődő fiatalember Miskolcon, ill. Iglón végezte gimnáziumi tanulmányait és utóbbi helyen tette le az érettségijét is. Ezt követően a Budapesti Tudományegyetem Orvosi Fakultására iratkozott be, ahol 1894-ben, mindvégig eminens eredménnyel letett vizsgái után szerezte meg diplomáját. Mint medikust érdekelték az akkor erőteljes fejlődésben lévő, számos kórokozó felfedezését hozó bakteriológia, és különösen a különböző szervetlen- és szerves vegyületeket tartalmazó festések kidolgozása révén a mindig újabb és újabb eredményeket hozó kórszövettan. Ez az időszak volt az, amikor a virológia, majd az allergológia is erőteljes fejlődésnek indult. Erre a periódusra esett a természettudományos gondolkodás erőteljes kibontakozásának kezdete. Ez a századforduló körüli időszak volt az, amikor a *Virchow* (1821-1902) által megtestesített morfológiai szemlélet mellett *Magendie F.* (1783-1855) képviselte kísérletes élettan és a tanítványa, *Bernard Claude* (1813-1878) általi experimentális kórtan kezdett kibontakozni. Részben a kettő egymásrahatásából alakult ki az a szemlélet, hogy a fizikai és kémiai tudományok adnak alapot az élettan megismerésének. A morfológusok kezdték tekintetbe venni a működést, a funkcionális kórtörténeket, de az élettannal foglalkozó kollégák és klinikusok realizálták azt, hogy a szervezetben lezajló folyamatok – ép és kóros körülmények között – nem érthetők meg a morfológiai egységek alapos, mikroszkópos méretű részletes ismerete nélkül.

1. ábra

2. ábra

Krompecher Ödönt az érdeklődése a II. sz. Kórbonctani Intézetbe vezette, amelynek *Pertik Ottó* (1852-1913) professzor volt az igazgatója, akinek különös érdeme volt az, hogy intenzíven művelte a bakteriológiát. *Pertik Ottó*nak érzéke volt ahhoz, hogy mi módon lehet a tehetséges fiatalokat kiemelni és a tudományos munkában érdekeltté tenni; az intézetében dolgoztak pl. *Beck Soma*, *Krompecher Ödön*, *Ángyán János*, *Huzella Tivadar*, *Rusznayák István*, *Vidakovich Kamillo*, *Verebély Tibor*, *Preisich Kornél*, *Molnár Béla* stb., akik kivétel nélkül mind tanszékvezető egyetemi tanárok, iskolateremtők lettek és nem egynek a tudományos tekintélye és híre az ország határán túlra is terjedt.

A fiatal Krompecher Ödön a Patológiai Intézetben elsősorban a daganatos és embrionális szövetekben a multiplex indirekt sejtosztódással foglalkozott; ennek a munkának az eredményeit *Pertik Ottó Waldeyer H.-nak* (*Pertik* professzor egykori strassburgi főnöke, a Német Anatómiai Társaság elnöke) mutatta be, aki maga is nagyra értékelve a munkát Krompechert Baselbe, az Anatómus Társaság 9. Nagygyűlésére hívta meg előadás tartása céljából. A szerző 1895-ben nagy sikerrel szerepelt előadásával és még abban az évben jelent meg „Die mehrfache indirekte Kernteilung” c. monográfiája Wiesbadenben *Bergmann J. F.* kiadásában.

1901-ben Krompecher állami ösztöndíjat kapott, amelynek révén több mint egy évet Párizsban, ill. Berlinben tölthetett tudományos intézetekben. A fenti időszakból 9 hónapot a Pasteur Intézetben töltött el, ahol az experimentális tuberkulózissal

foglalkozott. Az ott befejezett munkája (*Recherches sur le traitement des animaux tuberculeux par la methode de Landerer et sur la virulence des bacilles tuberculeux* címmel) az *Annales de l'Institute Pasteur*-ben jelent meg.

1898-ban Krompecher Ödön, barátjával, *Beck Soma* doktorral (aki 1922-ben a Pozsonyból Pécsre menekült m. kir. Erzsébet Tudományegyetem orvosi fakultásán a Bőrgyógyászati Klinika első tanszékvezetője lesz) a bőrcarcinómák kórszövettanát kezdte vizsgálni, és a „Die feinere Architektur der primären Hautcarcinome und insbesondere die bei ihnen obwaltenden verschiedene Beziehungen zwischen Epithelwucherung und Bindegewebswiderstand” c. munkájukkal 1901-ben elnyerték a Hamburg-ban működő P. G. Unna által kitűzött 600.- DM pályadíjat. A könyv (*Beck C. und E. Krompecher*) a fenti címen jelent meg 1903-ban (*Verlag von L. Voss, Hamburg und Leipzig*) (1. ábra).

A budapesti orvoskar 1902-ben Krompecher Ödönt magántanárrá habilitálta, 1910-ben elnyerte a címzetes rendkívüli, 1912-ben pedig a nyilvános rendkívüli tanári címet. Krompecher legjelentősebb munkája „Basalzellenkrebs” címen 1903-ban jelent meg Jenában (*G. Fischer Verlag*) és tartotta magát a korábban adott elnevezéshez: carcinoma basocellulare, ulcus rhodens. A munka nagy elismerést váltott ki és itthon a Magyar Orvoskamara díját nyerte el vele. A carcinoma basocellulare-val kapcsolatos történet előzménye és inspirálója valószínűleg az a tény volt, hogy Krompecher 1896-ban egy 48 éves

nőbeteg bal emlőbimbójából kiinduló daganat vizsgálatát végezte; a szöveti szerkezet vizsgálatára az *endothelioma*, *carcinoma* és *sarcoma* lehetőségei jöttek szóba. A szerző analízise derített fényt arra, hogy a daganat az epidermis alsó sejtsorából származott. Felismerte Krompecher azt is, hogy hasonló daganatok fordulnak elő a legkülönbözőbb testrészekben: arcon (fülek, orrhát, homlok, szemhéj) és másutt. Ezek a daganatok, a többi, pl. az elszarusodó rákokkal szemben másképp viselkednek, megtartják basalsejtes jellegüket, s amellett – a többi bőrdaganattal ellentétben – a basalsejtes carcinoma lassan terjed, kivételesen képez áttétet és általában jól reagál a különböző terápiás eljárásokra.

Krompecher életében jelentős esemény volt, hogy 1904-ben feleségül vette *Schulek Frigyesnek* – a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető professzorának és építésznek – a lányát, és a boldog házasságból három fia és egy leánya született.

Krompecher munkásságából meg kell említeni az 1907-ben közölt cikkét („Kristallisation, Fermentation, Zelle und Leben”), amelyet ő inkább egy biológiai alapokra épülő filozófiai jellegű közleménynek gondolt. Munkásságának elismerését jelentette, amikor 1910-ben egyetemi rendkívüli tanárrá nevezték ki. *Pertik Ottó* professzor 1913-ban bekövetkezett halála után a II. sz. Patológiai-Anatómiai Intézet tanszékvezetőjévé nevezik ki (2. ábra). 1915-ben a Magyar Tudományos Akadémia matematikai és természettudományi osztálya levelező tagjává választotta a világszerte ismert és megbecsült tudóst. Az 1918/1919 években az Orvosi Fakultás dékáni tisztjét is ellátta. 1925-ben jelent meg még a basalsejtekről, metaplázziáról és a regenerációról szóló munkája. 1925-ben még az az elismerés is érte, hogy a Budapesti Orvosegyesületben Balassa emlékelőadást tartott, 1926-ban pedig az MTA Aranyérmét nyerte el. A következő évben, 1926-ban megjelentette a Krompecher család története c. munkáját. Krompecher Ödön pályája csúcán a korábban megnyugodni látszó betegségének kiújulása miatt önkézzel vetett véget életének.

Az utókor megtisztelő feladata, hogy a tavaly 80 éve elhalt tudósra emlékezzünk, aki a klinikum számára is jelentős felismerést tett azzal, hogy munkássága révén a különböző, bőrön megjelenő malignus daganattípusok közötti elkülönítés lehetővé vált és ezzel hozzájárult az onkodermatológia megalapozásához.

Schneider Imre dr.

A háromlábú szék

Beszélgetés a Szőkefalvi-Nagy Béla-díjas Vécsei Lászlóval

Egyedül nem sikerülhetett volna – mondja szerényen Vécsei László professzor, mikor a Szegedért Alapítvány tudományos kuratóriuma által idén neki ítélt Szőkefalvi-Nagy Béla-díjról kérdezem. Számos nagy kutatótól és oktatótól hallottam hasonlókat az elmúlt esztendőök során, a SZTE Neurológiai Klinika igazgatójának szavaiból azonban különösen őszintének éreztem a munkatársak iránti figyelmességet és köszönetet. Nem csoda, hogy a klinika eredményesen működik, s a betegek szavazatai alapján évek óta a megye három legjobb betegellátó intézményének egyike.

– *Miért olyan fontos a neurológiában az együttműködés, a csapatmunka?*

– Annyira bonyolulttá és szerteágazóvá vált ez a tudomány, hogy az ember rendelkezhet bármilyen jó tudományos háttérrel, egymagában bizonyosan nem ér el igazán komoly eredményeket. Jómagam is szeretnék köszönetet mondani mindenekelőtt az alma materemnek, a pályámat egyengető mestereimnek (Petri Gábor, Telegdy Gyula és a pécsi Pálffy György professzoroknak), illetve közvetlen munkatársaimnak, akiknek lelkiismeretes munkájára mindig támaszkodhatom. Hálás vagyok itthoni kollaborációs partnereinknek, elsősorban a Toldy József professzor vezette Összehasonlító Élettani Tanszéknek, a Fülöp Ferenc professzor irányította Gyógyszerkémiai Intézetnek és a Boros Mihály professzor által dirigált Sebészeti Műtéttani Intézetnek, valamint együttműködő külföldi kollégáimnak is.

– *Milyen területen van lehetőség a közös kutatómunkára?*

– Az egyik legfontosabb projektünk, a kinurenin program nemzetközi és hazai kooperációban folyik: a Gyógyszerkémiai Intézetben történik a molekulák szintézise, az anyagok hatásának vizsgálata pedig nálunk, az Összehasonlító Élettani és a Sebészeti Műtéttani Intézetben; a kutatást a Dél-Alföldi Neurobiológiai Tudásközpont nagymértékben támogatja. A neurológiai kórképek egyik legfontosabb alapproblémája az idegszövet károsodása, legyen szó stroke-ról (szélütésről), sclerosis multiplexről, Parkinson- vagy Huntington-kórról. Több mint egy évtizede folytatjuk az úgynevezett kinurenin rendszerrel kapcsolatos kutatást, mert úgy tűnik, a kinurenin-metabolitoknak komoly szerepe lehet a károsodásban. Magát a szö-

vetkárosodást gátló molekulákat keresünk, melyeket több betegség terápiájában is fel tudnánk használni. Kutatásainkat folyamatosan publikáljuk a nemzetközi folyóiratokban, az arra érdemes eredményeket pedig megpróbáljuk szabadalmaztatni. Nem szabad irreális célokat kitűzni, hiszen rendkívül kemény, hosszadalmas munkát kell elvégezni, hogy valamiből a klinikumban használható molekula legyen, ráadásul ma mintegy 1 milliárd dollárba kerül egy gyógyszer kifejlesztése.

– *Milyen specializációk alakultak ki a Neurológiai Klinikán?*

– Klinikánkon stroke (agyi keringési zavarok, illetve agyvérzés), epilepszia, fejfájás és fájdalom, extrapyramidalis (mint például a Parkinson-kór), sclerosis multiplex és neuromuscularis munkacsoportok vannak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy egy kolléga csak egy betegséggel foglalkozna, mert egyrészt nincs olyan nagyságú orvoslétszámunk, másrészt így szélesebb látókörrel szemlélhetik a neurológiát. Egy-egy betegségre történő szakosodásról akkor gondolkodhatnánk el, ha olyan helyzetben lennénk, mint például korábbi bostoni főnököm, Flint Beal professzor, aki ma New Yorkban a Cornell Egyetemen száz-százhusz orvossal és kutatóval dolgozik együtt.

– *Ha már itt tartunk, nem merült fel önben, hogy a jobb feltételek miatt külföldön folytassa orvosi pályafutását?*

– De, a legélesebben éppen Bostonban vetődött fel ez a lehetőség, mikor Beal professzor hosszú időre kívánt velem szerződni. Végül a hazatérés mellett tettem le a voksomat, s visszafelé már nem szoktam tekinteni, hogy jól vagy rosszul döntöttem-e.

– *Azt hiszem, egy orvos számára nem szokatlan az a helyzet, hogy ilyen fajsúlyú döntéseket kell meghoznia...*

– Valóban folyamatosan döntenünk kell, mégpedig meg kell próbálni jól dönteni, ugyanakkor minden klinikai esetnek megvan a maga tanulsága, a következő betegnél fel lehet használni a korábban szerzett tapasztalatokat. Mindig elmondom a hatodéves orvostanhallgatóknak is, hogy a legtöbbit akkor tanulnak, ha vizitéknel odafigyelnek. A legmélyebben hiszek a betegágy melletti élő tanulás, a betegekkel kialakított kapcsolat során kapott emocionális tartalmak hatékonyságában.

Vécsei László (1954)

1979-ben szerzett általános orvosi diplomát Szegeden. Először a szegedi Kór-élettani Intézetben, majd 1984-től 1993-ig a pécsi orvosegyetem Neurológiai Klinikáján dolgozott. 1993-tól a SZOTE (majd SZTE) Neurológia (majd Neurológiai Klinika) tanszékvezető egyetemi tanára. Az orvostudományok kandidátusa (1986), a svédországi Lundi Egyetem doktora (1989), az MTA doktora (1992), 2001 óta a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Több ízben vett részt tanulmányutakon Németországban, Svédországban, az Egyesült Államokban, Hollandiában, Olaszországban, Finnországban és Kínában. A Magyar Ideg- és Elmeorvosok Társasága, az MTA Klinikai idegtudományi Bizottsága, valamint a Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetségének (MOTESZ) elnöke, a European Society for Clinical Neuropharmacology és a Danube Symposium for Neurological Sciences főtítkára.

– *Milyen előrelépések történtek az utóbbi években a különböző neurológiai betegségek terápiájában?*

– A sclerosis multiplex gyógyításában bevezetett immunmoduláns terápia jelentősen javítja a betegek életminőségét, s az újabb farmakológiai kutatások még effektívebb gyógyszerekkel kecsegtetik a 6500-7000 magyarországi beteget is. A stroke – mely több százézes betegcsoportot érint hazánkban – elkerülése elsősorban életmód és prevenció kérdése. Bizonyos újabb készítmények csökkentik az esélyét, de még hatásosabb a rendszerben tartott vérnyomás és súly, a dohányzás elkerülése és a sok mozgás.

Mind az epilepszia, mind a Parkinson-kór esetében forgalomba kerültek olyan új gyógyszerek, melyek jelentősen csökkentik annak esélyét, hogy a betegek (Magyarországon mintegy 80-90 000 epilepsziában, illetve 15-18 000 Parkinson-kórban szenvedő páciens van) állapota rosszabbra forduljon. Ami a fejfájást illeti, csak migrénes beteg egymillió van Magyarországon; s a nemzetközi átlagnak megfelelően a 20-55 év közötti férfiak 6, a nők 18 százaléka szenved ettől a betegségtől. Szerencsére az elmúlt évtizedben olyan új készítmények jelentek meg, melyek hetven százalékos rátával megszüntetik a migrénes rohamokat, igaz, ezeket havonta négynél többször nem lehet alkalmazni.

– Az ön tevékenységében hogyan egészíti ki egymást a kutatás, gyógyítás és oktatás?

– A klinikum lényege a magas színvonalú kutatásra épülő oktatás és betegellátás; ha bármelyiket kivesszük, akkor összeesedő az háromlábú szék. Ha valaki részt vesz a kutatásban, „súrlódik” a tudomány, saját eredményei vannak, az merőben más szemlélettel bír a hallgatók oktatásakor és a betegágnál is. Ha valaki nem kutat, csak olvassa az eredményeket, előbb-utóbb már megérteni sem fogja azokat. Az oktatás, az előadások közben új gondolatok születnek, a gyógyítás során pedig minden beteg individuális, önálló problémakörrel segíti a továbbfejlődést. Ebben a financiálisan sanyargató időszakban azt tartom a legfontosabbnak, hogy az egyetem, az orvoscentrum megőrizze a kutatási lehetőségeit, mert különben törvényszerűen el fog süllyedni a hajó...

– A *Neurológiai Klinikán* hogyan zajlik a kutatói utánpótlás nevelése?

– Nagy örömmre a klinika munkatársai elkötelezettek ez irányban. Az orvostanhallgatók mellett biológusokat is fogadunk mind a diákkörben, mind a doktori programunkban, az ő más típusú képzettségük, szemléletük remekül érvényesül a közös munkában. Nagyon szerencsések vagyunk most is a biológus végzettségű PhD-s *Vámos Enikővel*, aki két területen is aktív, hiszen helytáll a fejfájás munkacsoportban, a neurodegenerációs programban pedig a kiváló tudományos eredményekkel, nemzetközileg elismert publikációkkal rendelkező *Klivényi Péterrel* dolgozik együtt.

– Mikor 2001-ben, akadémiassá választásakor a következő évek céljairól kérdezték, azt válaszolta, a neurodegeneráció, a fejfájás és fájdalomszindróma, valamint a sclerosis multiplex patomechanizmusának megértésében és új terápiás eljárások vizsgálatában szeretne előrelépni. Mit felelné 2007-ben egy hasonló kérdésre?

– A jelenlegi helyzetet látva annak örülnék a legjobban, ha mielőbb megoldódnának a centrum aggasztó financiális problémái. Ahhoz, hogy ezt a szellemi potenciált, a kitűnő kollégákat, a sok értékes fiataalt meg tudjuk tartani és újabbakat tudjunk fogadni, gazdaságilag stabilizálni kell a rendszert. Az lenne az igazi kívánságom, hogy a háromlábú szék egyik lábát se húzzák ki alólunk!

Pintér M. Lajos

SZÉK

Szék vagy Szik sós, szikes talajáról kapta a nevét. Sőt méltán mondhatjuk, hogy létrejöttét és megmaradását is ennek köszönheti. Ezeket a gazdag sólelőhelyeket már a rómaiak is felfedezték és kiaknázták. A birodalom ezen részének sószükségleteit Dacia északi területeinek bányáiból fedezték. A honfoglaló magyar törzsek számára ismert volt a hely értéke. Mivel elődeink fő foglalkozása a vadászat volt, méltán hihetjük, hogy az ércnek és a sónak nagy jelentőséget tulajdonítottak. Ez a két matéria szolgált fegyvereik és szerszámaik elkészítésére, illetve ételeik ízesítésére, tartósítására. A honfoglaló nemzetségek közül az Agmánd és a Zombor voltak, akik ezen a területen meglepedtek.

A X. század második felében, a feudális állam szervezése során ezen ősbirtok 2/3- a a királyi fennhatósága alá került. Ez történt a környék sóbányáival és a váraival is, mert Doboka királyi vármegye alapításakor azok tulajdonjoga az udvaré lett. A nagy értékű lelőhely miatt a település, Szék városi rangra emelkedett, valószínűleg IV. Béla király idejében, mert 1291-ben már mint szabad királyi várost említik egy III. Endre király által kibocsátott szabadalomlevél alapján. Az idők folyamán több alkalommal is megerősítik jogaiban. Ezt teszi Mátyás király is 1471-ben, együtt említvén Széket Kolozsvár, Buda és Esztergom királyi városokkal.

Az 1800-as évek elején egy természeti katasztrófa következtében a bányák nagy részét elöntötte a víz és 1822. október 24-én véglegesen bezárták azokat. A település, amely a sóbányászatnak köszönhető létrejöttét és felvirágzását, visszafejlődött, és rövidesen nagyközséggé alakult át.

Az 1717. évi véres tatárpusztítás (amelyről azóta minden augusztus 24-én megemlékeznek), a bányák bezárása,

az 1900-as nagy tűzvész, a határok terméktelensége mind-mind hozzájárult a település elszegényedéséhez. Ezzel is magyarázható az a tény, hogy a XX. század második felétől a férfiak kezdtek más foglalatosság felé nézni. Legnagyobb részük különböző építkezéseken román területeken keresett munkát, és rövid idő alatt fogalommal vált a széki kőműves, ács munkabírása, megbízhatósága, de a zárvány-települést végzetes szétszéledéssel, beolvadással is fenyegette. Ez a helyi hagyományok megőrzésére rossz hatást gyakorolt. A fellendülést a falusi turizmus beindításától várják. Tervezik a régi sósfürdő újraindítását és a több tíz hektáros nád-rezervátum látogathatóvá tételét.

A látnivalók:

- a XIII. század elején épült református templom XIV. századi freskómaradványaival, kőből faragott szószékével, gótikus stílusban épült főhajójával maradandó élményt nyújt a látogatóknak,
- emellett megtekinthető az 1700-as években épült görögkeleti fatemplom, a volt uradalmi épület, mely színhelye volt a Báthory Gábor elleni merényletnek és a település ezeréves fennállása évfordulóján fölavatott emlékmű,
- az augusztus 24-ei, hagyományos Bertalan-napi megemlékezések, melyek fokozatosan egy református nemzeti búcsújáró nappá fejlődhetnek,
- a kapcsolódó Széki-napok méltán vonják magukra egyre több érdeklődő figyelmét.

Legértékesebb és ápolandó örökségük a népviselet, valamint a széki tánc és zene és a Kodály Zoltán által is megörökített széki lakodalmas.

Rodler Miklós

- Rodler Miklós széki fényképeit lásd a z első és hátsó borítón.

A cikket dr. Schneider Imre emeritus professzor ajánlotta figyelmünkbe.

A II. ÁOK-Sporthét eredményei

A PTE ÁOK Mozgástani Intézet kezdeményezésére az ÁOK Hallgatói Önkormányzatának támogatásával, a 2005/06-os tanévben 9 sportágban írtunk ki versenyzési lehetőséget az I. ÁOK Sporthéten. A rendezvények sikerét figyelembe véve, szeretnénk hagyományteremtő céllal minden évben megszervezni ezt a programot. Bár az egy hétre koncentrált kampányjellegű sportolásnak az egészséges életmódot tekintve nincs jelentősége, mégis szeretnénk volna felhívni a figyelmet a fizikai aktivitás fontosságára. Kari keretek között rendszeres testedzésre a hallgatóknak testnevelés órákon kívül a Medikus Sportkör 16 és a Medikus Sportegyesület 3 szakosztályában egész tanévben lehetőség nyílik.

A kezdeményezésünk következő állomása a 2007. április 20. és 26. között megtartott II. ÁOK Sporthét volt. Ebben az évben 12 sportág 19 programja alkotta a kínálatot a testedzésre. Összesen 518 résztvevője volt az eseményeknek. Elsősorban hallgatók szerepeltek programjainkon, de oktatók is szép számmal megjelentek. A versenyek díjait a Hallgatói Önkormányzat biztosította. A Medikus Bál keretében dr. Németh Péter dékán és dr. Kollár Lajos dékánhelyettes adta át a 2006/2007 tanév legjobb sportolója díjat, melyet Csobó Dávid I. évfolyamos hallgató vívásban elért eredményeivel érdemelt ki.

Programok és eredmények

Természetjárás: 30 fő, április 20. Tetye, Ilona pihenő, Állatkert, Mandulás;

30 fő, április 21. Malomvölgyi út, Égervölgy, Jakabhegy, Zsongorkő, Remeterét, Mandulás

Labdarúgás: 170 fő, április 23-24-26. POTE KUPA Focibajnokság. 17 csapat indult. A Sporthéten a legjobb nyolc csapat mezőnye alakult ki: Pécs United, Viagra, Nem alkuszunk, Nordur, Természet Világa, Maestros, Sartorius, Köldök Szösz; Döntő időpontja: Május 10. csütörtök, 19.00

18 fő, április 25. HÖK–Oktatók 13:11

Tenisz: 21 mérkőzés, 19 fő, április 23. csapatverseny Magyar program–Angol program: 133:87 (nyert game)

Kosárlabda: 49 fő, április 23. évfolyambajnokság (8 csapat): „A” csoport: 1. Német program, 2. Doktorok, 3. III. évf., 4. V. évf.; „B” csoport: 1. II. évf., 2. I. évf., 3. Angol program, 4. IV. évf. Döntő: Német program–II. évf. 31:13

22 fő, április 25. női mérkőzés, ÁOK–PEAC 62:2

Röplabda: 12 fő, április 24. nők, ÁOK–PTE 2:1

12 fő, április 25. férfiak, ÁOK–PEAC 1:3

Önvédelem: 12 fő, április 24. Önvédelmi és törés bemutató

Asztalitenisz: 10 fő, április 25. Házibajnokság Nők: 1. Apró Helga, Férfiak: 1. Németh Ádám

Kézilabda: 47 fő, április 25. ÁOK–PTE mix 25:22 női mérkőzés, Magyar program–Német program 21:36 férfi mérkőzés, ÁOK Nők–ÁOK Férfiak 25:25 hallgatók érközése, Doktorok–ÁOK 32:25 férfi mérkőzés

Úszás: 22 fő, április 25. Kari úszóbajnokság (11 egyéni szám, 2 csapatváltó): Egyéni női: 1. Bodnár Vera, 2. Mangilár Dóra, 3. Mátyás Eszter; férfi: 1. Arató Róbert, 2. Vezendi Tamás, 3. Oláh András; Csapatváltó: 1. Nemzetközi, 2. Fogorvos, 3. Általános orvos

Aerobic: 15 fő, április 26. Nyílt aerobic edzés

Tollaslabda: 10 fő, április 26. Házibajnokság 1. Németh Ádám

Futás: 40 fő, április 26. PTE ÁOK–EFK városi futóverseny, Nők 3 km: 1. Pup Veronika, 2. Kándor Mariann, 3. Bóna Viola; 6 km: 1. Stelmer Magdolna, 2. Urbanics Magdolna, 3. M. Cseresznyés Anikó; Férfiak 3 km: 1. Vincze András, 2. Rónai András, 3. Csepi Gábor; 6 km: 1. Kovácsik Zsolt, 2. Horváth Miklós, 3. Andreas Skogen.

Klinikai Focibajnokság

2007. április 14.

A tavalyi évhez hasonlóan idén is megrendeztük az ÁOK tornacsarnokában a klinikai focibajnokságot. Rekord nevezés született, mert 12 csapat két csoportban küzdött a kupa elhódításáért. A 30 csoportmérkőzés után az állva maradt 4 csapat rájátszásban döntötte el a végső sorrendet.

Igen színvonalas, sportszerű és eseménydús mérkőzéseket láthattott a szépszámu közönség. Gratulálunk a résztvevőknek és a győztes AITI csapatának!

A csoportbeosztás a következő volt:

„A” csoport

1. Idegtudományi tömb
2. Mentők-FOG
3. Szívcentrum
4. Gyermekklinika-Szülészeti
5. Megyei Kórház
6. Trauma-Ortopédia

„B” csoport

1. AITI
2. Johnson
3. Fül-Orr-Gége-Radiológia
4. Mohács
5. II. Belklinika
6. Ballabasok

Eredmények a rájátszásban

Megyei Kórház–Johnson 0:2

AITI–Gyermekklinika 4:0

III. hely: Megyei Kórház–Gyermekklinika 4:1

Döntő: Johnson–AITI 2:3

Medikus Kupa 2007.

A Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centruma 2007. március 31. és április 1. között Debrecenben rendezte meg a 35. Medikus Kupát. A Semmelweis Orvostudományi Egyetem vezetői és oktatói 1972-ben szervezték meg először ezt a sporttalálkozót. Akkor a négy orvostudományi egyetemen tanuló és sportot kedvelő orvostanhallgatók labdajátékokban (kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás) próbálhatták ki tudásukat. Azóta hagyománnyá vált ez a rendezvény, hiszen minden évben megszakítás nélkül folytatódik a sporttalálkozó. Jelentőségét az is emeli, hogy évente ezen a rendezvényen találkozhatnak legtöbben (320 fő) a négy egyetemi város egészségügyi karain tanuló hallgatók. A pécsi egyetemet 80 sportoló képviselte, akik közül négyen a Zalaegerszegi Egészségügyi Főiskolai Karon tanulnak. Capatunk az összetett pontszámításban a 3. helyezést ért el.

Részletes eredmények:

Sportág	Helyezés	Edző	Különdíj
Női kézilabda	2.	Dr. Rugási Endréné	Miklós Zsanett legtechnikásabb játékos
Férfi kézilabda	4.	Pálfai András	
Női kosárlabda	4.	Kilián Balázs	
Férfi kosárlabda	3.	Petőfi Áron	
Női röplabda	2.	Mánfai Balázs	
Férfi röplabda	3.	Mánfai Balázs	Mánfai Balázs legtechnikásabb játékos
Labdarúgás	2.	Dr. Rugási Endre	Józsa Gergő gólkirály

Vízitábor

Ebben az évben is szervezünk vízi- és sporttábort egyetemünk dolgozói, hallgatói és családtagjaik részére. Első-, másod-, és harmadéves hallgatóknak a táborban való aktív részvétellel egy félév teljesíthető a testnevelési kritériumból.

- Időpont:** 2007. június 29-től július 8-ig (9 éjszakás turnus)
2007. július 01-től július 8-ig (7 éjszakás turnus)
- Helyszín:** Fadd-Dombori Ifjúsági tábor
- Elhelyezés:** 4-6 ágyas szobákban, közös mellékhelyiségekkel
- Részvételi díj:** *ÁOK-dolgozóknak:* 36 000.- Ft (9 éjszakás turnusban)
28 000.- Ft (7 éjszakás turnusban)
4 000 Ft/nap
ÁOK-hallgatóknak és gyerekeknek 31 500.- Ft (9 nap)
24 500.- Ft (7 nap)
3 500 Ft/nap
(3-6 évig: 17 000.- Ft/ 9 nap, 13 000.- Ft/7nap, 1900.- Ft/nap)
Külsősöknek: 39 000.- Ft/ 9 nap, 31 000.- Ft/7 nap, 4 400.- Ft/nap
Sátorban: 2 600.- Ft/nap

A részvételi díj tartalmazza: a szállást, napi háromszori étkezést (kötelező), üdülőhelyi díjat, hajó- és sportszerhasználatot, mosatási díjat, tábori versenyek díjazását).

Sportolási lehetőségek a tábor területén: kosárlabda, foci, strandröplabda, ping-pong, tollas, boccia, kajak-kenu, úszás. Tenisz (a tábortól 10 percre, önköltségesen).

Tervezett fakultatív programok: sportversenyek a fenti sportágakban, kajak-kenu túrák, játékos vetélkedők, sor- és váltóversenyek.

Felvilágosítás, bővebb információ: Farkas György testnevelő tanárnál, a Mozgástani Intézetben, 6045-ös egyetemi telefonon, 20/917-27-68-as mobiltelefonon, vagy gyorgy.farkas@aok.pte.hu e-mail címen.

Jelentkezés: május 10-ig; Fizetés: jelentkezéskor 15 000,- Ft, utána részletfizetési lehetőség.

A sportoldalakat Farkas György állította össze.

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK

Az Anatómiai Intézetből

■ *Józsa Rita* és *Reglődi Dóra* részt vett a III. Neurotoxicity Society Meeting konferencián (Pucon, Chile, 2007. március 23-29.) és az azt követő Satellite meetingen a következő poszterekkel: *Kiss P., Reglődi D., Farkas J., Szalai M., Tamás A., Lubics A., Lengvári I., Gaszner B., Szógyi D., Hauser D., Koppan M.*: Comparison of the neurobehavioral development following toxic, hypoxic injuries, and maternal deprivation in neonatal rats; *Kövesdi E., Tamás A., Reglődi D., Farkas O., Pál J., Bukovics P., Dóczi T., Büki A.*: Posttraumatic administration of PACAP in central fluid percussion injury in rats; *Rácz B., Gasz B., Gallyas F., Kiss P., Tamás A., Józsa R., Lubics A., Lengvári I., Tóth G., Róth E., Reglődi D.*: Common antiapoptotic mechanisms in the neuro- and cardioprotective effects of PACAP; *Reglődi D., Lubics A., Lengvári I., Tóth G., Hegyi O., Kiss P., Gaszner B., Tamás A.*: The neuroprotective effect of PACAP in a 6-OHDA-induced rat model of Parkinson's disease is gender-dependent; *Babai N., Atlasz T., Kiss P., Gábrriel R., Bari F., Domoki F., Reglődi D.*: Comparison of diazoxide and PACAP as neuroprotective compounds on different retina degeneration models: histological and immunohistological investigations; *Józsa R., Oláh A., Csernus V., Sándor J.*: Effects of altered lighting regimens and chronic mild stress on the circadian rhythms in the rat.

Az I. sz. Belklinikáról

■ *Mózsik Gyula* az *International Journal of Pharmacology* és a *Journal of Pharmacology and Toxicology* folyóiratok szerkesztő bizottságainak tagja lett.

■ Meghívás alapján *Mózsik Gyula* referátumot tartott a „Capsaicin research as a new tool to approach of the human gastrointestinal physiology, pathology and pharmacology, 3rd International Croatian Student Submit” rendezvényen (Medical Faculty of Zagreb, Zagreb, 2007. március 29-április 1.).

■ *Mózsik Gyula* 2007. április 11-én a PTE ÁOK „A 2006. év Kiemelkedő Szellemi Alkotása Díj”-át kapta a Discoveries in Gastroenterology: from Basic Research to Clinical Perspectives (1960-2005) c. könyvéért (Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006).

■ A Balatonkenesén 2007. április 20-21-én megrendezett 5. Magyar Mikroeringés Kongresszuson *Tóth Kálmán, Juricskay István, Késmárky Gábor, Kenyeres Péter* és *Rapp Hajnalka* (TDK-hallgató), továbbá a Kórélettani Intézet és klinikánk közötti együttműködés révén *Schumacher Edit* (TDK-hallgató) vett részt. A következő előadások hangzottak el: *Kenyeres P., Késmárky G., Tóth K.*: In vitro öregedés hatása a vörösvérsejt aggregációra; *Késmárky G., Kenyeres P., Tóth K.*: Plazmaviszkozitáció: egy mellőzött paraméter; *Rapp H., Fehér G., Kenyeres P., Késmárky G., Kálai T., Hideg K., Tóth K.*: 4-hidroxi-kumarin és származékainak hatása a vörösvérsejt deformabilitásra és a trombocita-aggregációra; *Schumacher E., Vigh É., Bíróné Molnár V., Kenyeres P., Fehér G., Késmárky G., Garai J., Tóth K.*: A kávésav in vivo hemoreológiai és trombocita-aggregációgátló hatásának vizsgálata.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2007. március 2-4-ig rendezték meg a XV. Dunántúli Diabetes Hétvégét Tihanyban, amelyen klinikánkról *Wittmann István* professzor tartott két előadást „Inzulin rezisztencia és a dohányzás” és „Az exenatid hosszútávú hatékonysága és biztonságossága” címmel.

■ 2007. március 24-én első alkalommal került megrendezésre a Hámori Artur Belgyógyászati Nap a II. sz. Belgyógyászati Klinikán, amelyet a legendás professzor, *Hámori Artur* alapított. A konferenciára az ország szinte minden tájáról érkeztek szakemberek. Az eseményről a jelen számban részletes cikk olvasható.

A Biofizikai Intézetből

■ *Bugyi Beáta* PhD-hallgató 2006. szeptember 17. és 24. között részt vett a Heidelbergben megrendezett EMBO PhD-kurzuson, ahol The biophysics of formins címmel posztert mutatott be. A kurzuson *Nyitrai Miklós* The cytoskeleton címmel tartott előadást.

■ A 2006. szeptember 29. és október 3. között Prágában megrendezett MYORES Nemzetközi Kongresszuson *Nyitrai Miklós* meghívott előadást tartott Functional kinetic properties of myosin isoforms címmel.

■ 2006. október 9-én *Lőrinczy Dénes* si-

kerrel védte meg MTA doktori disszertációját.

■ *Nyitrai Miklós* részt vett a 2006. október 13-16-ig Sheffieldben megrendezett EMBO Members Meeting nemzetközi konferencián.

■ A Wellcome Trust-ösztöndíjasok 2006. október 25-26-án Londonban megrendezett konferenciáján *Nyitrai Miklós* Biophysical aspects of the biological function of formins címmel mutatott be posztert.

■ 2006. december 1-jén *dr. Buday László* egyetemi docens (SOTE Orvosi Vegytani, Molekuláris biológiai és Pathobiokémiai Intézet) szakmai megbeszéléssel egybekötött előadást tartott intézetünkben Az integrin jelpálya kapcsolata az aktin cito-szkeletonnal címmel.

■ 2006 decemberében *Kellermayer Miklós* elnyerte a Kiváló Fiatal Kutatók Támogatására kiírt Polányi Mihály pályázatot.

■ *Huber Tamás* PhD-hallgató (témavezető *Kellermayer Miklós*) 2006. december 11. és 2007. február 11. között tanulmányúton vett részt a University of Missouri (Columbia) Department of Physics, Biology and Biomedical Engineering intézetében.

■ 2007. január 22-24-ig intézetünkben láttuk vendégül *Pekka Lappalainen* professzort, a finnországi Institute for Biotechnology, University of Helsinki kutatóját, a Program In Cellular Biotechnology projekt vezetőjét. Dr. Lappalainen a szakmai megbeszélések mellett Regulation of cytoskeletal dynamics by twinfilin címmel tudományos előadást is tartott.

■ *Hild Gábor* és *Nyitrai Miklós* 2007. február 5. és 7. között szakmai megbeszéléseken vett részt a baseli M. E. Müller Institute for Structural Biology, Biozentrum, University of Basel intézetben. A megbeszéléseken *Ueli Aebi* professzorral a közös kutatómunka részleteinek megbeszélése mellett *Nyitrai Miklós* előadást tartott A possible new formin-mediated mechanism to regulate the actin cytoskeleton címmel.

■ Az Amerikai Biofizikai Társaság 2007. március 2-7-ig Baltimore-ban megrendezett konferenciáján intézetünk több munkatársa vett részt. *Nyitrai Miklós* szimpóziumelőadást tartott (*B. Bugyi, G. Papp, D. Lőrinczy, A. Vig, R. Kardos, E. M. Nevalainen, P. Lappalainen, B. Somogyi, G. Hild* and *M. Nyitrai*: The effects of formins on the conformation of actin filaments), és három poszter került bemutatásra (*D. Lőrinczy, T. Dergez, J. Belágyi*: Motional dynamics of myosin heads

induced by ATP[γ S]; *M. S. Z. Kellermayer, Á. Karsai, M. Benke, K. Soós, and B. Penke*: Stepwise assembly dynamics of single amyloid fibrils revealed by scanning force kymography; *P. Bianco, A. Nagy, A. Kengyel, D. Szatmári, Zs. Mártonfalvi, T. Huber and M. S. Z. Kellermayer*: Interaction forces between F-actin and titin PEVK domain measured with optical tweezers).

■ 2007. március 8-án *Kellermayer Miklós* meghívott előadást tartott a University of Arizona (Tucson) Department of Cell Biology and Anatomy intézetében, Nanomechanics of titin's PEVK domain címmel.

■ 2006. november 10-én intézetünk szervezésében (a szervezőbizottság vezetője *Kellermayer Miklós*), a PAB székházban rendeztük meg a Nanobiológia miniszimpozíumot. A mintegy ötven résztvevő előtt tizenkét meghívott előadó, illetve tíz poszterprezentáció segítségével vitattuk meg a tudományterület aktuális problémáit.

■ 2007. március 23-án *Pasquale Bianco* PhD-hallgató, aki intézetünkben 2004. január 20-tól 2007. március 15-ig folytatott ösztöndíjas kutatómunkát (témavezető *Kellermayer Miklós*), sikerrel védte meg disszertációját a Firenzei Tudományegyetemen.

■ A 2007. március 28-30-ig Freiburgban megrendezett Nemzetközi Kalorimetriás Kongresszuson *Lőrinczy Dénes* meghívott előadást (*F. Könczöl, J. Belágyi and D. Lőrinczy*: Thermal and dynamic parameters of actin under different factors and its possible role in the ATP hydrolysis cycle), illetve szimpóziumelőadást tartott (*G. Bognár, I. Szabó, L. Bálint, B. Hepp, L. Kereskai, D. Lőrinczy*: Thermal effects of shoulder electrothermal arthroscopic capsulography monitored by differential scanning calorimetry – a preliminary study), és *Kardos Roland* PhD-hallgató (témavezető *Nyitrai Miklós*) posztert mutatott be (*R. Kardos, A. Víg, J. Orbán, D. Lőrinczy, G. Hild and M. Nyitrai*: The effect of jasplakinolide on the thermodynamic properties of BeFx bound actin filaments).

■ A 2007. március 24-30-ig Alpbachban (Ausztria) megrendezett Alpbach Workshop on Molecular Motors konferencián *Nyitrai Miklós* előadást tartott (*B. Bugyi, G. Papp, D. Lőrinczy, A. Víg, R. Kardos, E. M. Nevalainen, P. Lappalainen, B. Somogyi, G. Hild and M. Nyitrai*: A possible novel mechanism for the regulation of the cytoskeleton by actin nucleation factors).

■ A 2007. április 4-5-én megrendezett

OTDK konferenciákon (Orvostudományi és Biológia szekciók) intézetünk több TDK-hallgatója sikeres előadást tartott: *Kungl Jusztina, Szatmári Dávid és Zieber Károly. Szatmári Dávid II. díjat nyert, Kungl Jusztina pedig elnyerte a Novartis különdíját.*

■ *Nyitrai Miklós* 2007. április 26-án előadást tartott A forminok szerepe az aktin citoskeleton szabályozásában címmel a Tankó Béla biokémiai szemináriumok keretében belül a Debreceni Egyetem OEC Élettudományi Központjában.

A Családorvostani Intézet és III. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ 2007. február 23-24-én Hajdúszoboszlón került megrendezésre a Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) VI. Kongresszusa, amelyen intézetünk oktatói, rezidensei és TDK-hallgatói részéről 11 előadás hangzott el (lásd részletes beszámoló).

■ Ez év februárjában közös narratív medicina program indult a pécsi Családorvostani Intézet és az Institute for Professionalism Inquiry Summa Health System, Akron, Ohio, USA együttműködésével. A program első részeként *dr. Csikós Ágnes* egyetemi tanársegéd 2007. február 4-10-ig Akronba utazott, ahol részt vett a Conference of Professionalism Inquiry című rendezvényen. Következő lépésben április 22-27-ig három amerikai oktató kolléga érkezik Pécsre abból a célból, hogy a narratív medicina tárgykörében orvostanhallgatóknak, rezidenseknek és oktató családorvosoknak tartson előadásokat és szemináriumokat.

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ A Szegedi Tudományegyetem orvoskara a Jancsó Miklós Emlékérmét 2007-ben *Barthó Loránd* professzornak ítélte, kapcsaicin-kutatásainak elismeréséül.

A Farmakognózi Intézetből

■ *Dr. Molnár Péter* egyetemi docens mb. intézetigazgató 2006 novemberében benyújtotta egyetemi tanári pályázatát.

■ 2006. december 13-án *dr. Kőszegi Tamás* egyetemi docens (Laboratóriumi Medicina Intézet) Békits ki magaddal és magammal! címmel természetfotós-zenés-meditációs előadást tartott intézetünkben.

■ *Dr. Molnár Péter* egyetemi docens mb. intézetigazgató társszerzőként szerepelt az

alábbi nemzetközi konferenciákon bemutatott poszterekben: *L. D. Kispert, N. E. Polyakov, T. A. Konovalova, Y. Gao, A. L. Focsan, J. Lawrence, P. Molnár*: Magnetic resonance and electron transfer studies of host-guest complexes of carotenoids, Proceedings of the 28th DOE Solar Photochemistry Research Conference, June 4-6, 2006, Warrenton VA USA; *T. A. Konovalova, D. Dixon, A. L. Focsan, L. D. Kispert, M. Bowman, P. Molnár, J. Deli*: Detection of hyperfine components of Zeaxanthin and Violaxanthin radicals: HYSORE and pulse ENDOR study, 5th Asia-Pacific EPR/ESR Symposium, August 24-29, 2006, Novosibirsk, Russia; *L. D. Kispert, T. A. Konovalova, J. Lawrence, A. L. Focsan, P. Molnár*: Radical cation in metal substituted MCM-41-molecular sieves, Southeastern Magnetic Resonance Conference, November 3-5, 2006, Gainesville, Florida, USA.

■ 2007. február 20-án intézetünk vendégei voltak *dr. Liselotte Krenn* és *dr. Sabine Glasl* professzor asszonyok, valamint további két munkatársuk a Bécsi Egyetem Farmakognózi Intézetéből. A PTE ÁOK Farmakognózi Intézete, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézete és a Magyar Kémikusok Egyesülete Baranya Megyei Csoportja közös szervezésében *dr. Liselotte Krenn* professzor asszony Drosera herba – an example for research in pharmacognosy címmel tudományos előadást tartott intézetünkben.

A Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinikáról

■ *Gerlinger Imre* docens 2007. február 23-án Laser stapedotomia nitinol pistonnal címmel előadást tartott Budapesten, a Magyar Fül-, Orr-, Gégeorvosok és Fej-, Nyaksebészek Egyesülete tudományos ülésén.

■ *Gerlinger Imre* docens részt vett a 2007. március 1-4-ig Mainzban megrendezett 4. Endoszkópos és mikroszkópos orrmelléküreg-sebészeti kurzuson.

■ *Dr. Gerlinger Imre* docens 2006. szeptember 14-18-ig meghívott előadóként vett részt Németországban a 6. Erlangeni Középfül-sebészeti Kurzuson. Előadásának címe: Középfül-sebészeti alapelvek a Pécsi Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinikán.

■ *Dr. Gerlinger Imre* docens 2006. szeptember 29. és október 1. között részt vett az European Academ of Facial Plastic Surgery éves kongresszusán Firenzében, Olaszországban.

■ A Magyar Fül-, Orr-, Gégeorvosok és Fej-, Nyaksebészek Egyesülete Fülmikrosebészeti Szekciója 2007. április 14-15-én Pécsen tartotta meg éves ülését. Ezen az ülésen a klinikáról a következő előadások hangzottak el: *Bauer Miklós*: Az incus megőrzése cholesteatoma miatt végzett tympanoplastikák során; *Gerlinger Imre*: Lézer stapedotomiákkal szerzett tapasztalataink; *Lujber László*: Chorda tympany neurinoma esete; *Ráth Gábor*: A processus longis incudis pótlása ionomer cementtel.

A Kórélettani és Gerontológiai Intézetből

■ Konferencia prezentációk 2006-2007-ben: *Garami A., Hartman M., Pétervári E., Székely M.*: Effects of alpha-MSH on food intake and temperature regulation. International IBRO (International Brain Research Organization) Workshop, 2006. január 26-28. (Regulatory mechanisms of synaptic transmission in the central nervous system) Budapest; *Szelényi Z., Kani-zsai P., Garami A., Hummel Z., Szolcsányi J.*: Daily rhythms of body core temperature and activity in TRPV1-KO and wild type mice: effects of feeding state. 2nd International Meeting on Physiology and Pharmacology of Temperature Regulation. 2006. március 3-6. Phoenix Arizona, USA; *Székely M., Pétervári E., Garami A.*: Influence of alpha-melanocyte stimulating hormone on complex energy balance. 2nd International Meeting on Physiology and Pharmacology of Temperature Regulation. 2006. március 3-6. Phoenix Arizona, USA; *Pétervári E., Balaskó M., Koncsecskó-Gáspár M., Székely M.*: Cold-adaptation: neuropeptide Y versus thermal signals in the development of hyperphagia. 2nd International Meeting on Physiology and Pharmacology of Temperature Regulation. 2006. március 3-6. Phoenix Arizona, USA; *Vigh É.*: A makrofág migráció inhibitor faktor: a gyulladásgátló intervenció egy új célpontja. IV. Országos Interdiszciplináris Grastyán Konferencia, 2006. április 26-28. Pécs; *Balaskó M., Soós Sz., Garai J., Helyes Zs., Elekes K., Kereskai L.*: Szója-eredetű isoflavonoidok hatásai endotoxin által kiváltott légúti gyulladással egérmodellben. Magyar Farmakológus Társaság (MFT) II. tavaszi experimentalis szimpóziuma 2006. június 3. Pécs; *Garami A., Székely M., Pétervári E.*: Intraperitonealis és perivagalis capsaicin kezelés hatása endotoxin által indukált reakciókra. Magyar Farmakológiai Társaság Experimentális Szekciójának II.

vándorgyűlése 2006. június 3. Pécs; *Pétervári E., Garami A., Hartman M., Jech-Mihálffy A., Székely M.*: A környezeti hőmérséklet hatása a postprandialis hyperthermiára. Magyar Élettani Társaság LXX. Vándorgyűlése 2006. június 7-9. Szeged; *Balaskó M., Pétervári E., Garami A., Soós Sz., Székely M.*: Orexinek a komplex energetikai szabályozásban. Magyar Élettani Társaság LXX. Vándorgyűlése 2006. június 7-9. Szeged; *Garami A., Pákai E., Székely M., Pétervári E.*: Capsaicin kezelés hatása az endotoxin által indukált anorexiára patkányban. Magyar Élettani Társaság LXX. Vándorgyűlése 2006. június 7-9. Szeged; *Soós Sz., Garai J., Helyes Zs., Elekes K., Kereskai L., Balaskó M.*: Effects of soy-derived isoflavonoids on airway hyperreactivity in endotoxin-induced lung inflammation model in mice. Magyar Élettani Társaság LXX. Vándorgyűlése 2006. június 7-9. Szeged; *Soós Sz., Garami A., Pákai E., Pétervári E.*: The central effects of alpha melanocyte stimulating hormone on food intake in rats of various nutritional states. Magyar Idegtudományi Társaság XI. Vándorgyűlése 2007. január 24.-27. Szeged; *Garai J., Molnár V., Vigh É., Lóránd T.*: Természetes polifenolok és szintetikus cikloalkanonok MIF citokin tautomeráz enzimaktivitást gátló hatékonysága. MTA Flavonoidkémiái Munkabizottság tudományos előadói ülése 2006. december 1. Budapest; *Vigh É., Garai J.*: Valóban veszélyesek a környezetszennyezéssel élelmiszereinkbe jutó álhormonok? A CASCADE EU program bemutatása. Étrendkiegészítők, gyógyhatású termékek, különleges táplálkozási célú élelmiszerek, gyógynövények, vitaminok és gyógyteák „az egészséges táplálkozás és életmód tükrében” IV. Országos Szakmai Konferencia 2007. február 22-23. Sárospatak; *Garai J., Vigh É.*: Environmentális- phyto- xeno- és egyéb ösztrogének. (V)Edd mi használ, de kerül mi árt! Étrendkiegészítők, gyógyhatású termékek, különleges táplálkozási célú élelmiszerek, gyógynövények, vitaminok és gyógyteák „az egészséges táplálkozás és életmód tükrében” IV. Országos Szakmai Konferencia 2007. február 22-23. Sárospatak; *Vigh É.*: A makrofág migráció inhibitor faktor enzimaktivitása: egy lehetséges antiinflammatorikus célpont. Semmelweis PhD Tudományos Napok 2007. április 12-13. Budapest; *Garai J., Vigh É., Molnár V.*: Is paracetamol a potential endocrine disruptor? CASCADE 3rd Annual Meeting 2007. április 17-19. Helsinki, Finland; *Vigh É., Molnár V.*

Garai J.: Hungarian mother's milk project. CASCADE 3rd Annual Meeting 2007. április 17-19. Helsinki, Finland; *Schumacher E., Vigh É., Molnár V., Kenyeres P., Fehér G., Késmárky G., Garai J., Tóth K.*: A kávésav in vivo hemoreológiai és trombocita-aggregációgátló hatásának vizsgálata. 5. Magyar Mikrokeringés Kongresszus 2007. április 20-21. Balatonkenese.

■ *Biróné dr. Molnár Valéria* egyetemi tanársegéd 2006. július 7-én sikeresen megvédte PhD-dolgozatát.

■ *Dr. Pétervári Erika* egyetemi tanársegéd PhD-védése 2006. augusztus 31-én sikerrel lezajlott.

■ *Dr. Garai János* egyetemi docens 2007. március 9-én habilitált.

A Magatartástudományi Intézetből

■ 2007. március 7-10-ig Budapesten került megrendezésre a 65th Annual Scientific Meeting of the American Psychosomatic Society konferencia, amelynek fő témája volt a biológiai, pszichológiai és szociális tényezők integrációs lehetőségei a medicinában. Az intézetből *dr. Kállai János*, *dr. Tiringer István* és *dr. Varga József* az alábbi poszterekkel vettek részt: *Károssy K., Feldmann Á., Kállai J.*: Links between alexithymia, emotional awareness and impulsivity: subjective report and heart rate measures of emotional responding during emotional processing; *I. Tiringer, A. Simon, J. Varga, I. Berényi, G. Veress*: Relationship between attitudes toward illness and quality of life in residential cardiac rehabilitation; *A. Simon, I. Tiringer, I. Berényi, G. Veress*: The results of 6-min walk test are influenced by psychological factors in patients early after coronary artery bypass surgery.

A Neurológiai Klinikáról

■ A Magyar Klinikai Neurofiziológiai Társaság 43. kongresszusa 2007. május 17-19-ig került megrendezésre Pécsen a Hotel Palatinusban.

■ *Dr. Janszky Józsefet* a 2009-es Epilepszia Világkongresszus szervező bizottság elnökének kérték fel.

■ A Neurológiai Klinikán a PTE-n másodikként került bevezetésre 2007. március 17-én az eMedSol program, mellyel – számos paraméterezési probléma és hiba miatt – a betegellátás jóval nehezebbé vált az előző rendszerekhez (Intramed, Hospnet) képest.

■ Az OTDK kongresszusán *Bosnyák Edit*

V. éves orvostanhallgató (Neurológiai Klinika) I. díjat nyert.

■ *Dr. Komoly Sámuel* a Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének tagjai közgyűlési képviselőjükké választották.

Az Orvosi Biológiai Intézetből

■ A 2007. április 12-13-án Budapesten megrendezett PhD Tudományos Napokon munkatársaink az alábbi poszter-prezentációkkal szerepeltek: *Harci A., Berta G., Stark B.,* *iff. Sétáló Gy., Szeberényi J.*: Patkány feokromocitoma (PC12) sejtek differenciációjának vizsgálata proteaszómagátló (MG-132) és Src-inhibitorok (PP1, PP2) jelenlétében; *Stark B., Harci A., Balogh A., Berta G.,* *iff. Sétáló Gy., Szeberényi J.*: Egy peptidil-aldehyd proteaszómagátló (MG-132) jelátviteli hatásainak vizsgálata patkány feokromocitoma (PC12) sejtekben; *Varga J., Harci A., Stark B., Péter M., Bátor J., Szeberényi J.*: P53 fehérje szerepe PC12 patkány phaeochromocytoma sejtek nitrogén-oxid indukálta apoptózisában.

■ A VII. Magyar Genetikai Kongresszus és XIV. Sejt- és Fejlődésbiológiai Napok konferencián, mely idén Balatonfüreden, április 15. és 17. között került megrendezésre, az alábbi poszterekkel szerepeltünk: *R. Mátics, Á. Klein, Á. Major, P. L. M. Lee, J. Török, Gy. Hoffmann*: First microsatellite markers for the Barn Owl (*Tyto alba*); *Kiss K., Sebők Á., Kiss J., Szeberényi J.*: RhoA fehérje szerepe idegi növekedési faktor jelátvitelben; *Stark B., Harci A., Balogh A., Berta G.,* *iff. Sétáló Gy., Szeberényi J.*: Egy peptidil-aldehyd proteaszómagátló (MG-132) jelátviteli hatásainak vizsgálata patkány feokromocitoma (PC12) sejtekben; *Harci A., Berta G., Stark B.,* *iff. Sétáló Gy., Szeberényi J.*: Proteaszómagátló (MG-132) és Src-inhibitorok (PP1, PP2) differenciációs hatásainak vizsgálata patkány feokromocitoma sejtekben; *Varga J., Bátor J., Stark B., Harci A., Tarjányi O., Szeberényi J.*: Nitrogén-oxid szerepe PC12 patkány phaeochromocytoma sejtek apoptózisában; *Balogh A., Pap M., Németh Z., Stark B., Harci A., Szeberényi J.*: A CREB fehérje Ser-129 és Ser-133 aminosavainak szerepe PC12 sejtek proliferációjában.

A Patológiai Intézetből

■ Az Orvosi Hetilap Szerkesztőbizottsága Markusovszky Lajos-díjjal és oklevéllel jutalmazta az Orvosi Hetilapban 2006. év folyamán megjelent, A krónikus

myeloid leukaemia citogenetikai és molekuláris monitorizálása (2006, 147. évf., 21. szám, 963-970.) című dolgozatuk alapján a cikk szerzőit: *Kajtár Bélát, Méhes Gábor, Jákos Pált, Kereskai Lászlót, Iványi János Lászlót, Losonczy Hajnát, Egyed Miklóst, Tóth Pétert, Tóth Antalt, Gasztonyi Zoltán, Dömötör Máriát és Pajor Lászlót.*

A Radiológiai Klinikáról

■ 2007. január 29. és február 1. között kötelező szakvizsga utáni szinten tartó tanfolyamot rendezett klinikánk. Klinikánkról *Battyáni István, Fehér Eszter, Harmat Zoltán, Weninger Csaba, Rostás Tamás, Dérczy Katalin, Magda Ingrid* és *Szepesi János* tartott előadást.

■ Február 14-én a Regionális megoldások az egészségügyben címen megrendezett II. Regionális Egészségügyi Konferencián klinikánk igazgatója, *dr. Battyáni István* vett részt.

■ Március 9-13-ig a Bécsben rendezett European Congress of Radiology-n *dr. Battyáni István, dr. Weninger Csaba, dr. Rostás Tamás, dr. Dérczy Katalin* és *dr. Boros Szilvia* vett részt.

■ Március 10-én a PAB székházban a Sebészeti Klinika és a Magyar Gasztroenterológus Társaság Pancreas szekciójának tudományos ülésén a Pancreas cystosus elváltozásainak kezelése című program keretében *dr. Harmat Zoltán* tartott előadást *Battyáni I., Harmat Z.*: Az intervencionális radiológia szerepe a pancreas cystosus folyamatainak kezelésében címmel. A rendezvényen *dr. Takács Judit* is részt vett.

■ Április 2-5-ig a SE Radiológiai és Onkoterápiás Klinikán szervezett Mozgástervezési MRI vizsgálatok címmel rendezett tanfolyamon *dr. Weninger Csaba* vett részt.

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ *Rácz Boglárka* egyetemi tanársegéd *Gasz B., Gallyas F., Kiss P., Tamás A., Józsa R., Lubics A., Lengvári I., Tóth G., Róth E., Reglődi D.* társszerzőkkel "Common antiapoptotic mechanisms in the neuro- and cardioprotective effects of PACAP" címmel mutatott be posztert a 2007. március 25-27-ig Puconban, Chilében rendezett III. Neurotoxicity Society Meeting konferencián.

■ Az 5. Magyar Mikrokeringés Kongresszuson, 2007. április 20-21-én Balaton-

kenesén az alábbi előadások hangzottak el intézetünkben, illetve intézetünk közreműködésével: *Lantos J., Csontos Cs., Mühl D., Kürthy M., Ferencz S., Róth E.*: Fehérvérsejtek szabadgyöktermelésének és adhéziós molekulakifejeződésének vizsgálata égett és septicus betegeken; *Kürthy M., Arató E., Jancsó G., Lantos J., Ferencz S., Bertók S., Ferencz A., Cserepes B., Kollár L., Róth E.*: Az antioxidáns és prooxidáns státusz és a vérlemezke-funkció monitorozása alsóvégtagi revaszkularizációs műtétek során; *Ferencz S., Kürthy M., Bertók S., Horváth Sz., Róth E., Weber Gy.*: Érbetegség progressziójának követése: vérlemezke-aggregáció, szabadgyöktermelés és antioxidáns enzimek kapacitásának mérése alsó végtag-amputált betegeknél; *István M., Kürthy M., Lantos J., Róth E.*: Klinikai adatok, trombocitafunkciós vizsgálatok, valamint az antioxidáns státusz elemzése orális anticoagulans terápiában részeseül betegeknél; *Sinay L., Arató E., Kasza G., Jancsó G., Kürthy M., Bertalan A., Verzar Zs., Kollár L.*: Mikrocirkuláció megítélése compartment szindrómában rekesznyomás méréssel és szöveti oxigén-szaturáció meghatározásával.

■ *Dr. Róth Erzsébet* egyetemi tanár „A kardioprotekció lehetőségei: Az alapkutatástól a klinikai gyakorlatig” címmel tartott felkért előadást a Magyar Kardiológus Társaság 2007. évi Tudományos Kongresszusán Balatonfüreden (2007. május 9-12). E kongresszuson az alábbi előadások hangzottak még el intézetünkben: *Cserepes B., Jancsó G., Gasz B., Rácz B., Bertók Sz., Ferencz S., Horváth Sz., Kürthy M., Lantos J., Róth E.*: Az urocortin expresszió dinamikájának változása izolált szívizomsejteken iszkémiás prekondicionálást követően; *Gasz B., Bertók Sz., Rácz B., Cserepes B., Ferencz S., Alotti N., Róth E.*: AKT jelátviteli út és PARP-aktiváció extrakorporális keringés hatására; *Jancsó G., Cserepes B., Kürthy M., Sinay L., Arató E., Lantos J., Róth E.*: Reperfúziós károsodások csökkentése poszt-kondicionálással.

■ 2007. március 5-9-ig 6 orvos kolléga vett részt emelt szintű mikrosebészeti továbbképző tanfolyamon intézetünkben, melyet a Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikával együtt szerveztünk.

2007. március 19. és április 6. között 12 rezidenshallgató vett részt intézetünkben 3 hetes kötelező manuális készségfejlesztő gyakorlaton, melyet a Sebészeti Klinikával és a Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikával együtt szerveztünk.

A Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáról

■ 2007. március 12-17-ig Ausztráliában, Sydneyben rendezték meg a Kézsebészeti Társaságok Nemzetközi Szövetségének (IFSSH) 10. Világkongresszusát. Klinikánkat két kolléga: *dr. Móricz Ottó* adjunktus és *dr. Máthé Tibor* tanársegéd képviselte az alábbi prezentációkkal: *Máthé T., Móricz O., Vámhidy L., Tóth D.*: Comprehensive study of bridging 10-20 mms long nerve defects with autologous vein and PGA tubes (poszter); *Móricz O., Pfund Z., Máthé T., Vámhidy L., Tóth D.*: Study of the peripheral motor re-innervation of the sciatic plexus on rabbits after surgical lesion (előadás).

Radiológiai Klinika – ISO 9001

2007. március 18-án a Radiológiai Klinikán három fős auditor csoport járt. A klinika működése és a minőségirányítási dokumentáció áttekintése során azt találták, hogy a Radiológiai Klinikán folyó betegellátás rendszere megfelel az MSZ ISO 9001:2001 szabvány követelményeinek, ezért az erről szóló tanúsítvány kiadását feltételek nélkül javasolták.

A hodgyai újjáépített iskola és óvoda átadása

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet tisztelettel és sok szeretettel meghívja Önt a 2005. évi udvarhelyszéki árvízét követően újjáépített hodgyai óvoda/iskola új épületének ünnepélyes átadására. Az újjáépítési programot a Magyar Rádió, az Illyés Közalapítvány, a Zala Megyei Önkormányzat és a Pécsi Tudományegyetem támogatásából, illetve a hollandiai De Wilde Ganzen Alapítvány forrásából a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet valósította meg.

Az átadás időpontja: 2007. június 9., szombat 11.00 óra

■ Részletek: www.pte.hu

pályázatok

A Pécsi Szív Alapítvány kuratóriumának döntése alapján a „Cardiovascular MRI and CT Laboratory, Fuqua Heart Center of Atlanta Piedmont Hospital”-ba elnyerhető 3 hónapos tanulmányútra kiírt pályázat nyertese *dr. Szabados Eszter* (PTE I. sz. Belgyógyászati Klinika) lett.

Az OTKA által támogatott kutatások eredményei széleskörű ismertetésének támogatása

Az OTKA által támogatott kutatások eredményeinek közérthető ismertetése és a kiemelkedő eredményeknek tudományos közléséhez szükséges kiegészítő költségek biztosítása.

Pályázhatnak: Tudományos kutatók, akiknek az OTKA által támogatott kutatásuk olyan kiemelkedő eredményt hozott, melynek közlési költségét a folyamatban lévő, vagy közelmúltban (1 éven belül) befejeződött OTKA támogatásukból nem lehet fedezni. Tudományos ismeretterjesztők, akik az OTKA által támogatott kutatásokkal kapcsolatos művet terveznek létrehozni, illetve OTKA kutatási eredményeket bemutatni.

A pályázható támogatás: A támogatásra pályázni lehet kiadásra kész, lektorált kézirattal, tudományos cikk esetén a szerkesztő közlésre történő elfogadó nyilatkozatával. Mellékelni kell az előkalkulációt, nagyobb mű esetében annak szinopszist is.

A támogatott kutatások esetében a pályázónak indokolnia kell, hogy a közlés költségei miért nem fedezhető a kutatási támogatás erre tervezett költségvetéséből, miért van szükség kiegészítő támogatásra. A támogatás formája a kutatási szerződés költségvetésének módosítása, illetve egyedi támogatási szerződés megkötése.

A pályázat benyújtása: Pályázni lehet az OTKA honlapjáról (<http://www.otka.hu>) letölthető űrlapon a kitöltési útmutató figyelembevételével. A pályázat beadása folyamatos. A pályázatot 2 példányban (egy eredeti, egy másolat) kell eljuttatni az OTKA Irodába, kizárólag postai úton, ajánlott küldeményként, minden más pályázati és egyéb anyagtól elkülönítve, külön borítékban feladva (Levélcím: 1476 Bp. 100. Pf. 289, Csomagcím: 1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 48-52.). A borítékra kérjük ráírni “OTKA publikációs pályázat”.

A pályázatok értékelését az OTKA külön bizottsága végzi, évente két alkalommal: a március 15-ig, illetve szeptember 15-ig beérkezett pályázatok rangsorolása alapján.

Országos Tudományos Kutatási Alprogramok (OTKA) Nemzetközi együttműködésben végzett kutatások kiegészítő támogatása

A pályázat célja az időközben létrejött nemzetközi együttműködésben részt vevő – az OTKA által már korábban támogatott – kiemelkedő eredményeket ígérő kutatások kiegészítő támogatása.

Pályázhatnak azok a kutatók, illetve kutatócsoportok, akik, illetve amelyek támogatott OTKA kutatási szerződéssel rendelkeznek, amely szerződéshez csatlakozik az időközben létrejött nemzetközi együttműködés és a szerződés a beadás időpontjában még legalább 18 hónapos támogatást biztosít. További feltétel, hogy a kutatásban részt vevő külföldi kutató vagy kutatócsoport a közös kutatásokhoz a kutatás időtartamára saját országában az alapkutatásokat támogató szervezetnél támogatott pályázati szerződéssel rendelkezzen, amely kiterjed a nemzetközi együttműködésben végzett kutatásokra is. A kiegészítő támogatás, amelynek maximális mértéke 0,5-1,5 M Ft/év, pályázható a kutatási költségeknek a nemzetközi együttműködés következtében történt megemelkedésének fedezésére, dologi és egyéb költségekre, utazási költségekre, a kutatásban résztvevő külföldi kutatók magyarországi tartózkodásának költségeire.

A pályázatot az OTKA honlapjáról (<http://www.otka.hu>) nyíló pályázati felületen, angol nyelven kell benyújtani és onnan kinyomtatni. A nyomtatott és az on-line benyújtott elektronikus kutatási pályázatoknak egyeznie kell.

A pályázatok folyamatosan nyújthatók be. A pályázatok elbírálása évente két alkalommal történik, a március 15-ig postára adott pályázatok várhatóan április 30-ig, illetve a szeptember 15-ig postára adott pályázatok várhatóan október 31-ig kerülnek elbírálásra. A kiegészítő támogatást elnyerőkkel az OTKA a kutatási szerződést módosítja.

A pályázatot 2 nyomtatott és egy elektronikus példányban kell eljuttatni az OTKA Irodába. A nyomtatott példányokat minden más pályázati és egyéb anyagtól elkülönítve, postán keresztül, ajánlott küldeményként (Levélcím: 1476 Bp. 100. Pf. 289, Csomagcím: 1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 48-52.) kell beküldeni.

A Kéri Pharma Generics Kft.

2007. január 1-jétől 2007. december 31-ig pályázatot hirdet oktató, gyógyító, kutatómunkát végző orvosok és gyógyszerészek részére

A pályázat célja a szakemberek gyógyító és tudományos tevékenységének, továbbképzésének, oktatásának támogatása. A minőségi betegellátás és a népegészségügyi programokhoz kapcsolódó tevékenységek elősegítése.

Határidő: 2007. december 31-ig folyamatos. Az elbírálás a pályázatok beérkezését követően kijelölt bizottság által folyamatosan történik, a pályázó 30 napon belül értesítést kap az elbírálás eredményéről. Postázási cím: „2007. – Kéri Pharma Generics Pályázat” Kéri Pharma Generics Kft. 4012 Debrecen, Pf. 10

TÉT 2008-2009

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. Törvény (Atv) 8. § (2) c) alapján a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal pályázatot hirdet a Magyar Köztársaság és a Francia, Dél-Afrikai, Szlovén, Osztrák és Cseh Köztársaság közötti kormányközi tudományos és technológiai együttműködés keretében kutatás-fejlesztési projektek kutatócseréjének támogatására. A támogatás nyílt pályázati rendszerben, a magyar-francia, magyar-dél-afrikai, magyar-szlovén, magyar-osztrák, magyar-cseh kormányközi TÉT együttműködési program keretében történik.

Támogatást kaphatnak: Költségvetési körbe tartozó szervezetek (kutatóintézetek, oktatási intézmények stb.), piacbefolyásoló gazdasági tevékenységet nem végző non-profit szervezetek, azok a magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező természetes személyek, akik belföldi székhelyű jogi személyek, vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok alkalmazásában állnak, és akiknek pályázásához munkáltatójuk a pályázathoz csatolt dokumentumban hozzájárult, és amelyek, vagy akik a természet-, az orvos-, a mezőgazdasági és a műszaki tudományok területén tervezik az együttműködést.

A Magyar-Dél-Afrikai pályázatokat **2007. május 20-i**, a Magyar-Szlovén pályázatot **2007. május 25-i**, a Magyar-Osztrák pályázatokat **2007. május 31-i** és a Magyar-Cseh pályázatokat 2007. június 8-i feladási határidővel kérjük az alábbi címre postán beküldeni: TÉT Alapítvány Budapest Pf. 38 1255. Forrás és dokumentáció: KPI.gov.hu

Fogom a kezéd pályázat

Pályázat Parkinson-kórbán szenvedő betegeknek, hozzátartozóiknak és kezelőorvosaiknak

Gyakran tapasztaljuk, hogy a Parkinson-kórbán szenvedő betegek a kór előrehaladtával elszigetelődnek, elhatalmasodik rajtuk a társadalmi kirekesztettség érzése. Átértékelik és leértékelik mindazokat a képességeket és lehetőségeket, amelyeknek birtokában vannak. Ez nagymértékben rontja annak esélyét, hogy jobb és teljesebb életet élhessenek.

Pályázhat minden hazánkban gyógykezelt, Parkinson-kórbán szenvedő beteg hozzátartozóival és ideggyógyász kezelőorvosával együtt. A pályamunkának saját alkotásnak kell lennie.

Olyan egyéni célok, vágyak bemutatását várjuk a pályamunkákon keresztül, amelyek a betegség ellenére is megvalósulhattak, vagy éppen a betegség hatására bekövetkezett változások tették lehetővé ezek létrejöttét.

Pályázni lehet bármilyen művel, például az alábbi témakörökben: írásos mű (pl. élménybeszámoló, útinapló, vers); fotó, film; képzőművészeti alkotás (pl. kézimunka, festmény, szobor); fizikai teljesítmény (pl. utazás, sportteljesítmény, kirándulás); bármilyen egyéb.

A pályázati csomag elektronikusan is letölthető az alábbi honlapról: <http://www.fogomakezed.hu>

A jelentkezési lapot és a pályaművet igazoló dokumentumokat az alábbi címre várjuk: Postacím: Kazda Tünde, 1039 Budapest, Szamovár u. 7., e-mail: info@fogomakezed.hu

Beküldési határidő: 2007. augusztus 31.

További információ Kazda Tündétől a 06 1 801-7455-ös telefonszámon, az info@fogomakezed.hu e-mail címen vagy a <http://www.fogomakezed.hu> weboldalon érhető el.

EMSA Summer School on „Emergency medicine” in Dubrovnik, Croatia Nyári Egyetem orvostanhallgatóknak – Dubrovnik, Horvátország, 2007. július 27-augusztus 4.

We are happy to inform you that EMSA Zagreb (European Medical Students' Association) and SSCMA (Student Section of Croatian Medical Association) have teamed up once again to offer an unforgettable event to medical students – EMSA Summer School on „Emergency medicine” in Dubrovnik, Croatia!

(<http://www.ess-hr.com/news.php>)

The course will be held in Dubrovnik, Croatia, from July 27th till August 4th 2007.

PROGRAM:

The program includes lectures, seminars (case studies) and practical work on the topics of First Aid and Emergency Medicine.

Seminars and practical work will be conducted in small groups. At the end of the course there will be a written as well as a practical examination.

Upon successfully completing those, you will receive a certificate of the Summer School.

You can download the preliminary agenda from www.ess-hr.com.

FOR WHOM IS THE PROGRAM INTENDED? The program is intended primarily for MEDICAL STUDENTS. The idea is to give priority to students who have passed some form of internal medicine course and pharmacology, just because experience has showed that such students receive higher scores on the final examination, and profit more from the course. For most European schools, that implies years 3 or 4. However, if you show that your program is differently designed, and that you indeed have such prior knowledge, we will consider you.

ACCOMMODATION: You will be accommodated in a student dorm situated practically at the gates of the old city of Dubrovnik, also in the vicinity of several beaches and central intra-city bus station.

All classes will be held in a university centre very close to the dorm.

PRICE

The price for the entire programme of the School (including the educational part as well as the accommodation, 3 meals a day, various social and sports activities and one excursion) is 350 euro to 400 euro (earlier applications get a better price!).

For information on payment and application please visit our web site: <http://www.ess-hr.com>.

There are still places for non-EMSA members!

If you have any more questions, we will be glad to respond! (info@ess-hr.com)

„Mirapexinnel szerzett tapasztalataim előrehaladott Parkinson-kór kezelésében” pályázat

A Boehringer Ingelheim Pharma pályázatot hirdet neurológus szakorvosoknak „Mirapexinnel szerzett tapasztalataim előrehaladott Parkinson-kór kezelésében” címmel.

Pályázni lehet összefoglaló tanulmánnyal, amely érinti a terápiaválasztás gyakorlati szempontjait, a terápiás rezerv kihasználását, a Mirapexin kombinált terápiában való alkalmazását.

A legjobb pályamunkákat értékes díjakkal jutalmazzuk:

1. díj: Részvétel támogatása az EFNS 2008. évi kongresszusán (Madrid)
2. díj: Részvétel támogatása az ENS 2008. évi kongresszusán (Nizza)
3. díj: Részvétel támogatása hazai kongresszuson (maximum 100 ezer Ft értékben)

A pályázatokat a Boehringer Ingelheim Pharma címére (1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 6., Millennium Torony I.) várjuk **2007. szeptember 20-ig**. A pályázatokat elbírálását független, külső szakértőkből álló bizottság végzi. A díjazottak névsorát az Ideggyógyászati Szemle 2008. évi 1. számában teszszük közzé.

A pályázatok értékelése során a bírálóbizottság jogosult a díjak visszatartására, illetve a díjazottak számának megemelésére.

Az Egis Klinikai-Farmakológiai Kutatási Fejlesztési Alapítvány pályázata

Az Egis Klinikai-Farmakológiai Kutatási Fejlesztési Alapítvány ismételt pályázatot írt ki az alapítvány forrásaiból történő támogatások elnyerésére.

Pályázhatnak azon klinikai-farmakológiai kutatásokkal és fejlesztésekkel foglalkozó, humán I.-III. és bioekvivalencia, esetleg fázis IV. vizsgálatokat végző kutatóhelyek és egészségügyi intézmények, melyek kiemelkedően hozzájárulnak a betegségmegelőzés lehetőségeinek megismeréséhez, betegségek korai felfedezéséhez, valamint nemzetközileg elfogadott GCP feltételrendszer szerinti vizsgálatokat végeznek. Az Alapítvány ezen feltételek kialakítását elősegítő beszerzéseket támogat, illetve nagyobb beruházásokhoz résztámogatóként kíván hozzájárulni. A támogatás mértéke 200-1000 ezer Ft. Előnyben részesítjük a központi idegrendszer és a kardiovaszkuláris hatásterületen tevékenykedő intézmények infrastrukturális igényeit.

Az Alapítvány nem támogat: utazásokat, kongresszusi részvételeket, működési költségeket, alkalmazotti státuszokat, egyéni vállalkozásokat és alapítványokat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, intézménye (osztálya) címét, telefonszámát
- az intézmény vagy a munkacsoport tevékenységi körét
- a kívánt beruházás vagy műszer megnevezését, felhasználási területét, értékét egy hónapnál nem régebbi árajánlat formájában a beszerzési forrás megjelölésével
- résztámogatás esetén kérjük előzetes írásbeli tudomásulvételét annak, hogy az EGIS Nyrt. a támogatást csak akkor folyósítja, amennyiben a többi résztámogatás igazolást nyer.

A pályázat benyújtásának határideje: 2007. július 31.

EGIS Gyógyszergyár Nyrt., Kutatásszervezési és ellenőrzési osztály, 1106 Budapest, Keresztúri út 30-38. A borítékon kérjük megjelölni: „EGIS Klinikai-Farmakológiai Kutatási Fejlesztési Alapítvány”
A pályázatok elbírálásáról, a támogatás mértékéről az Alapítvány kuratóriuma dönt, a pályázókat 2007. szeptember 15-ig írásban értesítjük. A pályázattal kapcsolatos további felvilágosításért Benkőné dr. Márkus Saroltahoz, a kuratórium titkárához lehet fordulni, írásban (markus.sarolta@egis.hu), ill. a 06-1/265-5535-ös telefonszámon.

Krompecher Ödön pályázat

A Magyar Patológusok Társasága és a Magyar Onkológusok Társasága 2007. évi Krompecher Ödön pályamunka díjazására 140 000 Ft pályadíjat tűz ki orvostanhallgatók és fogorvostan-hallgatók számára.

A pályamunka címe: „**A familiaris daganatok**”

A pályamunka terjedelme az irodalommal és a dokumentációval együtt maximum 80 oldal lehet. A munkán csak a jelige szerepelhet, amelyhez mellékelni kell egy borítékot, rajta a jeligét, és a lezárt borítékban a nevet, évfolyamot, pontos lakcímet, telefonszámot, e-mail címet kell megadni.

Beadási határidő: **2007. november 30.**

A dolgozat leadásának helye: Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, II. Patológiai Intézet, 1091 Budapest, Üllői út 93.

Díjazást elért pályázat esetén a Társaságok javaslatot tesznek a pályamunka szakdolgozatként való elfogadására.

Forrás: *Orvosi Hetilap*

■ A pályázat névadójáról lásd a 32-33. oldalt.

Az Egészségügyi Minisztérium pályázata az onkológiai ellátás területén szakmai előképzettségre épülő ápolói, asszisztensi és szakasszisztensi szakosító képzések támogatására

A pályázat célja a meghatározott körben – ápolói alapképzésre épülő – szakosító, valamint asszisztensi és szakasszisztensi képzésben résztvevők elméleti oktatási költségeinek és vizsgadíjának állami forrásból történő támogatása.

Pályázhatnak azon egészségügyi szakképzést végző iskolák/intézmények, amelyek képzést folytató és vizsgaszervezői joggal rendelkeznek, valamint az adott szakképzésre vonatkozóan legalább 12 fő képzését megszervezik.

A pályázatra fordítható teljes összeg: 50 millió Ft.

A pályázat benyújtásának határideje: 2007. május 31.

A pályázatot kizárólag postai úton lehet benyújtani!

A pályázatokat 3 nyomtatott (1 eredeti és 2 másolati) példányban kell az Egészségügyi Minisztérium Egészségpolitikai Főosztálya címére (1051 Budapest, Arany János u. 6-8.) benyújtani. Az eredeti nyomtatott példány minden oldalát a pályázó képviselőjének szignálnia kell. Eltérés esetén a Bíráló Bizottság az eredeti példány adattartalmát tekinti hitelesnek. A borítékon fel kell tüntetni a pályázat címének megjelölését.

Az adatlap az Egészségügyi Minisztérium honlapjáról is letölthető: <http://www.eum.hu> címen.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást ad: Tóth Ibolya vezető főtanácsos Egészségügyi Minisztérium, Egészségpolitikai Főosztály, telefon: 301-7934

Dr. Jávor Tibor belgyógyász professzor emlékezetére

Dr. Jávor Tibor egyetemi tanár életének 81. évében, 2007. április 5-én elhunyt Budapesten. Dr. Jávor Tibor belgyógyász, intézetvezető egyetemi tanár, a Pécsi Orvostudományi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikájának vezetője volt 25 éven át (1968-1993).

Dr. Jávor Tibor 1926. április 10-én született Debrecenben. 1944-ben Debrecenben érettségizett. 1945 szeptemberében iratkozott be a Debreceni Tudományegyetem Orvosi Karára, amelyet 1951-ben „summa cum laude” minősítéssel fejezett be.

Egyetemi évei alatt alapító tagja volt a debreceni Bartók Béla Népi Kollégiumnak. Harmadéves korától előbb az egyetem Élettani, majd a Kórélettani Intézetében dolgozott *Kesztyűs Lóránd* professzor vezetésével. 1951 és 1954 között a Szegedi Orvostudományi Egyetem I. sz. Belklinikáján *Hetényi Géza* professzornál aspiráns volt. 1956 és 1958 között a szegedi I. sz. Belklinikán tanársegéd. 1958-1962-ig a Debreceni Orvostudományi Egyetem II. sz. Belklinikáján adjunktus, 1962-1968-ig ugyanazon a klinikán docensi beosztásban dolgozott. 1968-ban pályázat útján tanszékvezetői egyetemi tanári kinevezést nyert el a Pécsi Orvostudományi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikájára, ahol 1993. június 30-ig töltötte be a klinika igazgatói funkcióját. 1958-ban belgyógyászból szakvizsgát tett (108/58 III. 29), később gasztroenterológiából (J-512/79) és klinikai farmakológiából (J-511/79) szakorvosi címet kapott. Mindegyik tárgyból a szakorvosi vizsgabizottság tagja lett. 1957. július 11-én (a dokumentum száma: 1371) az orvostudományok kandidátusa, 1968. május 15-én (a dokumentum száma: 801) az orvostudományok doktora címet szerezte meg.

1949-ben feleségül vette *dr. Terner Kornéliát*, 1954-ben született fiúk (István).

Munkássága három nagy egyetemi városhoz (Debrecen, Szeged és Pécs) kötődött. Szakmai tevékenységében pályafutása során előbb kórélettanász, majd belgyógyász, gasztroenterológus, klinikai farmakológus volt.

Első tudományos munkái az immunológia tárgyköréből jelentek meg, később közleményeit a gasztroenterológia és a klinikai farmakológia dominálta.

1958-ban két hónapig Moszkvában és Leningrádban tanulmányúton vett részt. 1964-ben fél évig az angliai Birminghamben dolgozott *Frazer* professzor mellett (az egyetem Biokémiai Intézetében).

Szegedi tartózkodási ideje alatt *Jancsó Miklós* professzor mellett a Magyar Tudományos Akadémia Élettani Bizottságának titkára volt. 1958-ban tagja lett az Egészségügyi Tudományos Tanács (ETT) Belgyógyászati Bizottságának és a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Minősítő Bizottság (TMB) Orvosi Bizottságának. Később a TMB Klinikai Szakbizottságának tagja lett (1980-ig). 1962-től tagja volt az ETT Gyógyszertörzskönyvezési és Farmakológiai Bizottságának, az ETT Belgyógyászati Kollégiumának. Közel harminc éven át volt tagja a Magyar Farmakológiai Társaság vezetőségének. Tíz éven át volt a Magyar Gasztroenterológiai Társaság elnöke. Jávor Tibor professzor javaslatára alakult meg az ETT Klinikai Farmakológiai Etikai Orvosi Bizottsága (KEOB), s ezen bizottságnak 10 éven át volt elnöke. 1990 és 1995 között az ETT Kutatás Etikai Bizottság (TUKÉB) alelnöke volt. Öt ország klinikai farmakoló-

gia kutatásainak együttműködését teremtette meg.

Szegedi tartózkodása alatt ismerkedett meg a gasztroenterológiai kutatásokkal, előbb a fekélybetegség keletkezését, később pedig a felszívódási zavarokat tanulmányozta. A klinikán *Hetényi* professzor vezetésének ideje alatt a belgyógyászat virágzott. Szeged I. sz. Belklinikája ebben az időben a klasszikus belgyógyászat szinte valamennyi részét művelte. Ezekben az években együtt dolgozott *Rák Kálmánnal*, *Szarvas Ferencsel*, *Faredin Imrével*, *Varró Vincével*, *Csernay Lászlóval*, *Kelemen Endrével* és sok más tehetséges fiatalal.

Kandidátusi értekezését is Szegeden védte meg 1957-ben. A szegedi évek alatt igen jó és szerteágazó szakmai kapcsolatokat alakított ki az ország akkori, illetve későbbi szakembereivel. Nagy hatással volt gondolkodására és problémamegoldására *Hetényi* akadémikus iskolateremtő képessége, amelyet később is sokszor emlegetett. Nagyra becsülte a szegedi klinikán kialakított „kiváló és kreatív légkört”.

Debrecenben *dr. Petrányi Gyula* professzor mellett dolgozott 1968-ig, Pécsre való távozásáig.

Élettani ismeretei, problémamegoldó készsége fogékonyra tette őt új diszciplína (klinikai farmakológiai) megalapítására. Ezekben az években különösen az egyes gyógyszerek emberre gyakorolt hatásainak megismerése érdekelt. Szeretett volna többet tudni az egyes gyógyszerek sorsáról a beteg emberekben, amelynek végső célja az volt, hogy a beteg emberekben alkalmazott gyógyszeres terápiát tudományos tényekre alapozza.

A klinikai farmakológiát Jávor Tibor és munkatársai alapították meg Magyarországon, de a világon is az elsők között, az 1960-as években.

Az 1960-as évektől kezdődően „fiatal csapat” alakult ki körülötte, amely megalapozta a kísérletes gasztroenterológiát Debrecenben (amely később, 1968 után Pécsre került át).

Jávor professzort érdekelt a klinikum is, a beteg ember sor-

sa. Ő végezte hazánkban az első gasztrofiberoszkópos vizsgálatot. Ő írta le a multiplex pulmonális embolizációban szenvedő beteg kazuistikáját (ezen megfigyeléseket az Orvosi Hetilapban közölte). Tőle hallottuk a dermatitis herpetiformis (Duhring) kórképet (erről csupán egy előadás összefoglalása marad számunkra), vagy *Simánszki Jánossal* együtt demonstrálták (a világon először) a sprues betegek vékonybél-nyálkahártyájának klasszikus szövettani képét a II. Gasztroenterológiai Világkongresszuson.

A 60-as évektől kezdődően Jávor professzor figyelme különösen a klinikai farmakológiai felé irányult. Fiatalabb munkatársaival a világon elsőként dolgozta ki az anticholinergias gyógyszerek klinikai farmakológiájának módszertanát. Először ő igazolta, hogy emberben a tartós anticholinerg gyógyszeres kezelések ideje alatt a terápiásan alkalmazott gyógyszerhez a „tolerancia” (illetve a kémiailag azonos hatóanyag struktúrával rendelkező gyógyszerekhez a „kereszt-tolerancia”) jön létre (1966-1970). Az említett folyamatok reverzibilisek (háttérükben a „farmakológiai denervációs túlérzékenységi” jelenség áll), amelyek a gyógyszeres kezelések elhagyásával mintegy 6-10 nap alatt megszűnnek.

Ezen években zajlott – éppen az ő kutatásai alapján – a „Gastropin-történet”. A kérdés lényege az volt, hogy az orálisan alkalmazott Gastropin még napi 1000 (ezer) tablettát orális alkalmazása során sem szívódik fel a gasztrointesztinumból (ezer, ez nem tévedés). Ezen megfigyelésen akkor mindenki megdöbbent, és különböző szinten és módon kételkedett. Ebben a szakmai vitában természetesen Jávor professzornak volt igaza (aki saját magán végzett vizsgálatban világosan igazolta, hogy a Gastropin nem szívódik fel az emberi gyomor-bélrendszerből). Ez a szakmai kérdés az akkori pártvezetés legmagasabb fórumához is eljutott (nem egészen pozitív megítélésel). A vizsgálatokról írt közleményét az Orvosi Hetilaphoz küldte el, de a közlemény sohasem jelent meg nyomtatásban. Természetesen a Gastropin-történet nagy vihart kavart a magyar tudományos életben is. Függetlenül attól, hogy Jávor professzornak teljesen igaza volt (ezt az utólag – a mások által elvégzett tudományos megfigyelések – is egyértelműen igazolták), ő mégsem kapott e kérdésben elismerést.

Az előbb említett klinikai farmakológiai vizsgálatok alapozták meg azt a klinikai gyakorlatot, amely elvezetett bennünket egy új szemléletű gyógyszeres kezelés kialakításához. Ezen gyógyszeres kezelés eredményezte, hogy a Pécsi Egyetem I. sz. Sebészeti Klinikáján az évi 160-170, fekélybetegség miatt végzett gyomorrezekciók száma évi 4-5-re csökkent egy-két év alatt.

Jávor professzornak a Gastropin-vizsgálatok miatt hivatalosan csak negatív megítélés jutott, amely sorsát a későbbi időben jelentősen befolyásolta. A magyar tudományban ennek a következménye, hogy Jávor Tibor professzor a klinikai farmakológia igazi atyja lett, véleményét később mindenki respektálta (nem úgy mint ezt napjainkban látjuk).

Nagyon szerette a fiatalokat, s munkájukat segítette minden rendelkezésére álló eszközzel. Jólelkű és segítőkész orvos volt, amelynek egyik megnyilvánulása volt a klinikán, hogy szinte mindenki (beosztásától függetlenül) egyszerűen „Jóságosnak” hívta.

1968-ban a Pécsi Orvostudományi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikájára való igazgatói kinevezésekor 41 éves volt.

1968-ban alakult meg az Országos Klinikai Farmakológiai Hálózat, amelynek a működéséhez jelentős pénzforrást, diplomás és asszisztensi állásokat rendeltek. Ahhoz, hogy Jávor Tibor professzor részt tudjon venni az Országos Klinikai Farmakológiai Hálózat munkájában, önállóan kellett lennie. Jávor Tibort

professzort „Pécsről” hívták meg a tanszékre, de ő a klinikai farmakológia további szabad műveléséért pályázott Pécsre. Ezért tudott olyan aktívan bekapcsolódni az Országos Klinikai Farmakológiai Hálózat munkájába, amelyet hihetetlen energiával és töretlen lendülettel művelt egész pécsi tartózkodása ideje alatt.

Ekkor a pécsi I. sz. Belgyógyászati Klinika osztályai nemek szerint elkülönítve voltak szervezve, amelyet nagyon rövid idő alatt szakmák szerint szervezett át.

A belgyógyászat minden fontosabb ágának speciális osztályt, speciális szaklaboratóriumot és szakrendelést szervezett. A belgyógyászat egyes ágait Jávor Tibor professzor a „klinikai farmakológiával” egységesítette a pécsi belklinikán.

Jávor Tibor professzor a betegek gyógyításában az „ambuláns betegellátást” már 1968-ban hangsúlyozta.

A klinika hamarosan jól felszerelt intézetté vált, ahol a működéshez szükséges eszközöket megszerezte a betegellátáshoz, a kutatáshoz, az oktatáshoz és a szakmai fejlődéshez.

A klinikán számos strukturális változtatást hajtott végre, amellyel a betegeket emberibb körülmények között segítette a gyógyulásukban.

A klinikán – pécsi működése ideje alatt – az alábbi laboratóriumok működtek: véralvadási laboratórium, klinikai immunológiai laboratórium, hematológiai laboratórium, endokrinológiai és hipertóniai, gasztroenterológiai és hepatológiai, klinikai farmakológiai laboratórium, klinikai táplálkozástudományi és dietetikai laboratórium, kardiológiai laboratórium, gasztrointesztinális endoszkópos laboratórium.

A betegek orvosi ellátását illetően az alábbiakat képviselte: minden nagyobb belgyógyászati diszciplínát a klinikáról képviseljen néhány idősebb orvos, majd kapcsolódjanak be a munkájukba a fiatalabb kollégák (de többnyire egyetemisták) és néhány asszisztens. A szakmai csoporthoz tartozott a megfelelő ágyhátér (vagyis az osztály), a beteggyógyítást (de a kutatást is) szolgáló speciális laboratórium, illetve a megfelelő ambuláns szakrendelés. Ilyen egészségügyi felállással lehetett a teljes belgyógyászatot áttekinteni, s a részproblémákat pedig a specialisták jól képviselték. A fiatalok bevonása pedig lehetőséget kínált az orvosok szükséges utánpótlásának a nevelésére is.

A munkacsoportok ilyen típusú kialakítása a priori ösztönözte az idősebb kollégákat a szakma művelésére, ugyanakkor a fiatalok szerepeltetése mérhetetlenül felértékelte a tudományos diákköri munkát (persze akkor is már többen voltunk, akik nem versenyztetni akartuk az egyetemi hallgatókat, hanem nevelni). E folyamatban a „mester és a tanítvány” együttléte volt a fontos, amely mindenkor a legnagyobb és a legfontosabb nevelési módszer volt. A fiatal egyetemisták nem feltétlenül „csak” a tudományos diákköri konferenciákon tartottak előadást, hanem a szakma magyarországi társaságainak ülésein is. Ilyen esetekben a „mester” mindig az utolsó szerző volt, s mindig a fiatal tartotta az előadásokat. A szakmai vitákban is mindig a fiatal hallgató vett részt, a „mester” figyelte a történéseket. Ha véletlenül valamit a fiatal nem kellően megalapozottan mondott el a nyilvános vitában, akkor a szekcióülés után mindig személyesen beszélték meg a vitatott szakmai kérdéseket (amelyet már előzetesen a szeniorral a fiatal megbeszélte). Ennek az lett az eredménye, hogy a tehetségesebb fiatal egyetemistákat már hallgató korunkban a megfelelő magyar szakmai társaságok elfogadták. Így lettek a klinikán dolgozó fiatal orvostanhallgatókból nagyon fiatal minősített orvosok. Ez a nevelési elv (legalább is szerintem) a legproduktívabb módszer a szakma megtanítására, valamint a kutatói bázis megteremtésére.

A Pécsi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikája adta a gasztroenterológia, a hepatológia, a hematológia, a hipertensióval kapcsolatos tudomány, a klinikai farmakológia (beleértve a farmakokinetikát is) egyik hazai bázisát.

Vezetésével honosodott meg a belgyógyászati klinikán a daganatos betegek kemoterápiája, valamint létrehozta a Lymphoma Munkacsoportot a Dunántúlon.

Az orvostanhallgatók oktatásában a klinikára épült az ún. „integrált oktatás” megszervezése, valamint a tanítással kapcsolatos egyéb feladatok megoldása (pl. bed-side teaching bevezetése, az integrált tananyag írásos formájának megteremtése mintegy 20 kötetben, a multidiszciplináris kerekasztal beszélgetések létrehozása, az oktató kórházi rendszer háttérének biztosítása, a speciális vizsgáztatási formák kialakítása). Jávor professzor indítványozta egyetemünkön a dietetikai munkacsoport létrehozását, majd munkatársaival kidolgozta az addig teljesen elhanyagolt klinikai dietetikai oktatás gyakorlati módszertanát.

Jávor professzor nagyon kedvelte az egyetemi hallgatókat, s igyekezett őket korán önállóságra nevelni (ez Debrecenben is így volt).

1968 és 2003 között a pécsi I. sz. Belgyógyászati Klinikáról 380 közlemény jelent meg, amelyből 297 cikk formájában (116 idegen nyelven), 181 könyvfejezet (ebből 60 idegen nyelven), nyolc szerkesztett monográfia (ebből öt idegen nyelven) és magyar nyelvű monográfia klinikai farmakológiáról (az akkori közlemények kumulatív impakt faktora 156.865, s kumulatív citációs indexe 435 volt). Arról nem készült pontos írásos feljegyzés, hogy személy szerint Jávor professzor pontosan milyen irodalmi aktivitást fejtett ki (öt az adminisztráció abszolút nem érdekelte).

A Pécsi Orvostudományi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikáján nagy belgyógyászati iskolát teremtett, tanítványai közül 17-en (*dr. Nagy Ibolya, dr. Losonczy Hajna, dr. Tényi István, dr. Nemes János, dr. Pár Alajos, dr. Tárnok Ferenc, dr. Past Tibor, dr. Tóth Kálmán, dr. Patakfalvi Albert, dr. Simon Kornél, dr. Francisco Moron* (Havanna, Kuba), *dr. Rác István* (Győr), *dr. Vezekényi Zsuzsa, dr. Beró Tamás, dr. Mezey Béla, dr. Nagy Lajos* és *dr. Mózsik Gyula*) szereztek orvostudományok kandidátusi címet, és ketten (*dr. Burger Tibor* és *dr. Mózsik Gyula*) lettek az orvostudományok doktorai.

A klinika részt vett a tankönyvek egyes fejezeteinek megírásában (belgyógyászati propedeutika, részletes belgyógyászati tankönyv, Petrányi-féle rövid belgyógyászat egyes fejezetei). Jávor Tibor professzor írta meg az első magyar nyelvű klinikai farmakológia tankönyvet, részt vett a Kümmerle-féle német nyelvű klinikai farmakológiai tankönyv megírásában is. Az említettek kivül a klinika orvosai számos hazai és nemzetközi monográfiát írtak vagy szerkesztettek.

Az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság munkájába vezetése alatt bekapcsolódott a klinika minden munkacsoportja. A bizottságok vezetői a klinika orvosai voltak, s így lehetőséget kaptak különböző nemzetközi kapcsolatok tartására, konferenciák rendezésére. Ezen csoportok munkájába bevonta az egész Dunántúlon dolgozó szakembereket is.

A Jávor professzor pécsi működése alatt számos olyan nemzetközi kapcsolat és/vagy tudományos konferenciák sorozata jött létre, amelyet ma is láthatunk a klinika életében (pl. nemzetközi klinikai farmakológiai konferenciák, hepatológiai napok, Pécs-Erfurt hematológiai konferenciák, táplálkozástudományi ülések, International Conference on Ulcer Research, International Union of Pharmacology Gastrointestinalis Sectioja stb.). Nagyon kevesen tudják, hogy Jávor és Hámori professzorok között volt egy

„gentleman agreement”, amely szerint míg az MTA PAB munkájában elsősorban a pécsi I. sz. Belgyógyászati Klinika orvosai vesznek részt, addig a Magyar Belgyógyász Társaság Dunántúli Szekciójának az irányítását Hámori professzor végzi. Mindez persze nem jelentette azt, hogy a Dunántúli Belgyógyász Vándorgyűlések munkájában a Pécsi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikája nem vett volna részt.

Az említett időben a pécsi I. sz. Belgyógyászati Klinika 17 orális gyógyszerkészítmény klinikai farmakológiai vizsgálatában vett részt, és annak egyikét Jávor-Past szabadalmaztatta „Tisacid” néven. Voltak évtizedek, amikor hazánkban a belgyógyászat területén szinte csak olyan gyógyszerek kerültek törzskönyvezésre, amelyben a klinika munkája valamilyen formában benne volt.

A klinika orvosai széles körű nemzetközi kapcsolatot tudtak kialakítani, számos tudományos ülést rendeztek, Magyarországon és külföldön. A pécsi I. sz. Belgyógyászati Klinika az ország egyik legjobb klinikájává vált. Jávor Tibor professzor vezetése alatt az egységes szemléletű belgyógyászatot hangsúlyozta a klinikán.

A klinika szemléletében megvalósította a beteg tiszteletén alapuló humánus gyakorlatot. Az ügyelteseknek kötelessége volt, hogy a klinikára „betévedt” beteget vizsgálja meg és lássa el megfelelő szakmai segítséggel. Átalakult a betegek megszólítása, figyelembe véve a betegek emberi jogait és méltóságát.

Jávor Tibor professzor csendes, szerény ember volt. Hihetetlen mennyiséget olvasott és az orvostudomány minden területén jártas volt. Igazán akkor lehetett vele izgalmas beszélgetéseket, konzultációkat folytatni, ha valamilyen „szép megfigyelést” (akár klinikai, akár tudományos, vagy szervezési természetűek voltak azok) vittünk magunkkal. Pontosan tudta ismereteinek határát. Képes volt a társtudományokból mindig annyit elsajátítani, hogy a társtudományok szakmák képviselőivel egy nyelven tudjon beszélni. Mindig tudta, hogy számára mit nem szégyen nem tudni. Többek között ezen tulajdonsága alapozta meg a társtudományok kutatóival folytatott zavartalan és kölcsönösen előnyös, mindkét fél számára élvezetes, tudományos együttműködések. Ezen beszélgetések mutatták meg világosan az igen nagy általános műveltségét és annak átadásának a képességét. Szerette és értette a komoly zenét, és a zenét maga is művelte, szűk körben barátait sokszor szórakoztatta zongorázással.

A klinikáján alkotó léghő uralkodott, s ezt a professzor minden cselekedetével segítette. Gyakran angol nyelven folyt a vizit, vagy éppen a heti szakmai (folyóirat) referátum.

1968 és 1993 között hazánkban kevés klinikus tudott külföldre utazni és hosszabb tanulmányúton részt venni, s ez a folyamat érvényes volt a pécsi I. sz. Belklinikán dolgozó orvosokra is.

A Dunántúlon számos tanítványa (*dr. Patakfalvi Albert, dr. Herr Gyula, dr. Gógl Árpád, dr. Simon Kornél, dr. Tárnok Ferenc, dr. Horváth Tünde, dr. Vezekényi Zsuzsa, dr. Palka István, dr. Balázs Mihály*) kapott osztályvezető főorvosi megbízatást.

Kitüntetései: Hetényi Géza Emlékérem (1970), Felszabadulási Emlékérem (1970), az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1974), Pro Universitate Emlékérem, Debrecen (1976), Kiváló Orvos (1979), Pro Universitate Emlékérem arany fokozata, Pécs (1984), Pro Optimo Merito in Gastroenterologia (1986), Munka Érdemrend arany fokozata (1986 – 60. születésnapja alkalmából), Felsőoktatási Díj (1989).

1983-ban megüresedett a Budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikájának igazgatói állása (Petrányi akadémikus nyugdíjazása után). Ezen klinika tanszék-

vezetői állására kapott meghívásokat (illetve magas szintű támogatást is). Mindezek ellenére a Budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikájának a tanszékvezetői megbízását nem kapta meg. Ez az esemény nyomot hagyott Jávor Tibor professzorban és a klinika orvosában is.

1993-ban (a rendszerváltást követő időben) támadás érte a professzor személyét Pécsen. Akik közel voltunk hozzá (s ismerjük a hátteret is), ezen támadásokat megalapozatlannak tartottuk. A támadásokat rövid ideig tolerálta, majd 1993. február 28-án úgy távozott a klinikáról, hogy senkitől sem köszönt el.

Jávor professzor utódja számos alkalommal próbálta rendezni Jávor professzor és a klinika orvosai közötti viszonyt. Voltak „egyéni” próbálkozások a professzor és az egyes munkatársak kapcsolatának a tisztességes és kiváló vezetőt megérdemlő kapcsolat rendezésére, de a kapcsolat rendezése a klinika szintjén sajnos soha sem valósult meg.

Munkatársait sokszor bírta arra, hogy egy-egy szakembert, „Mestert” a „tanítványai” tudják méltatni és méltó szakmai helyre elhelyezni (erre számos hazai példát ismerünk) és megbe-

csülni. Nagyon fájdalmas számunkra (számomra különösen), hogy ennek a lehetőségét sem tudtuk megteremteni.

Fájdalmas, hogy a nagy tudású, hihetetlen kombinációs készséggel rendelkező, halk szavú, de mindig emberséges vezető elhagyott bennünket (gyógyíthatatlan betegsége miatt).

Mint a tanítványainak egyike (aki a leghosszabb időt tölthette vele közös munkában) csendben mégis meg kell jegyeznem, hogy Jávor professzor munkáját nem becsülte meg érdemeinek megfelelően sem a Pécsi Orvostudományi Egyetem, sem a Magyar Tudományos Akadémia. A tanítványokhoz a professzor (mint a „mester”) mindig jóindulatúan közeledett, de voltak akik ezzel a kapcsolattal vissza is éltek (de nem csak a pécsiek).

Valamennyi tanítvány nevében köszönöm az örök bátorítást, a mérhetetlen segítséget, az orvosná váló nevelést, a betegekkel való humánus bánás módjának a megtanítását, az igazi emberséget. Köszönjük, hogy mellette dolgozhattunk, élvezhettük nevelését, és valamennyien csodáltuk briliáns tudását.

Dr. Mózsik Gyula

In memoriam

Dr. Fodor Barnabás (1976-2007)

2007. március 31-én közlekedési balesetben véletlen résztvevőként elhunyt munkatársunk, *dr. Fodor Barnabás*.

1994-2000 között a Pécsi Tudományegyetem Orvoskarán szerzett diplomát. IV. éves medikus kora óta kötődött a traumatológiához. Tudományos diákkörösként a klinikai kutatómunka mellett az ügyeleti sérült-ellátásban is részt vett. Diákkörösként TDK-konferencián előadással 1999-ben II. díjat, Rektori Pályamunkával 2000-ben III. díjat nyert.

2000 őszétől előbb rezidensként, majd klinikai orvosként dolgozott klinikánkon. 2007 januárjában szerzett traumatológus szakképesítést. A gyógyító munka mellett a klinika tudományos tevékenységébe is bekapcsolódott. Rövid pályafutása alatt 12 előadást tartott kongresszusokon, ebből kettőt idegen nyelven, illetve külföldön, első szerzőként. Tudományos minősítés megszerzése céljából egyéni felkészülésként jelentkezett PhD-képzésre. Első önálló közleményének megjelenését már nem érthette meg.

Nagy reményekkel indult orvosi pálya szakadt meg értelmetlenül. Elhunyt kollegánk emlékét kegyelettel őrizzük.

A PTE OEC Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikájának dolgozó

Universitas Televízió

Az UNIV TV híradója kéthetente szerdánként 19.30-kor, az ismétlés vasárnaponként 15.30-kor tekinthető meg a PÉCS TV csatornáján.

A Nyitott Egyetem műsora kéthetente szerdánként 20.00-kor, az ismétlés vasárnaponként 16.00 -kor tekinthető meg a PÉCS TV csatornáján.